اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۳۰ فروردین ۱۴۰۲
• ۲۸ رمضان ۱۴۴۴
• ۱۹ آوریل ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۶۲۰ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۳۰۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

کوچ دلار بازان به بورس

در هفته‌ای که رو به پایان است با سختگیری‌های بانک مرکزی اسکناس دلار از سهمیه قابل‌وصول افراد حقیقی حذف شد و جای خود را به حساب سپرده ارزی در بانک‌ها داد. این تصمیم بانک مرکزی دسترسی به اسکناس دلار را سخت کرد و باعث کاهش حضور متقاضیان غیرواقعی در بازار شد؛ بر این اساس در هفته‌ای که رو به پایان است ارزش شاخص دلار، هم در بازار مبادله و هم در بازار آزاد روزهای آرامی را سپری کرد، اما در مقابل بازار سرمایه روزهای پرهیجانی را پشت سر گذاشت و شاخص‌ها عمدتا صعودی بودند. به‌گفته کارشناسان این روند صعودی شاخص‌ها تا حدی معامله‌گران را نسبت به آینده خوشبین کرده است. در بازار طلا نیز بیشتر نوسان نرخ، حول محور ربع‌سکه چرخید، زیرا به‌باور معامله‌گران با عرضه ربع‌سکه در بازار مبادله ارز و طلا، حباب این سکه پرمتقاضی تا حدودی در بازار آزاد تخلیه شد.

۱۴

تکمیل سند استراتژی توسعه صنعتی، اراده ملی می‌خواهد

معطلی ۲۲ ساله صنعت

۲۲ سال از مصوبه مجلس و تکلیف وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی کشور می‌گذرد. سند استراتژی توسعه صنعتی کشور از آن دست اسنادی است که ویرایش اولیه آن، با تاکید بر الزامات ملی تدوین شد. با این همه، ادامه بررسی و تدوین این سند بالادستی در دولت نهم کاملا کنار گذاشته شد. به این ترتیب با روی کار آمدن دولت احمدی‌نژاد، پرونده «استراتژی توسعه صنعتی» به بایگانی سپرده شد. پس از آن، دولت این استراتژی را با عنوان «برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت» در سال ۱۳۹۲ رونمایی کرد که البته مورد انتقاد شدید مسعود نیلی، مجری تدوین نخستین سند استراتژی صنعتی کشور قرار گرفت. این رویکرد در دولت‌های بعدی نیز ادامه یافت و باوجود لزوم «سند ملی برای توسعه صنعتی و اجرای آن» این مهم همچنان بلاتکلیف است. کارشناسان بااشاره به اینکه چرا باوجود انواع برنامه‌های کلان توسعه‌ای، همچنان صنعت کشور دچار ضعف و بحران است، تاکید دارند که نمی‌توان بدون داشتن استراتژی توسعه صنعتی، ادعای حرکت در مسیر توسعه صنعتی را داشت.

۴

عکس: صمت

در بررسی تاثیرات افزایش قیمت نفت به دنبال تصمیمات اوپک مطرح شد:

ایران همچنان بی‌نصیب می‌ماند

۹

سرمقاله

سرمایه‌گذاری جهانی در «گذار انرژی»

۲

گزارش‌های روز

جنگیدن برای نباختن

۶

تخته گاز اجاره‌بها در کشور

۱۰

چاره‌جویی فناورانه برای تامین غذا

۱۳

فرش را به حکم تحریم دار زدند

هنر نزد ایرانیان است و بس؛ اما در مقابل هیچ حمایتی از آنها نمی‌شود. در حقیقت آواز دهل شنیدن از دور خوش است و برای تولیدکنندگان داخلی اوضاع چنگی به دل نمی‌زند. کشور ما ظرفیت‌های بسیاری در عرصه‌های گوناگون اقتصادی دارد و ناله ما از بی‌هنری نیست، بلکه از بی‌خبری است. متاسفانه رفتارهای سلیقه‌ای در حوزه اقتصاد مشکل‌آفرین شده و این بخش را نه‌تنها ناکارآمد بلکه زمینگیر کرده است. یکی از ظرفیت‌های حوزه اقتصاد کشور ما، صنعت فرش دستباف است که امروزه دچار مشکلات بسیاری است. فرش دستباف در تمام دنیا با نام ایران شناخته می‌شود و تاثیر زیادی در اشتغال روستاییان مناطق محروم و زنان سرپرست خانواده دارد، اما چند سالی است که به‌دلیل تحریم‌ها صادرات آن با مشکلاتی روبه‌رو شده است. تحریم‌های خارجی جای خود اما باید با تحریم‌های داخلی که این هنرمندان توانمند را بی‌دخل کرد، چه کنیم.

۸-۱۵

آگهی اصلاحیه مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره ۱۲۰۲۱۹

فولاد امیرکبیر کاشان

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان در نظر دارد **خرید و اجرای فونداسیون و اسکلت فلزی دستگاه Chem Coater خط گالوانیزه** خود را از طریق مناقصه عمومی دومرحله‌ای انجام دهد. لذا در این خصوص از شرکت‌های توانمند در این حوزه دعوت به عمل می‌آید پیشنهاد فنی و مالی خود را طبق شرایط ذیل تا تاریخ **۱۴۰۲/۰۲/۱۰** ارسال نمایند.

مدارک مورد نیاز:

پاکت الف) تضمین شرکت در مناقصه به صورت ضمانتنامه بانکی به میزان ۵٪ قیمت پیشنهادی

پاکت ب) کلیه اسناد مناقصه شامل موارد خواسته شده و شرایط خصوصی با مهر و امضا

پاکت ج) پیشنهاد مالی

- در صورت ناقص بودن هر کدام از پاکت‌ها، پاکت بعدی مفتوح نخواهد شد.

نحوه دریافت مدارک: سامانه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان به آدرس aksteel.ir

مهلت ارسال مدارک: ۱۴۰۲/۰۲/۱۰

نحوه ارسال مدارک: از طریق پست به آدرس‌های ذیل:

* کاشان، کیلومتر ۱۴ جاده اردستان، شرکت فولاد امیرکبیر کاشان - کدپستی ۸۷۳۵۱۶۸۳۱۳، صندوق پستی ۱۵۳۴
* اصفهان، چهارراه شیخ صدوق، ابتدای خیابان سعادت‌آباد، ساختمان ۷۱، طبقه اول، واحد اول - کدپستی ۸۱۶۳۹۳۳۸۷۹
* تهران، خیابان ولیعصر(عج)، مقابل پارک ملت، خیابان سایه، خیابان مهرشاد، پلاک ۵ (ساختمان صداقت) طبقه ۳- کدپستی ۱۹۶۷۷۱۳۶۵۹، صندوق پستی ۱۹۴۵-۱۸

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان

«مناقصه عمومی»

ممدوح کار باختر

شرکت معدن‌کار باختر در نظر دارد **جهت تامین ماشین‌آلات معدنی صفرکیلومتر خود در معادن (محل تحویل ماشین‌آلات)** به شرح ذیل با گارانتی ، اعتبار تامین قطعات یدکی و خدمات پس از فروش، شرایط فاینانس و تسهیلات فروش از طریق «مناقصه عمومی تک‌مرحله‌ای با پاکت‌های ارزیابی فنی و پیشنهاد قیمت» اقدام نماید. از واجدین شرایط دعوت به عمل می آید پس از مراجعه به سایت www.madankarbakhtar.ir نسبت به دانلود اسناد مناقصه، تکمیل و تحویل آن **حداکثر به مدت ۱۰ روز** کاری پس از تاریخ درج این آگهی به آدرس همدان - خیابان مهدیه - جنب بانک صادرات - کوچه توحید - بن‌بست کیانیان - درب دوم سمت راست واحد پشتیبانی آقای بابایی (شماره تلفن ۰۸۱۳۸۳۷۰۲۳۵ (داخلی ٤)) اقدام فرمایند.

ردیف	شرح	واحد	تعداد
۱	بیل مکانیکی(ظرفیت پاکت ۲,۵ تا ۳ متر مکعب و قدرت موتور ۲۵۰ کیلو وات)	دستگاه	۳
۲	بیل مکانیکی(ظرفیت پاکت ۴ تا ۶ متر مکعب و قدرت موتور ۳۵۰ کیلو وات)	دستگاه	۳
۳	دامپتراک (ظرفیت بیش از صد تن)	دستگاه	۱۵
۴	آنفوتراک	دستگاه	۱
۵	بلدوزر ۱۵۵	دستگاه	۲
۶	لودر (با ظرفیت پاکت حداقل ۴,۵ مترمکعب)	دستگاه	۴

شرکت معدن کار باختر(سهامی خاص)

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره ۱۷۴/۱۴۰۲۶۰۰

فولاد امیرکبیر کاشان

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان در نظر دارد **خدمات امحاء پسماندهای صنعتی** خود را از طریق مناقصه عمومی دومرحله‌ای انجام دهد. لذا در این خصوص از پیمانکاران واجد شرایط در این حوزه دعوت به عمل می‌آید پیشنهاد فنی و مالی خود را طبق شرایط ذیل تا تاریخ **۱۴۰۲/۰۲/۰۹** به دبیرخانه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان واقع در کاشان کیلومتر ۱۴ جاده اردستان تحویل نموده و رسید دریافت نمایند.

مدارک مورد نیاز:

پاکت الف) تضمین شرکت در مناقصه به صورت یک فقره ضمانتنامه بی‌قید و شرط بانکی به مبلغ ۱۰٪ قیمت پیشنهادی با مدت اعتبار تا تاریخ **۱۴۰۲/۰۷/۳۰** قابل تمدید در وجه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان، شماره شبای شرکت فولاد امیرکبیر کاشان در بانک ملی ایران IR۸۱۰۱۷۰۰۰۰۰۰۱۰۲۸۴۲۲۱۰۰۰۱ - شناسه ملی شرکت فولاد امیرکبیر کاشان ۱۰۲۶۰۲۰۶۱۳۰

پاکت ب) کلیه اسناد مناقصه شامل موارد خواسته شده با مهر و امضا

پاکت ج) پیشنهاد مالی

- در صورت ناقص بودن هر کدام از پاکت‌ها، پاکت بعدی مفتوح نخواهد شد.

نحوه دریافت مدارک: سامانه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان به آدرس aksteel.ir

مهلت ارسال مدارک: ۱۴۰۲/۰۲/۰۹

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۳۱۵۵۰۳۸۲۲۴ و ۰۳۱۵۵۰۳۸۳۶۵ تماس حاصل فرمایید.

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان

آگهی فراخوان عمومی ارزیابی کیفی پیمانکاران
شرکت فولاد هرمزگان جنوب

شماره مناقصه: ۱۴۵۶۰۴

موضوع: انجام تعمیرات و بازسازی کفشک‌های مسی کوره قوس الکتریکی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد موضوع **«انجام تعمیرات و بازسازی کفشک‌های مسی کوره قوس الکتریکی شرکت فولاد هرمزگان جنوب»** برای مدت هشت ماه و از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به پیمانکاران توانمند و واجد شرایط مندرج در اسناد ارزیابی کیفی، واگذار نماید. بدینوسیله از کلیه پیمانکاران فعال با توان و سابقه اجرایی لازم جهت اجرای موضوع و قادر به تهیه ضمانتنامه بانکی به مبلغ ۱،۶۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (یک میلیارد و ششصد میلیون) ریال می‌باشند، دعوت می‌گردد در صورت تمایل به همکاری نامه اعلام آمادگی با درج ایمیل رسمی مناقصه‌گر به همراه فیش واریزی به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه گمرک شهید رجایی، به نام شرکت فولاد هرمزگان جنوب بابت خرید اسناد ارزیابی کیفی، را به ایمیل mehdizade.a@hosco.ir و یا فکس ۳۳۵۳۰۱۴۵ تا تاریخ **۱۴۰۲/۰۲/۱۰** ارسال و نسبت به دریافت فرم ارزیابی کیفی اقدام نموده و اسناد ارزیابی کیفی را تا تاریخ **۱۴۰۲/۰۲/۲۳** به نشانی بندرعباس-کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی-منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس-شرکت فولاد هرمزگان-واحد خرید خدمات قراردادی-کدپستی: ۷۹۱۷۱۷۶۳۱۹ ارسال نمایند. بدیهی است اسناد مناقصه پس از اتمام ارزیابی کیفی به شرکت‌های واجد شرایط ارائه خواهد شد.

- ارایه مدارک و سوابق هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.
- هزینه چاپ آگهی فراخوان بر عهده برنده نهایی مناقصه مربوطه خواهد بود.
- در صورت نیاز به اطلاعات فنی با شماره تلفن ۰۷۶-۴۴۸۴۳۱۶۱ و اطلاعات بازرگانی ۰۷۶-۴۴۸۴۸۹۳۹ تماس حاصل فرمایید.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

سرمقاله

سرمایه‌گذاری جهانی در «گذار انرژی»

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

براساس گزارش بلومبرگ میزان سرمایه‌گذاری در گذار انرژی بین سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۵ باید ۳ برابر شود و به مرز سالانه ۲ تریلیون و ۱۰۰ میلیارد دلار برسد، این در حالی است که در سال ۲۰۲۱ میزان سرمایه‌گذاری حدود ۷۵۵ میلیارد دلار بوده است. این مهم در سال یادشده در نوع خود یک رکورد محسوب می‌شود و در گزارشات محافل حرفه‌ای حوزه انرژی آن را یک تحول اساسی در گذار انرژی می‌دانند. براساس این گزارش‌ها سرمایه‌گذاری در این حوزه تقریبا در تمامی بخش‌ها که شامل انرژی‌های تجدیدپذیر، ذخایر انرژی، حمل‌ونقل الکتریکی، تولید گرما از طریق برق، انرژی هسته‌ای، هیدروژن و مواد پایدار مبتنی بر منابع تجدیدپذیر می‌شود، انجام شده است. در این بین حوزه کربن‌زدایی، تنها حوزه‌ای است که با کاهش سرمایه‌گذاری در این سال همراه بوده است. در سال ۲۰۲۱ انرژی‌های تجدیدپذیر همچنان بیشترین سهم را از جذب سرمایه داشته‌اند که میزان سرمایه‌گذاری در این حوزه به رکورد ۳۶۶ میلیارد دلاری رسیده و حدود ۶.۵ درصد نسبت به سال ۲۰۲۰ بیشتر است. بخش حمل‌ونقل الکتریکی که شامل سرمایه‌گذاری در وسایل نقلیه الکتریکی و زیرساخت‌های مربوط به آن می‌شود با ۲۷۳ میلیارد دلار دومین بخش جذب کننده سرمایه است. با افزایش میزان فروش وسایل نقلیه الکتریکی، میزان سرمایه‌گذاری در این بخش در سال ۲۰۲۱ حدود ۷۷ درصد رشد کرده و احتمالا در سال ۲۰۲۲ به لحاظ میزان سرمایه‌گذاری از انرژی‌های تجدیدپذیر سبقت گرفته باشد.

همچنین داده‌های پژوهشگران حاکی از آن است که حوزه‌هایی مانند انرژی هسته‌ای، ذخیره‌سازی انرژی، حمل‌ونقل الکتریکی و تولید گرما از طریق الکتریسیته با جذب ۷۳۱ میلیارد دلار، بیشترین بخش سرمایه‌گذاری در حوزه گذار انرژی را به خود اختصاص داده و فرآیند جداسازی کربن و مواد پایدار مبتنی بر منابع تجدیدپذیر نیز با ۲۴ میلیارد دلار سرمایه در رده بعدی قرار دارد.

علاوه بر آن بلومبرگ تاکید می‌کند منطقه آسیا-پاسفیک با سرمایه‌گذاری ۳۶۸ میلیارد دلاری، بزرگ‌ترین منطقه سرمایه‌گذاری در حوزه گذار انرژی به‌شمار می‌رود. همچنین این ناحیه در سال ۲۰۲۱ با ۳۸ درصد رشد بیشترین سرمایه‌گذاری را به نام خود ثبت کرده است. در مقایسه‌ای دیگر باید گفت اروپا، خاورمیانه و افریقا نیز در سال ۲۰۲۱ رشد ۱۶ درصدی میزان سرمایه‌گذاری در این حوزه را به ثبت رسانده‌اند که در جمع رقم سرمایه‌گذاری این مناطق ۲۳۶ میلیارد دلار برآورد می‌شود، این در حالی است که قاره امریکا با ۱۵۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری رشد ۲۱ درصدی را نسبت به سال قبل ثبت کرده است. در این میان چین به‌تنهایی بزرگ‌ترین سرمایه‌گذار در این حوزه محسوب می‌شود، چراکه در سال ۲۰۲۱ حدود ۲۶۶ میلیارد دلار در بخش گذار انرژی سرمایه‌گذاری کرده است. امریکا نیز با ۱۱۴ میلیارد دلار رده دوم را به خود اختصاص داده و میزان سرمایه‌گذاری اتحادیه اروپا به ۱۵۴ میلیارد دلار رسیده است. آلمان، بریتانیا و فرانسه در میان ۵ کشور اول بعد از چین و امریکا قرار دارند. نام ۴ کشور آسیایی هند، کره جنوبی، چین و ژاپن در فهرست ۱۰ کشور نخست سرمایه‌گذاران این حوزه دیده می‌شود.

با این همه کارشناسان معتقدند سطح سرمایه‌گذاری برای رسیدن به میزان انتشار صفر کربن و گرمایش جهانی به ۱.۷۵ درجه، باید ۳ برابر شود. یعنی میزان سرمایه‌گذاری بین سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۵ باید به مرز سالانه ۲ تریلیون و ۱۰۰ میلیارد دلار برسد.

مطالعات میدانی متخصصان نیز حاکی از آن است که روند افزایشی نیاز به سرمایه‌گذاری ادامه خواهد یافت و این رقم باید بین سال‌های ۲۰۲۶ تا ۲۰۳۰ دو برابر شود و به مرز سالانه ۴ تریلیون و ۲۰۰ میلیارد دلار برسد. به‌گفته این گروه از کارشناسان تنها در این صورت است که می‌توان نسبت به تحقق اهداف توافق پاریس امیدوار بود.

داده‌های گزارش بلومبرگ نشان می‌دهد باتوجه به سطح کنونی سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف گذار انرژی، توسعه حمل‌ونقل الکتریکی تنها حوزه‌ای است که شانس رسیدن به اهداف تعیین‌شده را دارد.

در کلام پایانی ترسیم چشم‌انداز ، بدون درک تفاوت اهداف بلندمدت و کوتاه‌مدت میسر نخواهد بود. از سوی دیگر با یک مقایسه تطبیقی درمی‌یابیم که سرمایه‌گذاری در بخش تولید انرژی باثبات‌تر از سرمایه‌گذاری در سایر بخش‌هاست. یکی از دلایل اصلی این ثبات، توسعه اقتصادی و استراتژی‌های گذار در زمینه انرژی است و دلیل دیگر نیز به رشد تقاضای واقعی انرژی بازمی‌گردد که همواره بیشتر از تقاضای غیرواقعی بوده است.

از طرفی کاهش سرمایه‌گذاری در عرضه سوخت در سال ۲۰۲۲ در همه انواع منابع و شرکت‌ها نیز رخ داده و در ادامه برخی از شرکت‌های ملی نفت دنیا با محدودیت‌های مالی مواجه شده‌اند و حجم بیشتر سرمایه‌ها راهی منابع پایین‌دستی پتروشیمی شده است. بسیاری از صنایع و پالایشی‌ها نیز در بخش تولید گاز طبیعی مایع (LNG) با محدودیت روبه‌رو بوده و همین امر باعث کاهش شدید حاشیه سود این بخش‌ها و در پاره‌ای از موارد تعلیق بسیاری از برنامه‌های سرمایه‌گذاری آنها شده است.

ارسال لایحه دوفوریتی واردات خودروی کارکرده به دولت

وزیر صمت، لایحه دوفوریتی واردات خودروی کارکرده را جهت طی تشریفات قانونی به هیات دولت ارسال کرد. به گزارش مهر، وزیر صمت، لایحه دوفوریتی واردات خودروی کارکرده را جهت طی تشریفات قانونی به هیات دولت ارسال کرد که در صورت تصویب مراجع ذیربط، واردات خودروی دست دوم به کشور آزاد خواهد شد. در نامه سیدرضا فاطمی امین خطاب به محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهور که امروز ۲۹ فروردین ۱۴۰۲ ارائه شده، در توجیه لایحه دوفوریتی واردات خودروی کارکرده و اصلاح مصوبه واردات خودرو آمده است: با توجه به تقاضای بالای خودرو در کشور و ضرورت تنظیم بازار این کالا که مدتی است نقش کالای سرمایه‌ای را پیدا کرده، وزارت صمت نسبت به برنامه‌ریزی و بسترسازی برای افزایش تولید، تکمیل خودروهای ناقص قبلی و افزایش به بازار اقدام کرده و خوشبختانه طی سال ۱۴۰۱ بیش از یک میلیون و ۳۴۰ هزار دستگاه خودرو با رشد معادل ۳۹ درصد به صورت کامل تولید و روانه بازار شده است. در ادامه نامه وزیر صمت آمده است: این میزان تولید و عرضه خودروی داخلی جوابگوی نیاز بازار در شرایط فعلی نبوده و ضرورت دارد ضمن تنوع‌بخشی به واردات خودرو، شرایط واردات (اعم از نو و یا کارکرده) نیز تسهیل شده و محدودیت‌های قانونی مرتفع شود. از همین رو پیش‌نویس لایحه دوفوریتی واردات خودروی کارکرده و پیش‌نویس لایحه اصلاح مصوبه واردات خودرو (موضوع مصوبه شماره ۹۵۲۴۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۳ به منظور تنوع‌بخشی و افزایش واردات خودروی نو جهت طی فرایند قانونی تقدیم می‌شود.

پیام روز ارتش، صلح و دوستی در منطقه است

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه ارتش مردم باور و جلوه ارتش برای مردم است، گفت: ملت نگاه می‌کند تا هر جا حادثه‌ای مانند سیل و زلزله و کرونا باشد ارتش را کنار خود حس می‌کند. به گزارش مهر، حجت‌الاسلام سید ابراهیم رئیسی، در مراسم رژه ارتش که به مناسبت ۲۹ فروردین؛ روز ارتش برگزار شد، اظهارکرد: ارتش جمهوری اسلامی ایران شاخصه‌های همچون خدا باوری، خود باوری و مردم باوری دارد. در خدا باوری آن، اندیشه الهی و اندیشه دفاع از مردم، دفاع از وطن و حفظ ارزش‌های اسلامی و خستگی ناپذیری و ولایتمداری را ایجاد می‌کند تا بدانیم ارتش ولایت مدار است و تحت فرماندهی فرمانده معظم کل قوا که جانشین امام عصر (عج) است، انجام وظیفه می‌کند. رئیس‌جمهوری بیان کرد: امروز شاهد تجهیزات پیشرفته در ارتش هستیم که جلوه «ما می‌توانیم» است. ارتش ما در برابر کاستی‌ها و مشکلات احساس کمبود نمی‌کند بلکه در مقابل تهدیدها و تحریم‌ها برای خود و کشور سد و فرصت می‌سازد و فرصت‌های بسیاری را در عرصه‌های مختلف زمینه پیشرفت برای کشور و خود قرار داده است. رئیسی با بیان اینکه ارتش مردم باور، جلوه شعار ارتش برای ملت است، گفت: ارتش «مردم باور» است و به مردم عشق می‌ورزد. ملت نسبت به ارتش به عنوان اینکه پشتوانه امنیت کشور، آسایش مردم و رفاه اجتماعی است نگاه می‌کند که هر جا حادثه‌ای مانند سیل و زلزله و کرونا باشد ارتش را به عنوان خدمتگزار کنار خود حس می‌کند. وی افزود: مردم امروز احساس یکی بودن با ارتش دارند و این احساس بسیار مبارک و با ارزش است. امروز مردم با همه نیروهای مسلح جمهوری اسلامی احساس یکی بودن دارند. حضور نیروهای مسلح ما برای منطقه امنیت ساز است و پیام این حضور و پیام روز ارتش، پیام صلح و دوستی برای کشورهای منطقه است. دست توانای نیروهای مسلح ما هر دستی که به دنبال حفظ امنیت در منطقه باشد را به گرمی می‌فشارد و پیام ارتش و ملت ایران و نیروهای مسلح برای حضور نیروهای فرامنطقه‌ای و بیگانه این است که نیروهای فرامنطقه‌ای به ویژه نیروهای امریکایی هر چه زودتر منطقه را ترک کنند که به نفع خود و منطقه است. حضور ایران، حضور امنیت ساز است اما حضور نیروهای بیگانه در منطقه امنیت را تهدید می‌کند و به هیچ عنوان در منطقه امنیت ایجاد نکرده و نخواهد کرد. رئیسی تاکید کرد: پیام نیروهای مسلح ما این است که نیروهای فرامنطقه‌ای فقط امنیت منطقه را تهدید می‌کنند. قدرت جمهوری اسلامی و تمام توان رزمی آن به نفع امنیت منطقه است.

ابزار جدید دولت برای کنترل بازار

وزیر صمت گفت: سامانه شفافیت فروشگاهی تکمیل‌کننده سامانه جامع تجارت است که انتهای زنجیره تولید و فروش را شفاف می‌کند.

به گزارش ایرنا، سید رضا فاطمی امین امروز در مراسم پایش پیشرفت سامانه شفافیت فروشگاهی وزارت صمت اظهارکرد: سامانه جمع سپاری یکی از ابزارهای حکمرانی نوین است که به رشد تولید و مهار تورم کمک می‌کند. بحث امروز هم یک مؤلفه دیگر از حکمرانی نوین است که می‌توان به آن هوشمندسازی هم گفت. وی با اشاره به کارکردهای سامانه شفافیت فروشگاهی افزود: این سامانه دو کاربرد دارد؛ ابتدا اینکه موجودی کالاها و کالاهای باقی مانده در انبار مشخص می‌شود و به این ترتیب آمار شرکت پخش شفاف می‌شود. کاربرد دوم نیز مشخص می‌کند کالا با چه قیمتی فروخته شده و می‌توان متوجه بروز گرانفروشی شد. وی گفت: بیش از ۱۱ هزار فروشگاه به این سامانه متصل هستند که از این تعداد ۹ هزار ۶۰۰ فروشگاه در حال تبادل داده بوده و اطلاعات مربوط به نرخ کالا در سراسر کشور را به این سامانه ارائه می‌دهد.

بازار خودرو امسال اشباع می‌شود

سخنگوی وزارت صمت با بیان اینکه بازار خودرو امسال اشباع می‌شود، گفت: وزارت صمت نگران گرانی خودرو است اما ابزاری برای مهار تورم و نرخ ارز ندارد. به گزارش مهر، امید قالیباف در توضیح ایرادات مطرح شده توسط برخی مسئولان در حوزه خودرو اظهارکرد: بخشی از صنعت خودرو که مربوط به تولید آن می‌شود کارنامه بسیار موفقی در سال گذشته دارد اما وقتی خودرو وارد بازار می‌شود متغیرهایی مثل تورم و نرخ ارز نرخ را متأثر می‌کند. سخنگوی وزارت صمت از منتقدان خواست منصفانه در مورد این صنعت اظهار نظر کنند و در حالیکه می‌دانند تورم و تغییرات نرخ ارز (که وزارت صمت کنترلی روی آن ندارد) باعث افزایش نرخ خودرو می‌شود این وزارتخانه را مقصر جلوه ندهند. وی ادامه داد: در یک سال گذشته تولید خودرو با رشد ۴۰ درصدی بالاترین رشد را در اقتصاد ایران و یکی از بالاترین رشدها در صنعت خودروسازی جهان را به خود اختصاص داد و با اختیاراتی که از سران قوا گرفت توانست هزینه تمام شده تولید خودرو را کاهش دهد. مشاور وزیر صمت اضافه کرد: سال ۱۴۰۱ این صنعت در تحویل خودرو ۴۲ درصد رشد داشت و معلوم نبود اگر رشد بالای تولید و کاهش هزینه تمام شده خودرو محقق نمی‌شد الان بازار خودرو در چه وضعیتی بود. وی در عین حال گفت: وزارت صمت نگران گرانی خودرو و فشاری که بر طبقات متوسط و کم درآمد می‌آورد است اما ابزاری برای مهار تورم و نرخ ارز ندارد.

دولت قصد هیچ‌گونه تغییری در وزارت صمت ندارد

سخنگوی دولت با اشاره به اینکه موضوع خودرو یک جز از مجموعه فعالیت‌های گسترده وزارت صمت است، تاکید کرد: در ارزیابی این حوزه باید به عوامل مختلف از جمله نرخ تورم، افزایش نرخ دلار، ورود نهادهای نظارتی در حوزه قیمت‌گذاری و اظهارنظر درباره لزوم ورود شورای رقابت در قیمت‌گذاری خودرو توجه کنیم. سال ۱۴۰۱ همزمان با موضوعات نرخ خودرو، تولید خودرو با عرضه یک میلیون و ۳۰۰ هزارتایی رکورد زده که این آمار بعد از یک دوره ۴-۵ ساله رکود در بازار تولید خودرو رقم خورده است. بهادری جهرمی بیان کرد: صرف نظر از بخش خودرو، گستره فعالیت‌های وزارت صمت بالاست که در دوره فاطمی امین کارنامه قابل قبولی در حوزه‌های مختلف ارائه شده است. بنابراین دولت قصد هیچ‌گونه تغییری در حوزه وزارت صنعت معدن و تجارت ندارد؛ البته طبیعی است که مجلس صلاحیت قانونی خود را دارد و نگاه ما این است که باید جامعه به همه ابعاد عملکردی وزارتخانه توجه شود و در حوزه اختصاصی نیز همه ابعاد مؤثر مدنظر قرار بگیرد.

اسامی اربدهکاران بانکی در اختیار رسانه‌ها قرار می‌گیرد

سخنگوی دولت گفت: اسامی اربدهکاران بانکی و اطلاعات کلی تسهیلات کلان بانکی در اختیار عموم رسانه‌ها و مردم قرار خواهد گرفت که این اقدام برای نخستین بار در دولت سیزدهم آغاز شده است. به گزارش مهر، علی بهادری جهرمی افزود: در چند روز گذشته شاهد مرحله دیگری از انتشار اطلاعات و اسامی تسهیلات اعطا شده بانکی بودیم که به این واسطه اسامی اربدهکاران بانکی و اطلاعات کلی تسهیلات کلان بانکی در اختیار عموم رسانه‌ها و مردم قرار خواهد گرفت. این اقدام برای نخستین بار دولت سیزدهم آغاز شده و استمرار داشته و به تناوب در بازه‌های زمانی ادامه داشته است. بهادری جهرمی عنوان کرد: این اقدام، گام بزرگی در راستای ایجاد شفافیت است که به جلوگیری و پیشگیری از فساد کمک بسیاری می‌کند.

اصلاح بانکی از اولویت‌های دولت است

وی ادامه داد: علت بسیاری از کم‌کاری‌ها در حوزه‌های مختلف مانند تجارت و مسکن می‌تواند برخی تعارضات در زمینه تکالیف متعدد بانکی باشد. برخی دلایل دیگر نیز از سوی بانک مرکزی مطرح شده اما در هر صورت، این کم کاری از سوی نظام بانکی در حوزه تسهیلات حوزه مسکن از منظر دولت پذیرفته شده نیست و تدابیر لازم برای اصلاح این رویه قطعا مدنظر قرار خواهد گرفت. دولت برای این اصلاح مصمم بوده و اصلاح نظام بانکی در اولویت برنامه‌های دولت قرار دارد.

هیچ برنامه قیمتی در زمینه سوخت نداریم

وی در پاسخ به سوال دیگری درباره جمع‌آوری کارت‌های سوخت و احتمال تغییر سیاست در این زمینه گفت: سیاست دولت در حوزه سوخت و انرژی، از طرفی افزایش تولید و از طرف دیگر مدیریت‌های غیرقیمتی در حوزه مصرفی است. یعنی دولت هیچ برنامه قیمتی در زمینه سوخت ندارد و مدیریت‌ها و سیاست‌های غیرقیمتی اعمال می‌کند.

اولویت‌های دولت برای کنترل تورم

سخنگوی دولت درباره محورهای مورد نظر دولت برای کنترل نرخ تورم گفت: محور اول، اصلاح سند بودجه سال ۱۴۰۲ بود، محور دوم ساماندهی وضعیت نظارت بر بازار و محور سوم، کمک به ابزارهای تنبیهی یا تشویقی برای جلوگیری از سوداگری‌های متعدد در حوزه‌های مختلف است.

رفع ناترازی گاز با صرفه‌جویی و هوشمندسازی

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: رفع مشکل ناترازی فصلی گاز با ذخیره‌سازی، صرفه جویی اصولی، بهینه‌سازی و هوشمندسازی محقق می‌شود.

به گزارش خانه ملت، محمدباقرقالیباف در جلسه علنی روز سه‌شنبه مجلس شورای اسلامی و پس از سخنان وزیر نفت و برخی از نمایندگان درباره بررسی عملکرد وزارت نفت در تعرفه‌گذاری گاز مشترکان خانگی گفت: امروز باید شوک قیمتی که با آغاز فصل سرما در تعرفه گاز پیش می‌آید مشخص شود و برای آن تعیین تکلیف لازم را انجام دهیم.

رئیس مجلس شورای اسلامی افزود: در حوزه کارهای کوتاه مدت در موضوع تعرفه‌گذاری گاز مقرر شده بود از مشترکین پرمصرف مبالغ بیشتری اخذ شود و وزیر نفت در جمع بندی به اصلاح قانون اشاره داشتند. در حالی که حل این موضوع نیاز به قانون ندارد بلکه در اجرا این موضوع قابل انجام است.

وی یادآور شد: این فرآیند در سردترین فصل سال و در پیک مصرف انجام شده و وقتی حرف از ناترازی می‌زنیم یعنی دو نوع ناترازی سالی و فصلی داریم. ناترازی فصلی با این نوع قیمت‌گذاری و تعرفه‌گذاری و با پایه ساختاری فعلی دارای اشکال است که باید برای آن پنج ساختار را پیش‌بینی کرد.

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه این نوع تعرفه‌گذاری در پیک مصرف و در فصل سرما صورت گرفت، تصریح کرد: باید اصلاحی در شیوه تعرفه‌گذاری و ساختار صورت گیرد. موضوعی که در جلسه در کمیسیون انرژی و وزارت نفت قابل بررسی است و این دو بخش می‌توانند با مشورت و همکاری به اصلاح ساختار بپردازند.

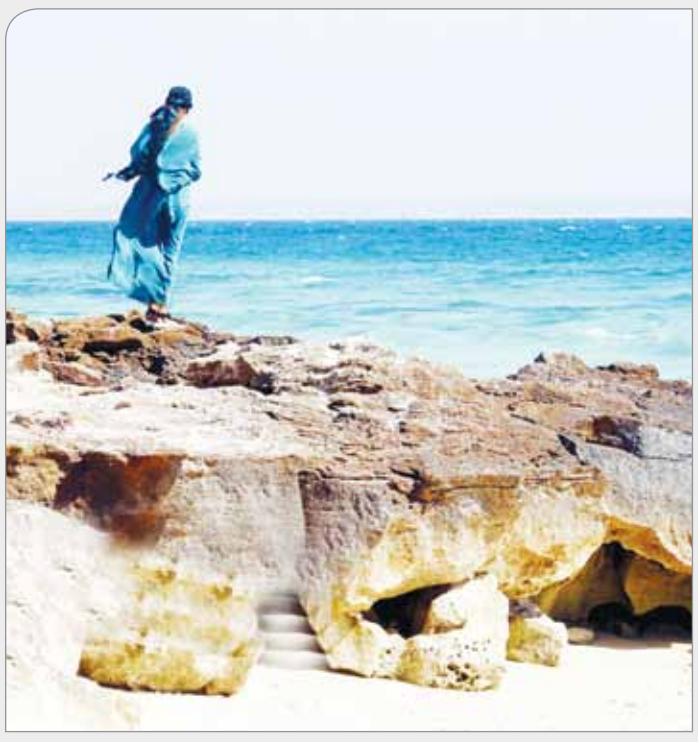
قالیباف در ادامه با بیان این‌که باید مشکلات ناترازی فصلی را با ذخیره‌سازی گاز حل کنیم، عنوان کرد: حداقل بین ۱۰ تا ۲۰ درصد ذخیره‌سازی باید برای زمان پیک مصرف فصلی صورت گیرد، از این‌رو احتیاجی به تغییر قانون نیست و باید روش عوض شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به شعار سال رشد تولید و مهار تورم است، گفت: در این سال صنایع ما با قطعی گاز و برق مواجه می‌شوند که با رفع این محدودیت با رشد تولید ۲۰ تا ۲۵ درصدی مواجه خواهیم بود.

البته به دلیل مشکل تامین گاز و برق بیشترین فشار به صنعت وارد می‌شود؛ باید این موضوع در اولویت کاری دولت و مجلس قرار گرفته و در تدوین و تصویب برنامه هفتم توسعه نیز مدنظر قرار گیرد.

وی ادامه داد: برای رفع ناترازی گاز باید صرفه جویی اصولی، بهینه‌سازی و هوشمندسازی مدنظر باشد. قالیباف از وزارت نفت و کارکنانش برای گذراندن شرایط سخت زمستان سال گذشته قدردانی کرد.

عکس روز

طبیعت بکر جزیره «مارو» هرمزگان

عکس: ایسنا

ویژه‌تر از خبر

نامه فوری وزیر اقتصاد به رئیس‌جمهوری

وزیر اقتصاد طی نامه‌ای به رئیس‌جمهوری خواهان همکاری فوری دستگاه‌ها و وزارتخانه‌های مختلف برای تعیین فهرست کالاهای اساسی، دارو، واکسن، تجهیزات پزشکی، شیرخشک، مواد اولیه ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی معدنی و کشاورزی شد. براساس احکام قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کالاهای اساسی، دارو و... مشمول کاهش حقوق گمرکی از ۴ درصد به یک درصد و مالیات ارزش افزوده از ۹ درصد به ۱ درصد می‌شوند اما درحال‌حاضر فهرست این کالاها مشخص نشده و این مسئله ممکن است باعث بروز مشکل در رویه واردات شود. وزیر اقتصاد طی نامه‌ای به رئیس‌جمهوری خواهان همکاری فوری دستگاه‌ها و وزارتخانه‌های مختلف برای تعیین فهرست کالاهای اساسی، دارو، واکسن، تجهیزات پزشکی، شیرخشک، مواد اولیه، ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی، معدنی، کشاورزی و... شد. همان‌گونه مستحضرید با تدابیر و عنایات ویژه دولت سیزدهم در سال ۱۴۰۱ با کاهش حقوق گمرکی از (۴) به (۱) و تقلیل مالیات بر ارزش افزوده از ۹ درصد به ۱ درصد برای واردات کالاهای اساسی، دارو، واکسن، تجهیزات پزشکی، شیر خشک، مواد اولیه، ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی، معدنی، کشاورزی و... حمایت مؤثری از شرکت‌های تولیدی و مصرف‌کنندگان به عمل آمد. این مهم دوباره در قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور استمرار یافته است که اجرای سریع و دقیق آن منوط به اقداماتی عاجل از سوی برخی دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها در جهت تکمیل و ارسال فهرست اقلام مربوطه می‌باشد. از این رو خواهشمند است به منظور تحقق شعار سال ۱۴۰۲ دستور فرمایید دستگاه‌ها و وزارتخانه‌های مربوطه، به قید فوریت حسب تکالیف مقرر در قانون بودجه امسال به شرح مندرج در جدول ذیل اقدام نمایند تا روند ترخیص کالاها توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران با شرایط پیش‌بینی شده در قانون موصوف میسر گردد گفتنی است، با توجه به اینکه در زمان حاضر هنوز فهرست کالاهای اساسی و مواردی که مشمول کاهش حقوق گمرکی و مالیات ارزش افزوده می‌شوند مشخص نشده است؛ کالاهایی که تا سال گذشته مشمول این قاعده بودند به دو گروه تقسیم شده‌اند.

۱. گروه اول کالاهای مربوط به کالاهای حوزه وزارت جهاد کشاورزی است که با صدور ضمانت‌نامه و بدون پرداخت حقوق گمرکی و مالیات ترخیص می‌شوند. باید توجه داشت که براساس تجربه سال گذشته، بخش قابل توجهی از مطالبه‌نامه‌های کسر دریافتی گمرک همچنان وصول نشده است، در نتیجه احتمال عدم وصول در این موارد بالا است و ممکن است در آینده این موارد مشکلاتی را برای گمرک ایران به وجود بیاورد.

۲. گروه دوم مربوط به سایر کالاها از جمله کالاهای اساسی و دارو است. درحال‌حاضر حقوق گمرکی و مالیات ارزش افزوده کامل برای ترخیص این کالاهای اخذ می‌شود که به معنای افزایش نرخ تمام شده آنها برای مصرف‌کننده است. ضمن اینکه این موضوع ممکن است واردکننده را نیز با کسری سرمایه در گردش مواجه کند. پس از تعیین این فهرست مابه‌التفاوت مالیات ارزش افزوده و حقوق گمرکی اضافه پرداخت شده به واردکنندگان بازخواهد گشت اما در کوتاه‌مدت این موضوع سبب بروز مشکل خواهد شد.

در تازه‌ترین گزارش پژوهشکده پولی و بانکی مطرح شد

رشد ۸ درصدی تولیدات صنعتی

پژوهشکده پولی و بانکی درحالی از رشد ۸.۱ درصدی تولید خبر داد که صنعت خودرو با ۴۱.۳ درصد رشد، بیشترین رشد را در میان همه صنایع ثبت کرد.

به گزارش ایدرونیوز، پژوهشکده پولی و بانکی در تازه‌ترین گزارش خود از رشد ۸.۱ درصدی تولید در شرکت‌های صنعتی بورس خبر داد. مهم‌ترین عامل این صعود، رشد تولید در صنعت خودرو اعلام شده است. طبق این گزارش میزان تولید در گروه محصولات غذایی کاهش یافته است. همچنین میزان تولید در کارخانه‌های صنعتی که در بورس پذیرفته شده‌اند، شاخصی است که نمایی از میزان کل تولید در کشور را نشان می‌دهد. تازه‌ترین گزارش، پژوهشکده پولی و بانکی نشان می‌دهد، این شاخص در آخرین ماه سال گذشته ۸.۱ درصد در مقایسه با مدت مشابه سال قبل رشد کرده و نشان می‌دهد روند تولید در فصل زمستان همچنان مثبت بوده است. آن‌طور که بازوی پژوهشی بانک مرکزی گزارش داده، مهم‌ترین عامل رشد تولیدات صنعتی در آخرین ماه سال قبل، رشد قابل‌توجه تولید خودرو بوده است.

عکس: صمت

مهم‌ترین عامل رشد تولیدات صنعتی در آخرین ماه سال قبل، رشد قابل‌توجه تولید خودرو بوده است

آمارها نشان می‌دهد سطح تولید در صنعت خودرو در اسفندماه امسال در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۴۱.۳ درصد افزایش یافته، این بالاترین میزان تولید در میان همه صنایع است. میزان تولید در این صنعت در بهمن‌ماه سال گذشته نیز ۳۴.۸ درصد افزایش یافته بود.

بعد از صنعت خودرو، گروه محصولات فلزی با رشد ۲۱ درصد و صنعت نساجی با ۱۴ درصد در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. از دیگر صنایعی که در اسفندماه سال گذشته با رشد تولید مواجه شده‌اند، می‌توان به گروه فرآورده‌های نفتی که عمدتا شامل پالایشگاه‌ها هستند و محصولات کاغذی و دستگاه‌های برقی اشاره کرد.

نکته قابل‌توجه این است که طبق داده‌های پژوهشکده پولی و بانکی صنعت محصولات شیمیایی به‌عنوان بزرگ‌ترین صنعت کشور در اسفندماه سال گذشته برای چندمین ماه متوالی رشد ضعیفی و در حد صفر داشته است. اهمیت این صنعت به غیر از ابعادش در میزان ارزآوری برای کشور نیز هست.

این گزارش همچنین نشان می‌دهد صنایع غذایی اسفندماه سال گذشته بیشترین کاهش تولید را داشته‌اند به‌طوری که میزان تولید در این صنعت در آخرین ماه سال قبل در مقایسه با سال گذشته ۶ درصد کاهش داشته است. در بهمن و اسفند امسال تنها صنعتی که با کاهش تولید مواجه شده، صنایع غذایی است.

مقایسه رشد شاخص تولید گروه‌های مختلف نشان می‌دهد در اسفندماه شرکت‌های کوچک و متوسط و تولیدکنندگان کالاهای نهایی تولید بیشتری داشته‌اند.

در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ با وجود ثبات و حتی کاهش در نرخ رشد شرکت‌های بزرگ، رشد تولید شرکت‌های کوچک و متوسط روند صعودی داشته و رشد شاخص تولید شرکت‌های بزرگ در اسفندماه از شرکت‌های کوچک و متوسط کمتر بوده است.

▣ میزان فروش صنایع

داده‌های پژوهشکده پولی و بانکی از موجودی انبار کارخانه‌های صنعتی نشان می‌دهد میزان فروش شرکت‌ها در سال گذشته پرنوسان بوده است. محاسبه میزان موجودی انبار شرکت‌ها نشان می‌دهد این کارخانه‌های صنعتی تا چه حد رشد یا کاهش داشته است. اگر رشد تولید بیشتر از رشد فروش باشد موجودی انبار در آن دوره افزایش می‌یابد و اگر رشد تولید کمتر از رشد فروش باشد، موجودی انبار کاهش می‌یابد.

تغییرات شاخص موجودی انبار در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ مثبت بوده که نشان‌دهنده رشد فروش و افزایش در موجودی انبار صنایع بوده است. از ابتدای سال ۱۴۰۱ ورق برگشت و تغییرات موجودی انبار صنایع منفی شد؛ به‌عبارت دیگر رشد فروش شرکت‌ها بیشتر از رشد تولید آنها بوده است. در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۱ اگرچه تولید با اندکی اغماض تقریبا مشابه مدت مشابه سال گذشته بوده ولی فروش شرکت‌های صنعتی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳ درصد رشد کرده و همین موضوع باعث شده موجودی انبار صنایع در این‌ماه کاهش داشته باشد.

در تابستان ۱۴۰۱ در ادامه روند کاهش موجودی انبار صنایع رشد فروش شرکت‌ها بیشتر از رشد تولیدشان بوده و این باعث کاهش قابل‌توجه موجودی انبار کارخانه‌های صنعتی شده است.

بخش قابل‌توجهی از کاهش در موجودی انبار در ۳ ماه تابستان مربوط به کاهش قابل‌توجه موجودی انبار شرکت‌های خودروسازی است و چه‌بسا موجودی انبار صنایع به غیر از خودروسازی در تابستان افزایش نیز داشته است. در ماه‌های اخیر رشد فروش شرکت‌های خودروسازی به‌طور قابل‌توجهی از رشد تولیدشان پیشی گرفته و همین باعث کاهش در موجودی انبار این شرکت‌ها شده که در سال‌های قبل تجمیع شده بودند. در پاییز و زمستان ۱۴۰۱ نیز شاخص موجودی انبار صنایع به‌دلیل افزایش قابل ملاحظه تولید و موجودی انبار در صنعت خودروسازی افزایش داشته است.

انتصاب مدیران مطالعات فنی و اقتصادی مناطق ویژه ایدرو

معاون وزیر صمت و رئیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در احکام جداگانه‌ای مدیر مطالعات فنی، اقتصادی و توازن سرمایه‌گذاری، مدیر مهندسی سازمان، فناوری‌اطلاعات و امنیت فضای مجازی و سرپرست مدیریت اجرای طرح‌های صنعتی و مناطق ویژه ایدرو منصوب کرد.

به گزارش ایدرونیوز در حکم انتصاب علیرضا گرشاسبی به سمت مدیر مطالعات فنی، اقتصادی و توازن سرمایه‌گذاری بر شناسایی و معرفی سرمایه‌گذاری در مناطق کشور به‌ویژه کمتر توسعه‌یافته صنعتی با تاکید بر توازن سرمایه‌گذاری در کشور تاکید شده است.

همچنین در حکم انتصاب مازیار ماهری به سمت مدیر مهندسی سازمان، فناوری‌اطلاعات و امنیت فضای مجازی بر بررسی و ارزیابی نیازهای جدید فناوری‌اطلاعات ایدرو، تدوین و اجرای برنامه‌های ارتقای امنیت فضای مجازی و سیاست‌ها و استراتژی‌های مرتبط با فناوری و اطلاعات اشاره شده است.

در حکم سیدمجید موسوی به سمت سرپرست مدیریت اجرای طرح‌های صنعتی و مناطق ویژه ایدرو نیز بر بهره‌گیری از توان و امکانات و هماهنگی تمامی بخش‌های ایدرو برای اجرای طرح‌های صنعتی و مناطق ویژه تصریح شده است.

علیرضا گرشاسبی، دانش‌آموخته دکترای تخصصی علوم اقتصادی است و عضویت هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی را در رزومه خود دارد.

مازیار ماهری، کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی گرایش تولید و عملیات است و مدیریت فناوری اطلاعات صندوق بازنشستگی فولاد، مدیریت آموزش‌های مجازی و فناوری اطلاعات سازمان مدیریت صنعتی و رئیس اداره مهندسی فرآیندها ایدرو از سوابق کاری وی به‌شمار می‌رود.

سیدمجید موسوی، دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مهندسی صنایع است و ریاست هیات مدیره شرکت گسترش سوخت سبز زاگرس، مدیریت ارزیابی عملکرد و نظارت بر طرح‌ها و نظارت بر ارزشیابی و مدیر تشکیلات و منبع انسانی ایدرو را در سوابق خود دارد.

با هدف ایجاد تعاملات بیشتر میان بانک سپه و فولاد خوزستان انجام شد

دیدار مدیر شعب بانک سپه منطقه خوزستان با مدیرعامل فولاد خوزستان

گروهی ۵ نفره به سرپرستی مهرشاد شجاعی مدیر شعب بانک سپه منطقه خوزستان با امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان دیدار نمودند. به گزارش خبرنگار روابط عمومی، در این دیدار، عباسعلی تقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی، علی اصغر مشهدی زاده معاون مالی و اقتصادی و محمد جامعی مدیر روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان حضور داشتند.امین ابراهیمی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان گفت: با توجه به سختی‌هایی که در سال ۱۴۰۱ برای شرکت وجود داشت، از نظر تناژی تولید ۹ درصد و فروش ۸ درصد نسبت به سال ۱۴۰۰ افزایش داشتیم. البته در اسفندماه ۱۴۰۱ اتفاقات خوبی در فولاد خوزستان رقم خورد که امیدواریم که در سال جاری نیز ادامه یابد. وی افزود:امسال گفتمان ما در فولاد گفتمان لل توسعه همگام با شعار سال است و ما سعی ما بر آن است که پروژه مگامدول زمزم ۳ و فولادسازی شادگان که در سال جاری به بهره‌برداری می رسند به شعار سال جامه‌ی عمل بپوشانیم. ضمنا مشکلاتی که. در ارایه خدمات به پرسنل وجود دارد را به مدیران بانک اعلام و درخواست اصلاح امور را دادند که قول مساعد برای رفع این مشکلات از سوی بانک داده شد.ابراهیمی اظهار داشت: در سال جاری طرح‌های اقتصادی خوبی در پیش رو می باشد که انتظار می‌رود، بانک سپه با ارائه تسهیلات، یاری‌رسان شرکت فولاد خوزستان باشد.مهرشاد شجاعی مدیر شعب بانک سپه منطقه خوزستان گفت: فولاد خوزستان مشتری ویژه ما بوده و افتخاری برای ما است که خدمات ویژه‌ای به این شرکت ارائه دهیم. در جلسات آینده، سعی خواهیم داشت که تسهیلات جدیدی را به فولاد خوزستان ارائه دهیم. در پایان این دیدار لوح تقدیری از سوی مدیرشعب بانک سپه منطقه خوزستان به امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان اعطا شد. گفتنی است، دیدار یاد شده، ۲۲ فروردین ماه ۱۴۰۲ در سالن کنفرانس ساختمان سردار شهید حاج قاسم سلیمانی این شرکت انجام شد.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

صاحبان سهام شرکت معدن بار صبا(سهامی خاص) –در حال تصفیه

برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ به شماره ثبت ۲۲۹ و شناسه ملی ۱۰۸۲۰۰۱۳۵۱۵

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت معدن بار صبا(سهامی خاص)- درحال تصفیه دعوت بعمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام این شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ که راس ساعت ۱۳ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۰ در تهران، سعادت‌آباد، نرسیده به خروجی آیت‌ا... هاشمی‌رفسنجانی، خیابان حق‌طلب(۲۶غربی)، پلاک ۴۹،ساختمان صبانور تشکیل می‌گردد حضوریهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش مدیر تصفیه برای عملکرد سال مالی ۱۴۰۱.
۲- استماع گزارش ناظر تصفیه در خصوص صورت‌های مالی و گزارش عملکرد سال مالی ۱۴۰۱.
۳- بررسی و تصویب صورت‌های مالی برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹.
۴- انتخاب ناظر تصفیه برای سال مالی ۱۴۰۲.
۵- تعیین حق‌الزحمه مدیر و ناظر تصفیه برای سال مالی ۱۴۰۲.
۶- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه باشد.

مدیر تصفیه شرکت معدن بار صبا(سهامی خاص) –در حال تصفیه

آگهی مزایده عمومی فروش اموال منقول شماره ۳۱۲-۱۴۰۲ (غیرحضوری – نوبت حراج)

سازمان امور مالیاتی کشور

امور نیابت اجرایی معوقات مالیاتی و مطالبات دولتی

موضوع ۴ دستگاه خودرو سواری

امور نیابت اجرایی معوقات مالیاتی و مطالبات دولتی ستاد سازمان امور مالیاتی کشور در نظر دارد به منظور استیفای مانده معوقات مالیاتی شرکت توسعه تجارت مکسان (در حال تصفیه) با شناسه ملی ۱۴۰۰۵۳۹۲۹۷۰ نسبت به برگزاری مزایده نوبت حراج تعداد ۴ دستگاه خودروی بازداشتی مدل ۲۰۱۶ صفر کیلومتر شامل یک دستگاه هیوندای سوناتا، دو دستگاه کیا اپتیما و یک دستگاه کیا پیکانتو به شرح جدول ذیل، رأس ساعت ۱۰:۳۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۱ در محل ستاد سازمان امور مالیاتی کشور به نشانی تهران، میدان امام خمینی، خیابان داور اقدام نماید. لذا متقاضیان گرامی می‌توانند پس از انتشار آگهی، برگ شرایط مزایده فوق را بشرح مندرج در سایت سازمان امور مالیاتی کشور به نشانی www.intamedia.ir (مزایده- مناقصه) با دقت بررسی نموده و از نحوه ثبت نام اطلاع حاصل نمایند. بازدید و ثبت نام خودروها از روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۸ لغایت روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۰ به استثنای ایام تعطیل از ساعت ۹ صبح الی ۱۶ بعد از ظهر به نشانی: تهران، خیابان پاسداران، خیابان شهید حجت سوری، پلاک ۳۱ اداره کل مبارزه با فرار مالیاتی و وصول و اجرای ویژه شهر و استان تهران خواهد بود. متقاضیان گرامی می توانند در تاریخ های تعیین‌شده به منظور ثبت نام وتحویل ضمانت نامه و اسناد و مدارک مورد نیاز، دریافت فرم پیشنهاد قیمت خودروهای مورد درخواست و امضاء برگ شرایط به نشانی مذکور مراجعه و اقدام نمایند . متقاضیان محترم می‌بایست فرم پیشنهاد قیمت خود را منطبق با مفاد برگ شرایط مزایده تا ساعت ۱۶:۰۰ روز یکشنبه ۱۴۰۲/۰۲/۱۰ در پاکت دربسته به نشانی تهران، خیابان پاسداران، خیابان شهید حجت سوری، پلاک ۳۱ اداره کل مبارزه با فرار مالیاتی و وصول و اجرای ویژه شهروستان تهران تحویل و رسید اخذ نمایند. ضمناً شماره تلفن های ۲۷۶۶۲۷۲۷ الی ۲۷۶۶۲۷۳۷ و ۲۷۶۶۲۷۴۰ آماده پاسخگویی به سوالات متقاضیان خواهد بود.

❋ ضمانت نامه بانکی مورد نیاز در خصوص هر خودرو معادل مبلغ مندرج در ردیف مربوطه و برای هر متقاضی صرفا" در قالب یکفقره ضمانت نامه خواهد بود.

ردیف	نوع خودرو	رنگ	شماره شناسایی(Vin)	شماره موتور	شناسه ثبت نام در مزایده	مبلغ ضمانت نامه(به ریال)	مرحله مزایده	توضیحات کارشناسان رسمی
۱	کیااپتیما	نقره ای متالیک (SS 4)	KNAGW414BG5058308	G4KEFH211345	3OPT8308	۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	حراج	کارکرد ۷۳۴ کیلومتر، دستگیره سمت راننده ایراد دارد، تک سوییچ
۲	کیااپتیما	سفید متالیک (SWP)	KNAGW414BG5057184	G4KEFH207424	3OPT7184	۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	حراج	
۳	هیوندای‌سوناتا	سفید متالیک (WW7)	KMHE341GBGA224174	G4KEFA779139	3SON4174	۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	حراج	
۴	کیاپیکانتو	مشکی متالیک(1z)	KNABX512BGT214628	G4LAFP140813	3PIC4628	۶۰۰،۰۰۰،۰۰۰	حراج	

شناسه آگهی : ۱۴۸۳۳۵۹

م الف / ۲۷۹

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نوبت دوم ۴ الف ۷

برابر رای شماره ذیل هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی شبانکاره تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی ذیل محرز گردیده است.
لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند.
بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

۱- رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۸۰۰۰۸۱۸ تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی آقای یعقوب بارگاهی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۱۴ و کدملی ۶۱۰۹۹۱۸۷۸۴ نسبت به سه‌دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۶۹۸۲۴/۰۶ مترمربع پلاک ۲۷۲ فرعی از ۷۳۲۳ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۷۳۲۳ اصلی واقع در بخش سه شبانکاره روستای پلنگی خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است.

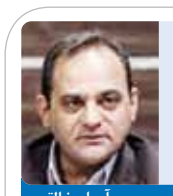
۲- رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۸۰۰۰۸۱۹ تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی آقای نادر بارگاهی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۲۸۳۶ و کدملی ۳۵۲۰۳۶۹۰۰۱ نسبت به سه‌دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۶۹۸۲۴/۰۶ مترمربع پلاک ۲۷۲ فرعی از ۷۳۲۳ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۷۳۲۳ اصلی واقع در بخش سه شبانکاره روستای پلنگی خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۱/۱۵ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۱/۳۰

المعراد رزمجو، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک واحد شبانکاره

یادداشت

جذب سرمایه زیر چتر امنیت سرمایه‌گذاری

آرمان خالقی
کارشناس حوزه صنعت

نخستین عاملی که سبب می‌شود سرمایه‌گذار، سرمایه خود را از بخشی به بخش دیگر منتقل یا در بخشی حفظ کند، امنیت سرمایه‌گذاری است. سرمایه‌گذار باید اطمینان یابد، سرمایه‌گذاری که در بخش صنعت انجام می‌دهد، حفظ می‌شود و از بین نخواهد رفت. باتوجه به شرایط خاص اقتصادی که داریم، هر قدر امنیت اقتصادی برای سرمایه‌گذار ملموس‌تر باشد، میزان سرمایه‌گذاری افزایش خواهد یافت. امنیت اقتصادی، عوامل متعددی مانند امنیت محیط کسب‌وکار را دربرمی‌گیرد. امنیت محیط کسب‌وکار یعنی اینکه سرمایه‌گذار بتواند در کوتاه‌ترین زمان ممکن و راحت، مجوز موردنیاز برای شروع فعالیت خود را بگیرد و اطمینان داشته باشد، در آینده از سوی نهادهای مربوط و فضای کلی حاکم بر جامعه، مزاحمتی برای کسب‌وکاری که ایجاد کرده و همچنین فشار نامتعارف یا وضعیت غیرقابل پیش‌بینی را شاهد نخواهد بود.

امنیت اقتصادی جنبه‌های متعددی دارد که به‌طورمستقیم و غیرمستقیم بر وضعیت سرمایه‌گذاری صنعتی در کشور تاثیرگذار خواهد بود. به‌عنوان نمونه، جایی که اقدامی مرتبط با نهادهای قضایی انجام می‌دهد، باید اطمینان داشته باشد که روند دادرسی ضمن اینکه طول نخواهد کشید، عادلانه خواهد بود و در نهایت، قانون قضایی کشور به‌درستی به‌دنبال احقاق حقوق طرفین است. سرمایه‌گذار باید اطمینان یابد که سرمایه او بدون دلیل خاصی مسدود نخواهد شد و وقتی شرافتمندانه و قانونی در مسیری سرمایه‌گذاری کرده، احتمال اینکه دچار مشکلات عدیده و پیش‌بینی‌نشده شود، بسیار کم است. به‌عنوان نمونه، سرمایه‌گذار مطمئن باشد، احتمال اینکه در یک فرآیند نادرست نام برندش مورد سوءاستفاده قرار گیرد یا دزدیده شود، بسیار کم است.

موضوع بعدی که تاثیر مستقیم و غیرمستقیم بر فضای سرمایه‌گذاری می‌گذارد، مربوط به قوانین و مقررات بخش تولید است. سرمایه‌گذار باید امنیت فکری داشته باشد تا بتواند برای بلندمدت برنامه‌ریزی کند. یکی از الزامات امنیت فکری این است که در کشور قوانین و آیین‌نامه‌ها هر روزه و به‌صورت ناگهانی و خلق‌الساعه دچار تغییر نشوند. یکی از واقعیت‌های بخش صنعت ما هماهنگ نبودن سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌ها است که به تصمیم‌گیری‌های خلق‌الساعه معروف هستند و تاثیر منفی بر فضای کسب‌وکار در کشور دارند. همیشه این نگرانی وجود دارد که صنعتگر در مسیر فعالیت خود با یک تصمیم و قانون جدید، زیان ببیند که نشان از بی‌ثبات بودن شرایط دارد و در نتیجه آن، سرمایه‌گذار و به‌عبارتی، صنعتگر قدرت برنامه‌ریزی نخواهد داشت و در برخی موارد، عطای فعالیت در بخش تولید را به لقای آن می‌بخشد؛ بنابراین انتظار می‌رود تغییرات مربوط به قوانین و مقررات تولید و صنعت کشور و البته در تمام بخش‌ها کاملا کارشناسانه و بررسی‌شده باشد؛ ضمن آنکه لازم است دولت براساس نظرات و پیشنهادهای تشکل‌های تخصصی هر بخش تصمیم‌گیری کند.

امروز کشور بیش از هر زمانی، نیازمند توسعه صنعتی با محوریت بخش خصوصی است. در برنامه‌های توسعه، اقدامات انگیزشی و حمایتی متعددی با هدف رشد سرمایه‌گذاری در کشور تعبیه شد که از آن جمله می‌توان به پرداخت تسهیلات با نرخ سود ترجیحی، واگذاری نهاده‌های تولید ارزان‌قیمت، معافیت‌های مالیاتی و امثال آنها اشاره کرد. با این حال، نتایج این اقدامات در عمل با انتظارات فاصله زیادی داشت که دلیل این موضوع، وجود موانع متعدد بر سر راه تولید و سرمایه‌گذاری است. اگر بدون رفع این موانع و تنها به اتکای اقدامات حمایتی درصدد تحرک‌بخشی به تولید و سرمایه‌گذاری باشیم، نتیجه آن، ایجاد محیطی مصنوعی و ناپایدار در امر تولید و سرمایه‌گذاری خواهد بود که در بهترین شرایط، نتایج ناچیزی به‌دنبال دارد. براساس سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور باید در سال پایانی سند، یعنی سال ۱۴۰۴ از لحاظ اقتصادی به قدرت اول منطقه تبدیل شویم که این امر خود ضرورت تسریع در توسعه همه‌جانبه کشور از جمله توسعه صنعتی را به اثبات می‌رساند.

برای کمک به بخش تولید باید تمام جنبه‌هایی که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم به این بخش مرتبط است، موردتوجه قرار گیرد. شاخص‌های فراهم‌کننده شرایط برای انجام سرمایه‌گذاری، متعدد است و باید به تمام این ابعاد توجه شود. هر قدر رقم این شاخص‌ها و حس امنیت بالاتر باشد، تولیدکننده هم راحت‌تر سرمایه‌گذاری خواهد کرد. به فعالان صنعتی و تولیدکنندگان در کشورهای دیگر مانند کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و ترکیه در مقایسه با کشور ما، امکانات و پیشنهادهای بهتری داده می‌شود و این کشورها رتبه‌های بهتری در شاخص‌های کسب‌وکار دارند، اما در مقابل به‌دلیل بی‌ثباتی‌های اقتصادی و مشکلات زمینه‌ای که وجود دارد، گاهی تولیدکنندگان ما رغبت زیادی برای حضور در بخش تولید و صنعت یا گسترش حوزه فعالیت خود را ندارند؛ مگر اینکه منافع پروژه‌ای چشمگیر و ارزش سختی‌های بسیار در این مسیر را داشته باشد.

براساس آنچه از شواهد امر برمی‌آید و در بخش صنعت کشور شاهد آن هستیم، سرمایه‌گذاری در کشور ما از رشد مناسبی برخوردار نیست و حتی گهگاه شاهد خروج سرمایه از کشور هستیم؛ از این‌رو انتظار می‌رود دولت در این موضوع به‌طور جدی ورود و در راستای رشد اقتصادی و رفع مشکلات اقتصادی، شرایط را برای سرمایه‌گذاری در کشور فراهم کند.

عرضه ساندرو ایرانی تا دی‌ماه به بازار

به گفته مدیرعامل شرکت سایپا، ساندرو ایرانی تا ماه دی امسال با نصف نرخ فعلی این محصول به بازار عرضه خواهد شد.

به‌گزارش ایرنا، محمدعلی تیموری در مراسم افتتاح خط تولید موتور ME۱۶ و رونمایی محصولات مرتبط بااشاره به تولید محصولات جدید خودرویی، اظهار کرد: افزایش تولید روزانه ۶۰۰ موتور با راه‌اندازی خط تولید EM۱۶ به خط تولید سایپا که امروز از آن رونمایی شد، محقق می‌شود.

وی با اشاره به رونمایی از ۳ خودرو شاهین‌معمولی، شاهین‌پلاس و پی ۹۰ یا ساندرو ایرانی، تصریح کرد: ساندور ایرانی پس از ۶ سال مطالعات توسط مهندسان مرکز تحقیقات و شرکت پارس‌خودرو به مرحله تولید رسیده و با موتور ME۱۶ عرضه خواهد شد که از محصول اروپایی باکیفیت‌تر است، زیرا از نظر قطعات، زنجیره قطعه‌سازی ایران که در زمان حضور فرانسوی‌ها فعال بودند، با همان قالب‌ها و مواد قطعات را تامین می‌کنند.

تیموری با بیان اینکه ۹۲ درصد موتور ME۱۶ با فناوری داخلی به مرحله تولید رسیده، تاکید کرد: ساندرو ایرانی با فناوری ذکرشده تا ماه دی امسال به بازار عرضه خواهد شد که پیش‌بینی می‌شود ۵۰ درصد کمتر از نرخ این خودرو در بازار عرضه شود.

مدیرعامل سایپا گفت: این خط مدرن‌ترین خط موتورسازی ایران با رباتیک بالای ۶۰ درصد است و خطای قطعات ایستگاه به ایستگاه توسط ربات کنترل می‌شود.

تکمیل سند استراتژی توسعه صنعتی، اراده ملی می‌خواهد

معطلی ۲۲ ساله صنعت

توسعه بدون استراتژی غیرممکن است

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

۲۲ سال از مصوبه مجلس و تکلیف وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی کشور می‌گذرد. سند استراتژی توسعه صنعتی کشور از آن دست اسنادی است که ویرایش اولیه آن، با تاکید بر الزامات ملی تدوین شد. با این همه، ادامه بررسی و تدوین این سند بالادستی در دولت نهم کاملا کنار گذاشته شد. به این ترتیب، با روی کار آمدن دولت احمدی‌نژاد، پرونده «استراتژی توسعه صنعتی» به بایگانی سپرده شد. پس از آن، دولت این استراتژی را با عنوان «برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت» در سال ۱۳۹۲ رونمایی کرد که البته موردانتقاد شدید مسعود نیلی، مجری تدوین نخستین سند استراتژی صنعتی کشور، قرار گرفت.

این رویکرد در دولت‌های بعدی نیز ادامه یافت و باوجود لزوم «سند ملی برای توسعه صنعتی و اجرای آن» این مهم همچنان بلاتکلیف است. کارشناسان بااشاره به اینکه چرا باوجود انواع برنامه‌های کلان توسعه‌ای، همچنان صنعت کشور دچار ضعف و بحران است، تاکید دارند که نمی‌توان بدون داشتن استراتژی توسعه صنعتی، ادعای حرکت در مسیر توسعه صنعتی را داشت.

صمت در این گزارش به بررسی دلایل عدم‌پیگیری تدوین این سند بالادستی و کلیدی پرداخته است. همچنین از این پس در سلسله گزارش‌هایی با تمرکز بر سیاست‌های کلان به آسیب‌شناسی مشکلات صنعت در کشور و در گفت‌وگو با کارشناسان به ارائه راهکارهای عملیاتی می‌پردازیم. بر همین اساس، پذیرای نظرات تمامی کارشناسان و صاحب‌نظران هستیم.

عکس: صمت

هر دولتی از سندی به‌عنوان سند استراتژیک توسعه صنعتی کشور، رونمایی کرده و در نهایت دولت بعدی، به این بهانه که سند کارآمد نیست، آن را کنار گذاشته و تدوین سند دیگری را شروع کرده است

تدوین این سند نگاه ملی می‌خواهد

ابوالفضل روغنی‌گلپایگانی، کارشناس و فعال حوزه صنعت در پاسخ به این پرسش که چرا تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی کشور باوجود تاکید چند ساله به نتیجه نمی‌رسد، به صمت گفت: این موضوع از جمله موارد بسیار مهمی بود که چند سال هم به‌طورجدی به‌دنبال نهایی شدن و به نتیجه رسیدن آن بودیم و بارها در نشست‌ها و گفت‌وگو با رسانه‌های گوناگون درباره آن از جنبه‌های مختلف صحبت‌هایی مطرح شد و در نهایت به نتیجه نرسید. این فرآیند بعد از سال‌ها تبدیل به یک کلاف سردرگم شده که صنعت و اقتصاد کشور را در مسیر بی‌برنامگی قرار داده است.

روغنی‌گلپایگانی افزود: نخست باید یک سند بالادستی به‌عنوان سند توسعه استراتژی اقتصاد کشور وجود داشته باشد که بخشی از آن می‌تواند سند استراتژی توسعه صنعت کشور باشد. حال اگر سند توسعه استراتژی صنعت را سند بالادستی در نظر بگیریم، بعد از انقلاب در راستای صنعتی شدن کشور برنامه‌هایی اجرا شده‌اند و شاهد تغییراتی بوده‌ایم. در بخشی از برنامه‌هایی که در راستای توسعه صنعتی کشور دنبال می‌شد، صنایع کشور به گروه‌های متفاوتی تقسیم شدند که یکی از آنها تقسیم‌بندی‌های جغرافیایی بود که براساس آن در برخی استان‌های کشور، صنایع سنگین و در برخی دیگر، صنایع متوسط، سبک و کوچک مستقر شدند.

روغنی‌گلپایگانی بااشاره به اینکه بعد از انقلاب، شاهد به‌هم‌ریختگی در این زمینه هستیم، گفت: رشد صنعتی نه براساس آمایش سرزمین دنبال شده و نه براساس یک سند راهبری و در این بخش، بیشتر اقدامات به‌دلایل منطقه‌ای، سیاسی و لابی‌های استانی با مجلسی‌ها بوده است. به‌عنوان نمونه، استان ایلام، منطقه برخورداری برای احداث پتروشیمی نبود، اما در نهایت، برای راه‌اندازی یک واحد پتروشیمی هزاران کیلومتر حمل خوراک انجام شد.

این کارشناس صنعت با تاکید بر اینکه نبود یک سند استراتژی دقیق و کارشناسی‌شده، منجر به ایجاد فضای انتقاد و به‌هم‌ریختگی اسناد تدوینی هر دولت می‌شد، افزود: تا امروز در سطح کلان براساس برنامه مشخص و مدونی حرکت نکرده‌ایم. هر دولتی از سندی به‌عنوان سند استراتژیک توسعه صنعتی کشور، رونمایی کرده و در نهایت دولت بعدی، به این بهانه که سند کارآمد نیست، آن را کنار گذاشته و تدوین سند دیگری را شروع کرده است.

وی در ادامه اظهار کرد: از حدود ۴ سال پیش در دولت روحانی و حتی در دولت سیزدهم هم پیشنهاد شد، دبیرخانه برنامه‌ریزی استراتژی توسعه صنعتی در اتاق بازرگانی تشکیل و از نظرات کارشناسی بخش خصوصی نیز در این زمینه استفاده شود.

این کارشناس و فعال حوزه صنعت درباره اینکه چرا در تدوین برنامه استراتژیک توسعه صنعتی موفق نیستیم، اظهار کرد: چون نگاه ما سیاسی است تا اقتصادی و صنعتی. به‌عنوان نمونه، یکی از مشکلات بزرگ این است که آیا چیدمان ما برای صنعت در خوشه‌های صنعتی باشد؟ محل استقرار صنایع سنگین براساس آمایش سرزمین کجا باشد؟ در چه صنایعی مزیت داریم و در چه صنایعی مزیت نداریم؟ نبود پاسخ مشخص برای این سوالات نشأت‌گرفته از نداشتن یک سند استراتژی کلان بوده که در نهایت هزینه اداره کشور را بالا می‌برد. وی تاکید کرد برای موفقیت در این مسیر باید نگاه ملی داشت و قوای سه‌گانه به‌طورهماهنگ در تصمیم‌سازی‌ها ورود کنند.

۱۲ پیشران اقتصادی

روغنی‌گلپایگانی در پاسخ به این پرسش که امروز صنعت براساس کدام سند بالادستی حرکت می‌کند، گفت: در حال حاضر، حدود ۱۲ پیشران اقتصادی انتخاب شده و مبنای برنامه‌ریزی صنعتی قرار گرفته‌اند.

وی بااشاره به موانع پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی گفت: WTO با تقسیم‌بندی کشورها براساس آمایش سرزمین، شرایط جغرافیایی، سیاسی و اقتصادی، به تعیین مزیت‌های هر کشوری پرداخته و مسیر توسعه و رشد اقتصادی هر کشور را مشخص کرده است. استفاده از نظرات بین‌المللی برعهده کشور هدف است و به‌نظر می‌رسد در کشور ما مسیر حرکت توسعه، باری به هر جهت است، چرا که از سند و برنامه خاصی پیروی نمی‌کند و بدیهی است بدون استراتژی صنعتی توسعه محقق نخواهد شد.

این کارشناس و فعال حوزه صنعت با تاکید بر همکاری قوای سه‌گانه، صنعت و دانشگاه در این مسیر گفت: این تکلیف تا زمانی که قانون نشود و تنها در حد یک سند صرف، تدوین و ابلاغ شود، ضمانت اجرایی ندارد و به‌نتیجه نمی‌رسد.

وی در پاسخ به این سوال که آیا تکلیف قانونی برای تدوین این سند وجود دارد یا خیر، گفت: الزام تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی در تمام برنامه‌های ۵ ساله توسعه‌ای و سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ پیش‌بینی‌شده، اما هیچ‌کدام عملیاتی نشده است.

هر دولت باید با سیاست ادامه مسیر دولت پیشین برمبنای نقشه‌راه اسناد بالادستی به ارائه برنامه بپردازد و تدوین و تبلیغ برنامه جدید، معنایی ندارد

سیاست برنامه‌محور نداریم

عباس آرگون، فعال و کارشناس اقتصادی نیز درباره اینکه چرا تدوین سند استراتژی صنعتی کشور به نتیجه نمی‌رسد به صمت گفت: متاسفانه یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ما در کشور عدم‌برنامه‌محوری است. در سال‌های بعد از انقلاب، ۶ برنامه توسعه‌ای تدوین و اجرایی شده است؛ یعنی حدود ۳۰ سال براساس این برنامه‌ها حرکت کرده‌ایم. اما چند درصد از اهداف برنامه‌ها محقق شده است؟ برای بررسی موضوع باید با آسیب‌شناسی برنامه به دلایل محقق نشدن اهداف پرداخت؛ یعنی به این مهم برسیم که آیا تدوین اهداف برنامه، متناسب با واقعیت‌ها، امکانات و منابع بوده یا برنامه‌محور نبوده‌ایم؟ به هر حال در این برنامه‌ها افق‌ها و چشم‌اندازهایی تعریف شده، اما اینکه چرا موفق نبوده‌ایم، به عوامل متعددی بازمی‌گردد. به‌عنوان نمونه، بودجه‌های سالانه باید متناسب با اهداف برنامه‌های ۵ساله تدوین و تصویب شود. یک بودجه باید بتواند یک‌پنجم برنامه ۵ساله را محقق کند. در ادامه، برنامه توسعه ۵ساله باید بخشی از سند توسعه چشم‌انداز ۲۰ساله را محقق کند. اصلا این برنامه‌ها در راستای هم هستند یا نه؟ چقدر به این برنامه‌ها درست عمل می‌شود؟ این برنامه‌ها چقدر درست تدوین شده‌اند و آیا اساسا برنامه‌ها در معرض ارزیابی و آسیب‌شناسی قرار می‌گیرند؟

آرگون با تاکید بر اهمیت آسیب‌شناسی برنامه‌ها در تحقق اهداف گفت: تنها با آسیب‌شناسی یک برنامه می‌توان نقاط قوت و ضعف آن را مشخص کرد و در راستای اصلاح کاستی‌ها در برنامه‌های بعدی گام برداشت؛ در نهایت اینکه الزام دستیابی به توسعه صنعتی، وجود استراتژی کلان صنعتی است.

این فعال اقتصادی بااشاره به دلایل تحقق نیافتن اهداف و برنامه‌ها گفت: معمولا در بخش تدوین برنامه‌ها، برنامه‌ها متناسب با واقعیت‌ها نیست و منابع و امکانات نیز با اهداف برنامه همخوانی ندارد. به‌علاوه‌اینکه در نگاه کلان‌تر، اقتصاد ایران، برنامه‌محور نیست.

وی افزود: برنامه‌های توسعه‌ای باید در راستای هم باشند و در صورت بروز تضاد بین برنامه‌های موازی و متعدد، به‌طورقطع به اهداف موردنظر که رشد و توسعه است، نخواهیم رسید. این کارشناس اقتصاد در بعد دیگری به موضوع پرداخت و بر ضرورت تداوم برنامه‌های کلان در دولت‌های مختلف تاکید کرد. این در حالی است که با تغییر هر دولت، برنامه‌های پیشین کنار گذاشته می‌شود و هر دولت اقدام به تدوین برنامه جدید می‌کند.

آرگون داشتن ضمانت اجرایی هر برنامه را راهکار رفع این مشکل ریشه‌ای دانست و گفت: برنامه‌های دولت باید در قالب لایحه به مجلس برود و پس از قانونی شدن، موضوع ضمانت اجرایی پیدا کند.

این کارشناس اقتصاد، شاه‌کلید موفقیت در این مسیر را، تمرکز دولت‌ها بر برنامه‌ها و اسناد بالادستی دانست و گفت: هر دولت باید با سیاست ادامه مسیر دولت پیشین برمبنای نقشه‌راه اسناد بالادستی به ارائه برنامه بپردازد و تدوین و تبلیغ برنامه جدید معنایی ندارد.

آرگون بااشاره به پیش‌نیاز توسعه صنعتی گفت: تحقق توسعه صنعتی بدون داشتن استراتژی کلان صنعت امکان‌پذیر نیست. در حقیقت، سیاست‌های توسعه‌ای باید در راستای سند چشم‌انداز و برنامه‌های ۵ساله تدوین شوند. در این صورت، برنامه‌های یک‌ساله و ۵ساله تکمیل‌کننده پازل سند چشم‌انداز خواهند بود و تنها در سایه این هماهنگی و همپوشانی است که می‌توان به اهداف سندهای بالادستی و کلان رسید. برای تحقق هر یک از این برنامه‌ها نیاز به زیرساخت‌هایی از جمله زیرساخت‌های فنی، تامین نقدینگی، قوانین و مقررات و مواردی از این دست داریم. وی تاکید کرد: توسعه باید همه‌جانبه باشد و پیروی از یک برنامه کلان است که می‌تواند این توسعه همه‌جانبه را محقق کند. در این مسیر توسعه همه ابعاد اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و... باید توأمان دیده شوند.

آرگون در پایان، تحقق اهداف برنامه را منوط بر هماهنگی نهادها و سازمان‌های مسئول دانست و تاکید کرد که در این مسیر نمی‌توان ضرورت همکاری و هماهنگی قوای سه‌گانه را نادیده گرفت.

سخن پایانی

طی ۳۰ سال گذشته، حداقل ۴ سند با موضوع سیاست توسعه صنعتی در ایران تدوین شده، اما این اسناد هیچ‌گاه موردحمایت جدی واقع نشده است. از جمله دلایلی که برای اجرا نشدن اسناد توسعه صنعتی ذکر شده است، می‌توان به مواردی مانند کیفیت پایین تولید محتوای سند، عدم‌اعتقاد دولت‌ها به اهداف یادشده در سند، فقدان منابع کافی و مشکلات تامین اعتبار، محدودیت‌ها و بحران‌های احتمالی خارجی، اعمال محدودیت‌های داخلی و در نهایت تغییر دولت اشاره کرد. اما به‌نظر می‌رسد مشکل عمیق‌تر از موارد یادشده است و باید آن را در لایه‌های اقتصاد سیاسی کشور جست‌وجو کرد. شاید سوال اصلی این باشد که چرا «رویکرد توسعه‌گرا» در اقتصاد سیاسی ایران اولویت نبوده است و حمایت از تولید مولد در دستور کار قرار ندارد.

حاضران بازار سرمایه سال ۱۴۰۱ را چطور گذراندند

رشد ۱۸ درصدی بزرگان معدن و صنایع معدنی

عکس: آیدا فریدی

نوسانات نرخ ارز و طلا در سال گذشته آرامش بازار را برهم زد و بسیاری از نقدینگی موجود در جامعه را راهی بازار ارز و طلا کرد

کتایون ملکی: هدایت نقدینگی موجود در جامعه که عموما در سال‌های اخیر بین بازار طلا و ارز سرگردان بوده است، در مسیر درستی مانند خرید سهام شرکت‌های معدنی و صنایع معدنی، می‌تواند دستاورد بسیار خوبی برای توسعه صنعتی و اشتغال‌زایی محسوب شود. رشد ۱۸ درصدی فروش شرکت‌های معدنی بورسی نشان می‌دهد این پتانسیل در بخش معدن وجود دارد و می‌تواند حمایت سهامداران را افزایش دهد.

به گزارش صمت آمارها نشان می‌دهد شرکت‌های بورسی در سال گذشته رشدی ۱۸ درصدی در فروش را ثبت کرده‌اند.

بررسی عملکرد فروش ۹۰ شرکت بزرگ معدن و صنایع معدنی بورسی در سال ۱۴۰۱ حاکی از رشد ۱۸ درصدی نسبت به سال قبل از آن است. عملکرد فروش ۹۰ شرکت فعال در زنجیره معدن و صنایع معدنی در سال گذشته با جهش ۱۸ درصدی به ۶۳۹ همت (هزار میلیارد تومان) معادل ۲۲.۴ میلیارد دلار رسید و وضعیت رو به رشد را نشان می‌دهد. فروش ماه اسفند نیز فوق‌العاده بوده و با رشد ۳۶ درصد نسبت به بهمن، به ۸۳.۵ همت (۲.۹ میلیارد دلار) رسیده است.

خوشبینی به اقتصاد چین

امیر صباغ مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو در این زمینه می‌گوید: رشد قیمت‌های جهانی ناشی از خوش‌بینی به اقتصاد چین و لغو محدودیت‌های کرونا در این کشور، هم‌زمان با تقویت دلار در بازار و رشد صادرات و قیمت‌های بورس کالا، از عوامل رکورد فروش شرکت‌های زنجیره معدن و صنایع معدنی در اسفندماه ۱۴۰۱ بوده است.

از دلایل بسیار مهم برای رشد فروش همان‌طور که صباغ به آن اشاره کرد، موضوع افزایش نرخ ارز است زیرا بسیاری از این مجموعه ها شرکت‌های صادراتی هستند که با رشد نرخ ارز درآمدهای صادراتی آنها افزایشی شد.

البته نباید این موضوع را فراموش کرد که شرکت‌های صادراتی باید ارز حاصل از صادرات خود را به سامانه نیما با نرخ ۲۸۵۰۰ تومان بازگردانند که این موضوع می‌تواند تا حدودی منجر به کاهش صادرات شود، اما به‌طورکلی افزایش نرخ ارز خود یکی از انگیزه‌هایی است که توانست رشد فروش برای این مجموعه ها را به همراه داشته باشد.

اجرایی شدن طرح‌های توسعه‌ای

اما از دیگر دلایل باید به اجرای پروژه‌های طرح‌های توسعه‌ای در شرکت‌های معدنی به‌ویژه شرکت‌های حاضر در زنجیره فولاد اشاره کرد. شرکت‌های فولادی با اجرای طرح‌های توسعه‌ای در تلاش هستند تا میزان تولید خود را افزایش داده و به ظرفیت‌های اسمی دست‌یافته یا از آنها عبور کنند. هرچند این موضوع می‌تواند رقابت در بازار داخلی را سخت کند اما بدون شک حضور در بازارهای صادراتی را بیشتر می‌کند. از سویی دیگر این مجموعه ها برای توسعه بازار خود چه در داخل و چه در خارج به سمت توسعه سبد محصولات می‌روند که بازی برد برد برای صنعت فولاد و این شرکت‌ها خواهد بود. صنعت فولاد کشور به سمت تولید محصولاتی با ارزش‌افزوده بیشتر می‌رود که بدون شک می‌تواند متقاضی بیشتری در بازارهای صادراتی داشته باشد. بازار فولاد جهانی به سمت فولادهای خاص درحرکت است و همین موضوع باعث می‌شود تا تولیدکنندگان داخلی از این موضوع غافل نمانند. اما در گام بعدی این افزایش فروش دستاورد دیگری برای صنعت فولاد و شرکت‌ها به همراه دارد که توسعه هر چه بیشتر را محقق می‌کند. شرکت‌های فولادی در سال‌های اخیر بر اساس افزایش درآمدهای خود پروژه‌های مختلفی را چه در حوزه خطوط تولیدی و چه زیرساختی تعریف کرده‌اند که توانسته توسعه در این صنعت را سرعت دهد. این موضوع تا حدی پیش رفته است که پس از حضور فولادی‌ها در اجرای پروژه‌های نیروگاهی، برای توسعه میادین گازی هم پیشنهادهایی را ارائه دهند. بخش عمده‌ای از این موضوع ناشی از افزایش فروش این مجموعه ها است که می‌توانند تامین سرمایه برای اجرای پروژه‌ها را انجام دهند.

نهضت ساخت داخل

البته از دیگر موضوعات که توانسته بهره‌وری را افزایش دهد، موضوع نهضت ساخت داخلی و بومی‌سازی قطعات است. امروز بسیاری از شرکت‌های تولیدکننده در حوزه صنایع معدنی یا حتی شرکت‌های معدنی با حرکت در مسیر بومی‌سازی و افزایش تعاملات خود با شرکت‌های دانش‌بنیان توانسته‌اند صرفه‌جویی ارزی خوبی به همراه داشته باشند که این عدد وارد پروژه‌های در دست اجرا می‌شود. از سویی دیگر تامین قطعات و تکنولوژی‌های موردنیاز در داخل کشور می‌تواند، سرعت تولید را افزایش دهد، رشد تولید بدون شک به رشد فروش ختم می‌شود.

درواقع دستیابی به این رشد می‌تواند نتیجه برنامه‌ریزی دقیقی باشد که تمامی جوانب را در نظر گرفته و درنهایت با حضور در بورس کالا بتواند در بازاری آرام محصول خود را به فروش برساند.

حاصل رشد ۱۸ درصدی

اما نتیجه این رشد ۱۸ درصدی و همچنین توسعه صنایع معدنی چه خواهد بود؟ نوسانات نرخ ارز و طلا در سال گذشته توانست آرامش بازار را برهم زند و بسیاری از نقدینگی موجود در جامعه را راهی بازار ارز و طلا کند. این در حالی است که جهت‌دهی این نقدینگی در جریانی درست می‌تواند توسعه همه‌جانبه برای اقتصاد کشور داشته باشد. از سویی دیگر افزایش فروش شرکت‌های بورسی می‌تواند منجر به افزایش سود سهام برای سهامداران شود. همین موضوع می‌تواند میزان حمایت‌ها از شرکت‌های بورسی را افزایش دهد و سهامداران نقدینگی خود را در بخش درستی سرمایه‌گذاری کنند.

البته نکته مهم آن است که سهامداران شرکت‌های معدنی و صنایع معدنی باید به این نکته توجه داشته باشند که سرمایه‌گذاری در این حوزه سرمایه‌گذاری بلندمدت است و می‌توانند در بلندمدت به سوددهی خوبی دست پیدا کند. بازار جهانی کامودیتی‌ها نیز در حال تغییراتی است که می‌تواند تقاضا برای برخی مواد و محصولات را افزایشی کند درنتیجه بهتر است با بررسی بازارهای جهانی و نگاهی بلندمدت، نقدینگی موجود در بازار را به مسیر درستی هدایت کرد که علاوه بر سوددهی بیشتر منجر به توسعه صنعتی و اشتغال‌زایی شود.

مهم‌تر آن است که دولت بسترهای توسعه و افزایش فروش را فراهم کند به‌عنوان‌مثال تصمیم‌گیری درباره عوارض صادراتی باعث می‌شود تا تردید صادرکنندگان برای حرکت در این مسیر افزایش پیدا کند و همین موضوع مستقیما میزان صادرات و فروش در بورس را تحت تاثیر قرار می‌دهد. از سوی دیگر این اتفاق می‌تواند میزان حمایت سهامداران را هم کاهش دهد. درنتیجه ادامه‌دار شدن این افزایش فروش نیازمند حمایت‌هایی از سوی دولت به‌ویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

سخن پایانی

در پایان باید این نکته را یادآور شد که بسیاری از کارشناسان و فعالان معدن بر این باورند که این بخش می‌توان خودبسنده باشد و از مشکلات و موانع به‌سلامت عبور کند اما حداقل انتظار این است که دولت موانعی که تا به امروز ایجاد کرده است را افزایش ندهد و فرصتی فراهم آورد که معدن کاران به‌نوعی تکلیف خود را با آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها روشن کند و راهی برای عبور از این چالش‌ها بیابد.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص)

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص) به شماره ثبت ۱۹۹۱۵ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۴۰۷۹۷۰ دعوت به عمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت که در ساعت ۱۰:۳۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۱ در محل اصفهان خیابان هزارجریب، خیابان ششم ملاصدرا پلاک ۱۲/۱ تشکیل می‌گردد، حضور به هم رسانند.

جهت رعایت حال سهامداران محترم، جلسه به صورت آنلاین نیز پخش می‌گردد. سهامداران محترم می‌توانند با مراجعه به وبسایت شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص) به آدرس WWW.RAAHBARAN.COM، لینک آنلاین ورود به جلسه را دریافت و با استفاده از گزینه مهمان به‌صورت مجازی و آنلاین ما را در برگزاری مجمع یاری فرمایند. ضمناً سوالات سهامداران محترم در زمان برگزاری مجمع، از طریق درگاه سایت پخش‌کننده قابل دریافت می‌باشد.

دستور جلسه:

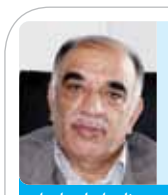
۱. استماع گزارش هیأت‌مدیره
۲. استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
۳. بررسی و تصویب صورت‌های سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹
۴. انتخاب اعضای هیأت‌مدیره
۵. انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی اصلی و علی‌البدل
۶. تعیین روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌های شرکت
۷. اتخاذ تصمیم درخصوص تقسیم سود
۸. تعیین پاداش هیأت‌مدیره و حق حضور اعضای غیرموظف هیأت‌مدیره
۹. تصویب معاملات مشمول ماده ۱۲۹ قانون تجارت
۱۰. سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه می‌باشد.

هیات‌مدیره شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص)

معدن معدن معدن

یادداشت

راه سنگلاخ پیش‌پای معدن

نادعلی اسماعیلی
کارشناس و فعال معدن

سال‌ها است که مسئولان می‌گویند ما روی بخش معدن حساب کرده‌ایم و حقیقت هم این است که کشور را هم معدن می‌چرخاند. اگر معدن نداشتیم، خیلی از کارهای‌مان فلج شده بود. در تمام این سال‌ها که تحریم بوده‌ایم و از دنیای بیرون به ما فشار می‌آورند، معدن جور کشور را می‌کشد، اما از سوی مسئولان، معارضان محلی و... سنگ پیش‌پای بخش معدن می‌اندازند.

کسی که در این بخش سرمایه‌گذاری می‌کند و بولدوزر، بیل و ماشین‌آلات سنگین را که در حال حاضر بسیار گران‌قیمت شده‌اند، در معادن دوردست به کار می‌گیرد و برای تعدادی از افراد اشتغال ایجاد می‌کند و باید به آنها دستمزد بدهد، به‌طورقطع باید ارزش و احترامی برای فعالیت وی قائل شد.

الان بااین‌همه مشکلات و گرانی، بخش معدن نمی‌تواند پیشرفت چندانی داشته باشد. برای اینکه رشدی در انتظار بخش معدن باشد، دولت باید چشم خود را روی مشکلات این بخش نبندد و تسهیلاتی در نظر بگیرد و مقدماتی فراهم کند تا سرمایه‌گذاران تشویق شوند و پا در گود معدن بگذارند.

بزرگ‌ترین چالش بخش معدن کم‌پولی است. در مرحله بعد، ماشین‌آلات فرسوده، مزاحمت‌های محلی، حقوق دولتی بالا و... همه موجب شده است که عمده معادن کوچک تعطیل شوند.

بزرگان نام معدن را زیاد به زبان می‌آورند و در همین زمان حاضر هم، اقتصاد کشور با کمک پیش می‌رود، اما همه سرباره‌ها را هم به بخش معدن حواله می‌دهند.

اما معدن زمانی می‌تواند گرهی از کار کشور باز کند که از طرف دولت کمک دریافت کند، وام کم‌بهره در اختیارش قرار گیرد و اجازه داشته باشد، ماشین‌آلات موردنیاز خود را تامین کند، مواد اولیه لازم برای فرآیند استحصال را وارد کند، اجازه دهد موادی که مصرف داخلی ندارند، صادر شوند. اما همه این موانع در حال حاضر پیش‌روی معدن و موجب رکود این بخش شده‌اند.

از طرف دیگر، باید ذهنیتی که نسبت به فعالان این بخش وجود دارد، تصحیح شود. کسی که در این بخش سرمایه‌گذاری می‌کند، سال‌ها انتظار می‌کشد و وقتی زمان برداشت نتیجه کار فرامی‌رسد، با اتهامات متعددی روبه‌رو می‌شود. معدنکار در بخش حاکمیتی کشور به‌عنوان تولیدکننده شناخته نمی‌شود،بلکه او را به‌عنوان چپاولگر می‌شناسند. باید این نکته را در نظر داشته باشیم که سرمایه‌گذار این بخش به‌راحتی می‌تواند سرمایه خود را از بخش معدن بیرون ببرد و در بخش‌های سودآورتری وارد کند و به‌نظر من، این یکی از بزرگ‌ترین مشکلات بخش معدن است.

الان به‌اندازه کافی حقوق دولتی افزایش پیدا کرده است و اگر در سال آینده هم این روند ادامه داشته باشد، معادن کوچک بیشتری تعطیل می‌شوند.

این در حالی است که برای هر فرد شاغل در این مجموعه‌ها، هزینه‌های زیادی می‌شود و نیروی کار ماهر بخش معدن هستند، اما با این سیاست، کلیتی به نام معدن تعطیل می‌شود و بیکاری بیشتر خواهد شد. به‌نظر من که از دور دستی بر آتش دارم، در حال حاضر احساس می‌کنم بخش معدن آن‌قدر که باید، سرپا و شاداب نیست.

نخستین دوره ریاست آقایان احمدی‌نژاد و روحانی، آمایش سرزمین یکی از مباحث مهمی بود که بی‌نتیجه ماند و الان هم به‌نظر من در حد حرف است. همه این حرف‌ها زمانی در بخش معدن به نتیجه مطلوب می‌رسد، که موانع پیش‌روی این بخش برداشته شود، مشکل تعارضات محلی حل و به معدنکار احترام گذاشته شود.

این بخش در حال حاضر هم خود را اثبات کرده و هرجا که رفته، موجب آبادانی آن منطقه شده است، اما در عوض در بسیاری از موارد، تعدادی از افراد مزاحمت ایجاد و کار را تعطیل و سرمایه‌گذار را وادار کرده‌اند که کار را رها کند و از منطقه برود.

انتظار ما این است که دولت موانعی را که تا به امروز ایجاد کرده است، بیشتر نکند و اجازه دهد که معدنکاران به‌نوعی تکلیف خود را با آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها روشن کنند و راهی برای عبور از این چالش‌ها بیابند.

کشف جدید لیتیوم تایید نشده است

به گفته مدیرکل اکتشافات معدنی وزارت صمت، انتشار خبر کشف جدید ماده معدنی لیتیوم در همدان در حد ادعا است. به‌گزارش ماین‌نیوز، ابراهیم علی ملابیگی در این‌باره می‌گوید: به فردی که ادعای ذخیره جدید لیتیوم در همدان کرده، گفته شده است، پس از برطرف کردن نواقص دفتری و میدانی، اطلاعات ارائه‌شده در کمیسیون مربوطه صحت‌سنجی خواهد شد. سال گذشته، ذخیره‌ای ۸،۵میلیون تنی از کانسنگ لیتیوم در همدان کشف شد و پس از تایید اعلام شد، ۶۵۰ هزارتن لیتیوم خالص با عیار ۸۱ گرم بر تن دارد. یادآوری می‌شود که نیمه دوم اسفند گذشته، خبری مبنی بر اکتشاف لیتیوم منتشر و حجم ذخیره این معدن ۸.۵ میلیون تن برآورد شده بود. البته کمی بعد، این خبر به این ترتیب اصلاح شد که عدد اعلام‌شده حجم کل کانسنگ لیتیوم پیش از جداسازی لیتیوم است. بنابراین، نمی‌توان ایران را بعد از افغانستان، دومین کشور صاحب لیتیوم دنیا نامید، اما به هرحال معدن لیتیوم کشف‌شده، ذخیره قابل‌توجهی است که معادلات جهانی را در این زمینه تغییر می‌دهد. لیتیوم، عنصر سوم جدول تناوبی، جزو فلزاتی است که قلیایی نامیده شده‌اند. کلمه «لیتیوم» به معنی سنگ در زبان یونانی است و در جدول تناوبی با Li شناخته می‌شود. اهمیت اکتشاف لیتیوم در دنیای امروز بسیار زیاد است، به‌دلیل اینکه این عنصر جزو عناصر استراتژیک در معادلات تکنولوژیک آینده است. باتری‌های لیتیومی و فناوری ماشین‌های برقی، ترندی است که آینده ماشین را در دنیا خلق می‌کند و از این‌رو بسیار تامین الزامات آن حائزاهمیت است.

گزارش صمت از مشکلات انباشته بخش معدن از پارسال تا امسال

جنگیدن برای نباختن

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

بسیاری از کارشناسان، باتوجه به مجموعه مشکلات انباشته در بخش معدن و گره‌های اقتصادی که سال گذشته بر روند فعالیت آنها افزوده شد، ۱۴۰۲ را سال سختی برای معدنکاری توصیف می‌کنند. به گفته این گروه به نظر می‌رسد موارد زیر عمده چالش‌هایی است که فعالان بخش معدن و صنایع معدنی با آن روبه‌رو خواهند بود؛ هزینه‌های سربار و صدمات کمبود انرژی (برق، گاز و آب صنایع)، افزایش قیمت تمام‌شده کالا به‌دلیل کمبود انرژی و تورم، قیمت‌گذاری‌های دستوری، تاثیر مشکلات زنجیره‌ای بر صنایع بالادستی و پایین‌دستی، تامین ماشین‌آلات و چالش واردات، مشکلات حمل‌ونقل و... .

در گزارش امروز صمت از کامران وکیل و حسام‌الدین فرهادی‌نسب، ۲ تن از کارشناسان و فعالان بخش معدن، پرسیدیم باتوجه به این چالش‌ها، سال معدنی جاری را چگونه ارزیابی می‌کنند.

عکس: صمت

امیدواریم روزی دولت‌های ما به این نتیجه برسند که اگر در هر بازاری کمتر دخالت کنند و کمتر طرح، نظریه و دستورالعمل بدهند، وضع اصناف بهتر خواهد شد

میمون و مبارک است

کامران وکیل ـ کارشناس و فعال معدن: آنچه در زمینه موضوع انرژی اتفاق خواهد افتاد و اجتناب‌ناپذیر است، موضوع اصلاح قیمت‌ها و واقعی‌تر شدن آنها است.

صنایع معدنی از قدیم از رانت انرژی برخوردار بودند و سوبسیدهای کلان انرژی می‌گرفتند، طبیعی است که نباید سوبسید انرژی را به‌عنوان یک موضوع پایدار در نظر می‌گرفتند، بلکه آن صنایعی که اساس تولید خود را بر قیمت‌های پایین انرژی بنیان گذاشته‌اند، محکوم‌به فنا هستند و به‌نظر من هیچ اشکالی ندارد.

برای اینکه باید این محاسبات را از روز اول در نظر می‌گرفتند و می‌دانستند که همیشه قرار نیست انرژی به‌صورت رایگان در اختیارشان قرار گیرد. بسیاری از صنایع هم هستند که جانمایی‌های غلط انجام داده‌اند. برای مثال، کارخانجات سنگ‌بری در جایی دور از معادن سنگ ایجاد شده و کارخانه سیمان در جایی بسیار دورتر از مرزهای آبی تاسیس شده است.

این صنایع در واقع نبودشان بهتر از بودشان است و به‌نفع اقتصاد ملی است و جای نگرانی ندارد و اتفاق خوب، میمون و مبارکی است.

صنایعی که مزیت نداشتند و از روز اول هم نباید ایجاد می‌شدند و اقتصاد با کسی تعارف ندارد و ضوابط اقتصادی را هم نمی‌توان با تعارف پیش برد. اقتصاد، حساب‌وکتاب دارد.

کمبود انرژی و تامین گاز و برق صنایع فولادی موضوع جدیدی نیست و از قدیم همه می‌دانستند که فلات مرکزی ایران، کویر یزد، اطراف اصفهان و بسیاری دیگر از مناطق ایران جای مناسبی برای احداث کارخانه فولاد نیست.

باتوجه به موارد یادشده به نظر می‌رسد تمام تحولات و تغییرات حوزه انرژی در نهایت به نتایج مثبتی ختم خواهد شد که به واقعی شدن اقتصاد می‌انجامد. در این فرآیند ممکن است بسیاری از صنایعی که با حمایت‌های یارانه‌ای و دریافت انرژی ارزان کار می‌کردند، تعطیل شوند.

این تعطیلی کشور را به‌سمت استفاده بهینه از مزیت‌های واقعی سوق خواهد داد.

دخالت دولت در اقتصاد

قیمت‌گذاری دستوری یکی از آفت‌های دخالت دولت در اقتصاد است. هرجا دخالت دولت کمرنگ‌تر باشد، آن صنف و صنعت وضع و حال بهتری خواهد داشت. نمونه روشن شکست این سبک مدیریت دولتی، صنعت خودرو است. در حوزه خودروسازی کل مجموعه حاکمیت مداخله می‌کنند، نتیجه این شده که خودروساز می‌گوید من زیان انباشته دارم و مصرف‌کننده هم می‌گوید من ۱۰ برابر نرخ جهانی پول پرداخت می‌کنم.

البته امیدی هم به اصلاح این روند نیست و تصور اینکه دولتی برود و دولت بعدی بتواند این رویه را تغییر دهد، بسیار کمرنگ است.

از سوی دیگر، بسیاری از صنایع معدنی باوجود مزیت‌های فراوان، گرفتار این مصائب هستند و گریزگاهی برای آن به‌چشم نمی‌خورد.

تسهیل در واردات ماشین‌آلات

در حوزه واردات ماشین‌آلات اتفاقات خوبی رخ داد و صدور محدود مجوز واردات برای معدنکاران از سوی معاونت معدنی آغاز شد تا برخی تجهیزات موردنیاز وارد شوند. برای مثال ورود انواع دامپ‌تراک، لودر و بولدوزرهایی توانمند و با حجم موتور بالا و... بعد از یک دهه اجرایی شد.به‌این‌ترتیب، امید داریم در بخش معدن به‌ویژه در معادن سنگ‌های تزئینی، شاهد تحول خوبی باشیم.

گرفتاری‌های قدیمی حمل‌ونقل

در زمینه حمل‌ونقل، بحث جدیدی نیست و گرفتاری‌های گذشته مانند سابق ادامه دارد. در کل، امیدواریم سرانجام روزی دولت‌ها به این نتیجه برسند که در هر بازاری کمتر دخالت کنند و کمتر طرح، نظریه و دستورالعمل بدهند، وضع اصناف بهتر خواهد شد. به‌عنوان مثال، اگر دولت بتواند هر سال ۱۰ درصد از تعداد مصوباتی را که در یک زمینه صادر می‌کند، کاهش دهد، شاید در مدت ۴ ساله فعالیت هر دولتی بتوانیم شاهد جهشی در بخش اقتصادی نسبت به دوره پیش باشیم.

امسال چه سالی است؟

سیدحسام‌الدین فرهادی‌نسب ـ کارشناس و فعال معدن: درباره اینکه آیا امسال سال بدتری نسبت به سال‌های قبل است یا خیر و اینکه از اساس امسال چه سالی برای معدن خواهد بود، باید گفت بخش معدن مستثنا از دیگر بخش‌های معدن نیست و هر اتفاقی که برای اقتصاد کلان کشور بیفتد، مطمئنا بخش معدن را هم تحت‌تاثیر قرار خواهد داد، حال اینکه چه مقدار روی آن اثر می‌گذارد، باید به‌صورت کارشناسی‌تر و موردی‌تر مدنظر قرار گیرد. وقتی گزارش‌ها و پیش‌بینی‌های اقتصادی امسال را می‌خوانیم، می‌بینیم نرخ رشد اقتصادی، رشد سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، تراز بازرگانی، رشد سرمایه‌گذاری خارجی، بهره‌وری کل اقتصاد و در کل شاخص‌های بهبود فضای کسب‌وکار به‌شدت نزولی پیش‌بینی شده و اما نرخ بیکاری، سود بانکی، نرخ ارز، رشد نقدینگی، تورم، سکه و... همه رو به بالا است. بنابراین، باید ابتدا بدانیم که کجا قرار گرفته‌ایم و قرار است با چه شرایطی روبه‌رو شویم.

با در نظر گرفتن ۲ سناریو برای امسال می‌توانیم این موضوع را بهتر یا کارشناسانه‌تر بررسی کنیم.

سناریوی اول

سناریو اول، ادامه وضع سال گذشته و سالیان پیش است؛ مشکلاتی که در بالا به گوشه‌ای از آن اشاره شد، تشدید می‌شود. در این شرایط ممکن است باوجود همه خوش‌بینی‌ها این وضعیت منجر به مرگ اقتصاد شود و ته‌مانده نیروی حیاتی هم از این بخش خارج شود.

گریز از این مهلکه بستگی به رویکرد دولتمردان و حاکمیت معدنی دارد. باید با پذیرش واقعیت‌های موجود برای آینده اقتصاد برنامه‌ریزی عملیاتی داشت. اقتصاد در درجه اول علم است، باید از فرمول‌های آن استفاده کنیم. در این روزها که همه مردم به‌شدت متاثر از شرایط اقتصادی هستند و صنایع به‌شدت از این شرایط آسیب می‌بینند، شاید بدترین تصمیم این باشد که همچنان بر مسیر پیموده‌شده پافشاری کنیم، از راه‌حل‌های تجربه‌شده موجود استفاده نکنیم و بخواهیم چرخ را خودمان دوباره اختراع کنیم.

سناریوی امیدبخش

سناریو دوم که باید بیشتر به آن امید داشت، این است که عقلانیت خود را نشان دهد که نشانه آن را می‌توان در آغاز روابط با عربستان دید و امیدوار بود که مجرایی برای نفس کشیدن صنایع و معادن ایجاد شود.

در هر حال ما چه بخواهیم و چه نخواهیم، اقتصاد یک زنجیره است که تمام حلقه‌های آن بدون شک متاثر از تصمیمات بالادست است. اگر همین روابط خوب، که طلیعه آن با عربستان و کشورهای حوزه خلیج‌فارس دیده می‌شود، ادامه یابد و سیگنال‌های مثبتی که این چندروزه از احتمال بازگشت برجام به‌گوش می‌رسد، تداوم داشته باشد، می‌توان امیدوار بود راه نفس بخش معدن و صنایع معدنی بازبماند؛ تا جان بی‌رمق خود را از ورطه‌ای که در آن افتاده است، نجات دهد.

علاوه بر این، نقاط قوتی هم در بخش معدن وجود دراد که قابل‌کتمان نیست. هماهنگی تیم معدنی بعد از یکی، دو سال و وجود نگاه مشورتی در معاونت معدنی، خود نقطه امیدی است.

آستانه هشدار

بااین‌همه اگر اراده‌ای برای تغییر جهت وجود نداشته باشد و همین روند ادامه یابد، ممکن است شاهد خروج بیشتر سرمایه از بخش معدن باشیم. از سوی دیگر، نظر فعالان در حوزه تصمیم‌گیری‌های باید در عمل مدنظر قرار گیرد. این در حالی است که در موارد مشاهده شده خروجی مصوبه با خروجی نتایج جلسات همخوانی ندارد. این نمونه در حوزه‌های تامین سوخت و حقوق دولتی مشاهده شد که در نهایت هم هزینه‌های سرباره معدن و هم ریسک معدنکاری را افزایش می‌دهد.

قرار نیست که من به‌عنوان یک معدندار دوره بیفتم و همه مشکلات بخش معدن را یک‌به‌یک حل کنم تا بتوانم یک دستگاه ماشین وارد کنم.

معدنکار تنها باید معدنکاری خود را درست انجام بدهد و دوستانی که صاحب صندلی اجرایی هستند، باید کار خود را به‌نحوی انجام دهند که مشکلات بخش معدن را سبک کنند و از پیش‌پای فعالان این بخش بردارند.

اضافه‌بار سیستم

سال گذشته، تصمیمات خوبی در زیرمجموعه معدنی وزارت صمت گرفته شد، اما آمار نشان می‌دهد خروجی آن چندان امیدوارکننده نبوده است.

مشکل ماشین‌آلات باوجود همه قول‌های مساعدی که داده شده، همچنان پابرجا است. معضل منابع‌طبیعی هنوز حل نشده، انرژی اتمی سال جدید را با اضافه‌کاری آغاز کرده و تمام محدوده‌هایی که پیش از این مجوز داشته و دوباره در مزایده ارائه شده، ممنوع اعلام کرده و آنها را جزو نقاط قرمز قرار داده است. این مشکلاتی است که از گذشته بوده و همچنان پابرجا است و انگار قرار نیست، دست از گریبان معدن بردارد و اگر نتوانیم کاری برای آنها انجام دهیم، کار معدنکاری را روبه‌زوال می‌برد. باید قبول کنیم که تاب‌آوری بخش معدن اندازه مشخصی دارد و تا اندازه مشخصی می‌توان اضافه‌بار به یک سیستم تحمیل کرد.

فرو ریختن دیوار دفاعی

معدنکاری را سخت‌ترین کار دنیا می‌نامند، اما در ایران درجه این سختی، چندین و چند برابر بیشتر است و به‌نظر من، ادامه حیات این بخش در میان توفان مشکلات چند سال اخیر تنها به‌دلیل ذات محکم و مقاوم فعالان این بخش بوده است. مثل تیم فوتبالی که برای پیروزی از استراتژی نباختن پیروی می‌کند؛ علت ادامه حیات و سر پا ماندن بخش معدن هم مقاومت جانانه این صنعت برای بقا بوده است. ما به‌واسطه همه مشکلات و ناملایماتی که در این مدت پشت‌سر گذاشتیم، آب‌دیده شدیم و برای نباختن جنگیدیم. فعالان این حوزه درخواست دارند مسئولان نیم‌نگاهی هم به نقطه شکست این خط دفاعی داشته باشند و بدانند در صورت تداوم فشار، بی‌شک این دیوار فرو خواهد ریخت و اگر بزرگان این بخش از این موضوع غفلت کنند، مطمئنا با شکست‌های پی‌درپی روبه‌رو خواهیم شد که شاید دیگر نتوان آن را جبران کرد.

سخن پایانی

فعالان معدن بر این باور هستند که در صورتی می‌توان از معدن و معدنکاری انتظار گره‌گشایی اقتصادی داشت که اول گرهی از کار فروبسته خود معدن گشوده شود.

آنچه در گزارش امروز به آن اشاره شد، چکیده‌ای بود از همه مشکلاتی که بخش معدن در طول سال گذشته با آن دست‌به‌گریبان بود و در حدود یک ماهی هم که از سال جاری سپری شده است، قطار معدن همچنان بر همان ریل قبلی خود حرکت می‌کند.

> باید قبول کنیم تاب‌آوری بخش معدن اندازه مشخصی دارد و تا حدود مشخصی می‌توان اضافه‌بار به یک سیستم تحمیل کرد

ایجاد مناطق آزاد مشترک با همسایگان در دستور کار قرار گرفت

احمد جمالی با بیان اینکه ایجاد مناطق آزاد مشترک در دستور کار دبیرخانه شورای‌عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی قرار دارد افزود: ایجاد مناطق آزاد مشترک با کشورهای دیگر از سال گذشته در دستور کاری دبیرخانه شورای‌عالی قرار گرفته و بدون وقفه به دنبال پیاده‌سازی این مجموعه سیاست‌ها هستیم. جمالی با اشاره به اینکه تشکیل مناطق آزاد مشترک نیازمند ایجاد زیرساخت‌های قانونی و حقوقی است گفت: در این مدت جلسات متعددی با اعضای محترم دولت برگزار شد که نتیجه آن مصوبه دولت در بهمن ۱۴۰۱ مربوط به احکام مرتبط با مناطق آزاد بود که این مصوبه دبیرخانه را مکلف کرد که موضوع ایجاد مناطق آزاد مشترک را با وزارتخانه‌های صمت، راه و شهرسازی و امور خارجه پیگیری کند.

معاون اقتصادی دبیرخانه شورای‌عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی گفت: این متن به ۱۸ کشور پیرامونی جمهوری اسلامی ایران برای ایجاد مناطق آزاد مشترک ارسال شد که با استقبال خوبی مواجه شد و عمده کشورهای هدف در سریع‌ترین زمان ممکن پاسخ دادند.

به گزارش ایرنا، جمالی با تاکید بر اینکه تفاهمنامه‌های بین‌المللی زمان‌بر است افزود: تاکنون دبیرخانه با کشورهای روسیه، قزاقستان، ازبکستان، سوریه، عراق و ترکیه به متن مشترک رسیده است و منتظر هماهنگی‌ها و تشریفات معمول برای امضای نهایی هستیم. وی گفت: مذاکره با کشور روسیه در خصوص ایجاد منطقه آزاد مشترک به‌صورت ویژه در دستور کار قرار گرفته که شامل چندین مذاکره حضوری و ویدئوکنفرانسی بین مقامات دو کشور است و قرار است بین دو منطقه ویژه اقتصادی متروپلیس مسکو و لوتوس با مناطق آزاد چابهار و انزلی ایران همکاری لازم صورت گیرد. البته هم‌زمان با پیشرفت کار پیشنهاد دیگری نیز مطرح شد که به جای همکاری دو جانبه ایران و روسیه این همکاری با مشارکت دادن منطقه ویژه اقتصادی موندرای هند به همکاری سه جانبه تبدیل شود.

در نخستین نشست کارگروه هند و آسیای مرکزی با موضوع «چابهار» عنوان شد

اتصال چابهار به شبکه ریلی در آینده نزدیک

چند روز پیش نخستین نشست کارگروه هند و آسیای مرکزی با موضوع چابهار برگزار و آخرین وضعیت عملیاتی کریدور شمال جنوب و انتقال محموله‌های ترانزیتی، بررسی شد. مهدی صفری معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه ایران که در راس هیاتی مرکب از نمایندگان سازمان بنادر و دریانوردی و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار در این نشست شرکت، داشت؛ ضمن اعلام آخرین اقدامات و تسهیلات جمهوری اسلامی ایران برای تسریع در جابه‌جایی محموله‌ها در قلمرو کشور از اتصال چابهار به شبکه ریلی در آینده خبر داد. وی افزود: کریدور شمال-جنوب و بندر چابهار اقتصادی‌ترین مسیر اتصال هند به آسیای مرکزی و افغانستان است. شرکت‌کنندگان در این نشست با تاکید بر مزیت‌های کریدور شمال-جنوب و بندر چابهار، خواستار تکمیل زیرساخت‌های ریلی مورد نیاز و همچنین رفع موانع گمرکی، بانکی، بیمه‌ای و حمل‌ونقل ترکیبی در این کریدور شدند. چندی پیش نیز خبر پیوستن ازبکستان به جمع هم‌پیمانان چابهار منتشر شد.

صمت در این گزارش به موافقتنامه چابهار، میزان پیشرفت این پروژه و دستاوردهای اقتصادی آن در آینده پرداخته است.

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

فرصتی برای ترانزیت در غرب آسیا

توافقنامه چابهار اواسط دهه ۹۰ تدوین و تصویب شد. در خرداد ۱۳۹۵، ایران، هند و افغانستان توافقنامه چابهار را امضا کردند و براساس آن مقرر شد بندر چابهار به مرکز منطقه‌ای ترانزیت، انرژی و تجارت تبدیل شود. بسیاری معتقدند باتوجه به موقعیت ژئوپلتیک ایران در منطقه، توسعه بندر چابهار فرصتی برای رونق تجارت و ترانزیت در غرب آسیا فراهم می‌آورد که می‌تواند منجر به جذب سرمایه‌گذار خارجی شود. از سوی دیگر، توجه کشورهای منطقه و محصور در خشکی به این بندر، نشان‌دهنده اهمیت استراتژیک چابهار است.

چابهار به‌عنوان یکی از بنادر مهم و بزرگ‌ترین بندر اقیانوسی ایران و خارج از تنگه هرمز از موقعیت بسیار مناسب راهبردی در یک چهارراه جهانی قرار گرفته است که باوجود داشتن بندر، منطقه آزاد و متصل بودن به آب‌های آزاد اقیانوس هند می‌تواند موجب توسعه تجارت و حمل‌ونقل جنوب شرق کشور و سواحل مکران شود. همچنین چابهار به دلیل قرار گرفتن در ساحل دریای عمان و کوتاه‌ترین فاصله به مسیر تردد کشتی‌های خارج از تنگه هرمز با فاصله کوتاه زمینی به مرزهای افغانستان و پاکستان با سرمایه‌گذاری عظیم بخش دولتی و خصوصی در زیرساخت‌ها و تجهیزات بندری فرصتی بی‌بدیل برای سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف به‌ویژه پتروشیمی، فولاد، پالایشگاه و سایر واحدهای تولیدی بازارپسند ایجاد کرده که هر یک می‌تواند نقش بسیار مهمی در تولید، صادرات و اشتغالزایی داشته باشد. در بعد تجارت بین‌الملل نیز همجواری ۲ کشور پاکستان و افغانستان با استان سیستان و بلوچستان و از همه مهم‌تر وجود منطقه آزاد تجاری_ صنعتی چابهار فرصت بسیار مناسبی برای سرمایه‌گذاری است.

پیش‌شرط‌های توسعه چابهار محقق نشد

کیومرث فتح‌الله کرمانشاهی- معاون کل اسبق سازمان توسعه تجارت: موافقتنامه چابهار، در ابتدا یک توافقنامه سه‌گانه میان ایران، هند و افغانستان بود. براساس این موافقتنامه که در اواسط دهه ۹۰ خورشیدی به امضا رسید، قرار بود فعالیت‌های مشترکی در راستای اتصال کشورهای هند و افغانستان به آب‌های آزاد از طریق بندر چابهار انجام شود. در اصل موافقتنامه چابهار، برمبنای ظرفیت‌های این منطقه و استفاده از امکانات و تسهیلات موجود در بندر چابهار شکل گرفت. این بندر به‌دلیل متصل بودن به سرزمین اصلی، راه داشتن به آب‌های آزاد و همچنین قرارگیری در مسیر کریدور شمال ـ جنوب ایران، بندر چابهار را دارای مزیت مهمی کرده است. بنابراین، بهره‌گیری از بندر چابهار مزایای زیادی برای کشورهای حاضر در موافقتنامه چابهار رقم خواهد زد. باوجود مزیت‌ها و نقاط مثبت عنوان‌شده، هنوز آن‌طور که باید و شاید این موافقتنامه دستاوردی نداشته است و اخبار توسعه این بندر را نشنیده‌ایم. به‌طورکلی یکی از دلایل اصلی به‌ثمر نرسیدن توافقنامه‌های همکاری ایران با سایر کشورها، عدم‌پیگیری است. برای اجرایی شدن تفاهمنامه‌ها یا هر طرح همکاری مشترک، پیگیری و توجه طرفین برای پیشبرد اهداف لازم است. در صورتی که حتی یکی از طرفین، در رابطه با این برنامه‌ها اهمالکاری داشته باشد، هیچ پیشرفتی در اجرای توافقنامه‌ها رخ نخواهد داد. ایراد مهم بیشتر توافقنامه‌ها و تفاهمنامه‌های بین‌المللی ایران نیز همین عدم‌پیگیری و توجه به اهداف همکاری‌ها از سوی طرف‌های قرارداد به‌ویژه از طرف ایران است. در نگاهی کلان‌تر باید گفت؛ یکی از مشکلات مهم مدیریتی ایران طی دهه‌های اخیر، امضای توافقنامه‌های متعدد با کشورهای مختلف بدون پیگیری و توجه به ثمردهی آنها است. بنابراین برای بازدهی بیشتر تفاهمنامه‌ها و طرح‌های بین‌المللی، بهتر است تا برنامه‌ریزی‌های دقیق و کاربردی در راستای دستیابی به اهداف هر توافقنامه تدوین شود. براساس این برنامه‌ریزی‌ها، هریک از طرفین وظیفه خود را برای تحقق اهداف می‌دانند و باید سر موعد مقرر، درباره آن پاسخگو باشند. متاسفانه این نوع پیگیری طرح‌ها در ایران وجود ندارد و به این دلیل شاهد نتیجه ندادن توافقنامه‌های مختلف در عرصه‌های تجاری و اقتصادی هستیم. باید تاکید کرد تنها امضای معاهدات و توافقات کافی نیست و لازم است برای رسیدن به اهداف مدنظر، برنامه‌ریزی و پیگیری مستمر داشت. برای اجرای موفقیت‌آمیز موافقتنامه چابهار لازم بود تا شرکت‌های مشترک در حوزه‌هایی اعم از حمل‌ونقل، بانک، بیمه و سایر موارد این‌چنینی با مشارکت کشورهای هند و افغانستان در منطقه چابهار تاسیس شوند، اما هیچ‌یک رخ ندادند. از سویی دیگر، باید مفاد توافقنامه چابهار را به دقت بررسی کرد که برای هر طرف، چه وظایف و مسئولیت‌هایی در راستای تحقق چه اهدافی تدوین شده است. تا زمانی که این جزئیات و مسئولیت‌های هر کشور تبیین و تشریح نشود، نمی‌توان هیچ چشم‌اندازی از توافقنامه چابهار داشت.

به‌طورکلی یکی از دلایل اصلی به‌ثمر نرسیدن توافقنامه‌های همکاری ایران با سایر کشورها، عدم‌پیگیری است

مزایای الحاق چابهار به منطقه آزاد

طرح توسعه محدوده منطقه آزاد چابهار در دی ۱۳۹۸ از سوی مجلس شورای اسلامی تصویب و پس از تایید شورای نگهبان الحاق شهر چابهار به منطقه آزاد رسما اعلام و از سوی رئیس‌جمهور ابلاغ شد. اضافه شدن شهر چابهار به محدوده منطقه آزاد، در کنار معافیت این بندر از تحریم‌های امریکایی سبب می‌شود تا چابهار به عنوان دروازه توسعه جنوب شرق در اجرای ماموریت‌های اصلی خود در شکوفایی اقتصادی کشور قدرت و شتاب بیشتری بگیرد و علاوه بر تأثیرگذاری در منطقه، نقشی بین‌المللی در این زمینه ایفا کند.

منطقه آزاد بنا بر تعریف بین‌المللی، منطقه و محدوده حراست شده بندری و غیربندری است که از بعضی مقررات جاری کشور خارج بوده و با بهره‌گیری از مزایایی نظیر معافیت‌های مالیاتی، بخشودگی سود و عوارض گمرکی، عدم وجود تشریفات زائد ارزی، اداری و مقررات دست و پاگیر و همچنین سهولت و تسریع در فرآیندهای صادرات و واردات، با جذب سرمایه‌گذار خارجی و انتقال فناوری به توسعه سرزمین اصلی کمک می‌کند.

با اضافه شدن مناطق جدید، محدوده منطقه آزاد چابهار از ۱۴ هزار هکتار به ۸۰ هزار هکتار افزایش یافت؛ این الحاق شامل شهر چابهار، بنادر شهید بهشتی و شهید کلانتری، شهر جدید تیس، اراضی شرق چابهار و یک نقطه منفصل مرزی در ریمدان، مرز ایران و پاکستان است.

ارتقای این منطقه و تبدیل آن به کانون اصلی حمل‌ونقل ترانزیت در چهارچوب توسعه محور شرق کشور، اتصال به شبکه ریلی و گاز، امکان ساخت صنایع پایین‌دستی با شروع به‌کار صنایع سنگین نظیر پتروشیمی، فولاد و ساخت فرودگاه بین‌المللی، از جمله فرصت‌های آینده بندر و منطقه آزاد چابهار است. در سال ۹۸ بهروز آقایی، مدیرکل وقت بنادر و دریانوردی سیستان و بلوچستان، نیز گفته بود ۹۰ درصد تجارت دریایی از تنگه هرمز عبور می‌کند و ۹۰ درصد صادرات نفتی نیز به این حوزه مربوط است، در حالی که سهم بندر چابهار در تبادلات کالایی فقط یک درصد است.

▣ فرصت‌های بزرگ سرمایه‌گذاری

یکی از مهم‌ترین فرصت‌های پیش‌روی بندر چابهار، امنیت بالای شهرستان چابهار در مقایسه با رقیب اصلی این بندر یعنی بندر گوادر پاکستان است. اگرچه تاکنون کریدور پاکستان ـ چین از مبدأ بندر گوادر، مزیت‌ها و فرصت‌های زیادی، به‌ویژه برای پاکستان و چین به همراه داشته و خواهد داشت، اما باید توجه داشت که استفاده از فرصت‌های موجود در بندر گوادر در فضای باثبات سیاسی و امنیتی امکان‌پذیر است و ناپایداری سیاسی در داخل خاک پاکستان از یک‌سو و از سوی‌دیگر عبور کریدور چین ـ پاکستان از ایالت کشمیر به عنوان منطقه مورد مناقشه هند و پاکستان، از مهم‌ترین موانع بر سر راه توسعه و موفقیت این بندر هستند که اگرچه برای بندر گوادر یک تهدید به شمار می‌آید، اما برای بندر چابهار می‌تواند به عنوان یک فرصت مطرح شود.

مشارکت در فاز دوم طرح توسعه بندر شهید بهشتی، ساخت پایانه نفتی و پتروشیمی، ساخت انبار کالاهای خشک، ایجاد مخازن فرآورده‌های نفتی و خوراکی، انبار رو باز و محوطه پایانه و اسکله مسافری دریایی، مراکز رفاهی و خدماتی، محوطه‌های نگهداری لجستیک کانتینر، کارخانه کشتی‌سازی و اوراق کشتی، ایجاد مرکز خدمات‌رسانی به کشتی‌ها نظیر تعمیرات، آذوقه و سوخت‌رسانی و ایجاد صنایع کوچک پایین‌دستی پتروشیمی، از جمله فرصت‌های سرمایه‌گذاری کلان چابهار هستند که نیازمند حضور سرمایه و شرکت‌های بزرگ داخلی است. ساخت سیلوی غلات، خطوط انتقال فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی، صنایع غذایی مرتبط با صنعت شیلات، صنایع جانبی محصولات کشاورزی، تولید انرژی، صنایع فلزی و فولاد، پردازش مواد معدنی و کانی، ایجاد پایانه ویژه ترانزیت و سوآپ فرآورده‌های نفتی، ساخت مجتمع‌های تخصصی و سردخانه‌ای به منظور صادرات و واردات کالای فاسدشدنی، خدمات بانکرینگ، ایجاد مرکز توزیع کالای صادراتی به کشورهای همسایه، مجتمع کارگاهی تعمیرات استراتژیک و غیراستراتژیک، جمع‌آوری مواد زائد و تصفیه آب کشتی‌ها، ساخت کارخانه آرد و کارخانجات ملزومات بسته‌بندی و خوراک دام و طیور، از دیگر فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بندر چابهار است.

سخن پایانی

بندر چابهار با داشتن منطقه آزاد و ۲ بندر بزرگ شهید کلانتری و شهید بهشتی پس از تکمیل فاز نخست و افزایش ظرفیت تخلیه و بارگیری بندر شهید بهشتی به ۸.۵ میلیون تن در سال، مزیت‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری فراوانی را برای فعالان اقتصادی بخش خصوصی داخلی و خارجی فراهم کرده و می‌تواند به عنوان قطب تجارت و توسعه عمران و آبادانی را به شرق و جنوب شرق کشور هدیه کند. همچنین لایحه توسعه منطقه آزاد چابهار که از سوی دولت به مجلس ارائه شده بود در بهمن ۹۸ مورد تصویب قرار گرفت و محدوده این منطقه از ۱۴ هزار هکتار به ۸۲ هزار هکتار افزایش یافت.حال علاوه بر اتصال این منطقه به بندر شهید بهشتی، نقطه صفر مرزی با پاکستان نیز وارد آن شده که از این طریق فرصت دسترسی به کریدور اقتصادی پاکستان- چین و بندر گوادر پاکستان به وجود آمده است. از سوی دیگر بندر چابهار از مهم‌ترین بنادر ایران است و این بندر به دلیل دسترسی به آب‌های آزاد بین‌المللی از طریق اقیانوس هند از موقعیت استراتژیک در کریدورهای بین‌المللی برخوردار بوده و یکی از با صرفه‌ترین مسیرها برای صادرات، واردات و ترانزیت کالا به شمار می‌رود. با توجه به مشکلات و فرصت‌های بندرچابهار، امید است مسئولان امر برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های عظیم این بندر برنامه‌ریزی لازم را داشته باشند و با ایجاد زیرساخت‌ها، شرایط را برای ورود سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به این بندر فراهم کنند تا شاهد رونق اقتصادی این منطقه باشیم.

یادداشت

فرصت‌سوزی در چابهار

محمدرضا مودودی
کارشناس تجارت بین‌الملل

چابهار به عنوان دروازه ورود شرق به غرب هر چند برای تحقق این نقش ارتباطی رقبای بزرگی همچون مناطق آزاد «صحار» و «دقم» عمان و «گوادر» پاکستان را در کنار خود دارد و مزیت‌های نسبی و طبیعی آن سبب شده تا رقبا نیز به اهمیت ژئوپلتیک و اقتصادی این منطقه اذعان و اعتراف کنند.

این منطقه از مزیت‌های اقتصادی بی‌نظیری در مقایسه با سایر مناطق همجوار برخوردار است که از جمله دسترسی آن به بازار ۶۰۰ تا ۸۰۰ میلیون نفری افغانستان، کشورهای آسیای میانه و مشترک‌المنافع، همچنین روسیه و شمال افریقا و ارتباط آنها با اروپای شرقی می‌توان اشاره کرد.

از سوی دیگر ایران بیش از ۲ هزار کیلومتر مرز آبی در شمال و جنوب کشور و دسترسی مهمی به آب‌های آزاد و دریاهای استراتژیک در منطقه دارد. این دسترسی، ایران را برای کشورهای محصور در خشکی تبدیل به کشوری مهم با موقعیت مکانی ارزشمند تبدیل کرده است. در نظر کشورهای منطقه، ایران مسیری مناسب برای دسترسی به آب‌های آزاد و انجام فعالیت‌های تجاری در این بستر، مقرون به صرفه است.

باوجود تمامی این ظرفیت‌ها، ایران دهه‌ها است که مزیت مکانی خود را از دست داده و نتوانسته از نقاط بندری خود به‌ویژه ظرفیت مناطق جنوبی استفاده کند. در بین نقاط جنوبی ایران، چابهار یکی از مناطق مهم، اما مغفول‌مانده‌ای است که از هیچ‌یک از ظرفیت‌های گردشگری، صنعتی و تجاری آن به‌نحو احسن بهره‌برداری نشده است. اگر نگاهی جامع‌تر به وضعیت زیرساختی و تجاری ایران بیندازیم، می‌بینیم طی سال‌ها و دهه‌های گذشته، نگاه مثبت و تخصصی به هیچ‌یک از بسترهای تجاری و اقتصادی مهم کشور نشده است. باوجود درآمدهای گسترده ارزی ایران طی ۲ دهه گذشته، زیرساخت‌های فنی و لجستیکی که وجود و توسعه آنها به‌طورمستقیم بر تجارت و اقتصاد تاثیر دارد، تجهیز و تکمیل نشدند. نمونه بارز بی‌توجهی به زیرساخت‌ها، نبود کریدور تخصصی و تکمیل شمال ـ جنوب است. زیرساخت‌های حمل‌ونقل ریلی، هوایی و زمینی این کریدور هنوز کامل و تجهیز نیست و به این دلیل نتوانستیم از ظرفیت‌های دریایی خود استفاده کنیم. برای بهره‌گیری از فرصت تجارت دریایی و مزایای بنادر، باید ابتدا مسیری تجهیز و تکمیل برای حمل‌ونقل بارها از/به مناطق بندری وجود داشته باشد. این درحالی است که به‌دلیل نبود این مسیر، راه دسترسی به بنادر جنوبی به‌ویژه چابهار هنوز تکمیل نیست.

بدون شک، وجود خطوط مناسب ترانزیتی و حمل‌ونقل، یکی از مهم‌ترین الزامات در خدمت گرفتن ظرفیت‌های دریایی است. از سویی دیگر، تقویت تجهیزاتی بنادر، ظرفیت پهلوگیری آنها را افزایش می‌دهد و زمینه را برای ارائه خدمات بندری مناسب مهیا می‌کند.در شرایطی که یک بندر بتواند تاثیر و اهمیت خود در فعالیت‌های تجاری را اثبات کند، نظر سرمایه‌گذاران مختلف داخلی و خارجی به آن جلب می‌شود و صنایع بزرگ می‌توانند به این مناطق وارد شوند. در نهایت، این بنادر و محدوده‌های اطراف آنها از مزایای توسعه صنعتی و تجاری بهره‌برداری خواهند کرد.

یکی از ابعاد توافقنامه‌های بین‌المللی و چندجانبه، ورود کشورهای مختلف به حوزه سرمایه‌گذاری‌های مشترک است. به‌بیان‌دیگر، همکاری کشورها برای رشد و توسعه یک منطقه، وارد کردن منابع مالی برای تقویت طرح‌های توسعه‌ای و سایر مسائل این‌چنینی، از مزایای مهم موافقتنامه‌های تجاری و اقتصادی مختلف به‌ویژه در حوزه ترانزیت است. در رابطه با بندر چابهار نیز ورود سرمایه‌های خارجی در نهایت منجر به اشتغال‌آفرینی و ایجاد ارزش در این منطقه خواهد شد. باید تاکید کرد افزایش همکاری‌های تجاری با کشورهای منطقه، سبب ایجاد پیوند عمیق راهبردی ایران با این کشورها می‌شود. تبدیل کشورهای همسایه به شرکای استراتژیک، یکی از مهم‌ترین مزیت‌های اجرای موافقتنامه‌های تجاری است. با این وجود، موافقتنامه چابهار تا امروز نتوانسته هیچ‌یک از مزایای عنوان‌شده را برای ایران در پی داشته باشد. نه‌تنها موافقتنامه چابهار، بلکه هیچ‌یک از تفاهمنامه‌های گسترده و مهم ایران حتی قراردادهای منعقدشده با چین و روسیه نیز ورود سرمایه‌های خارجی برای توسعه و تقویت مناطق جنوبی کشور را در پی نداشته است. به این دلیل، ظرفیت بالقوه چابهار و سایر مناطق جنوبی کشور، طی سال‌های گذشته بالفعل نشدند و این یک نکته منفی برای تجارت ایران محسوب می‌شود.

با توجه به موارد یاد شده چابهار می‌توانست تبدیل به بندری مهم و پررونق در جنبه‌های مختلف اقتصادی تبدیل شود، اما بی‌توجهی به آن منجر به فرصت‌سوزی شد. موافقتنامه‌های مختلف نیز نتوانست جای خالی این کم‌توجهی‌های گسترده را پر کند، از این‌رو شاهد هستیم باوجود تمام وعده‌های داده‌شده، هنوز نقایص فنی، زیرساختی و مدیریتی مهمی درباره منطقه چابهار و سواحل مکران وجود دارند.

گپ‌وگفت

چرا صادرات فرش دستباف ایرانی کاهش یافت؟

کیمیا ملکی: براساس آمارهای گمرک ایران میزان صادرات فرش دستباف ایران در ۱۱ماهه سال ۱۴۰۱ به ۹.۲ هزار تن رسید که نسبت به صادرات ۸.۳ هزار تنی ۱۱ماهه سال ۱۴۰۰ کاهش ۲۴ درصدی را نشان می‌دهد.

همچنین میزان صادرات فرش دستباف در سال یادشده جز سال کرونایی ۱۳۹۸، از سال ۱۳۷۸ تاکنون کمترین مقدار صادرات فرش کشور بوده است.

براساس اطلاعات منتشرشده ازسوی مرکز ملی فرش ایران در سال ۱۴۰۱ تولید فرش دستباف ایران با رشد ۱۰ درصدی در مقایسه با سال ۱۴۰۰ به حدود ۴ میلیون مترمربع رسید. همچنین در سال گذشته بیش از ۴۰ هزار شغل جدید در کل زنجیره تولید فرش دستباف ایجاد شد، اما آماری از رقم دقیق صادرات در سال قبل ارائه نشده است.

صمت درباره وضعیت تجارت فرش به گپ‌وگفت با مجیدرضا حریری، رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین پرداخت.

◉ سرقت نقش فرش‌های ایرانی توسط چین صحت دارد؟

بافت فرش در نواحی غربی چین سابقه‌ای مانند ایران دارد، اما نقش، گره و بافت فرش چین بسیار متفاوت با فرش ایران است؛ در نتیجه اصلا چنین چیزی امکان ندارد. همچنین بیشترین مقدار همین اندک صادرات فرش دستباف ایرانی به چین است.

◉ میزان صادرات فرش از ایران به چین چقدر است؟

آمار مشخصی وجود ندارد، زیرا آمارها به تفکیک از طریق گمرک اعلام نمی‌شود. البته بنده خود بیش از ۱۰ ایرانی را می‌شناسم که در چین در حوزه فرش فعالیت دارند. برخی از تجار در چین بسیار موفق هستند، زیرا نقشه فرش را از چین دریافت می‌کنند و در ایران فرش را با همان سلیقه می‌بافند. این بهترین مدل بازاریابی است که در آن به نیاز بازار مصرف توجه می‌شود.

◉ مشکل صادرات فرش چیست؟

دامنه فعالیت در حوزه فرش دستباف در دنیا کم است اما سبک زندگی‌ها تغییر کرده است. معماری مدرن فرش پرنقش‌ونگار را نمی‌پسندد. متاسفانه فرش دستباف ما نتوانسته خود را با تغییری که در دنیا ایجاد شده وفق دهد. از سوی دیگر بسیاری از صنایع و تولیدات در تاریخ از بین رفته یا جنبه هنری آن صنایع باقی مانده و جنبه تجاری آن تمام شده است.

◉ در کل صادرات به چین چطور پیش می‌رود؟

بیش از ۳۱ درصد صادرات غیرنفتی ایران به مقصد چین است. من بر این باورم که سال ۱۴۰۲ سال بسیار بهتری برای روابط ایران و چین است و این نوید را می‌دهم که همکاری‌های جامع بین ایران و چین به اجرا در بیاید.

لازم به ذکر است که براساس اعلام گمرک چین، مبادلات تجاری این کشور با ایران در سال ۲۰۲۱ بالغ بر ۱۴ میلیارد و ۷۶۰ میلیون دلار بود که با رشد ۷ درصدی در سال ۲۰۲۲ به ۱۵ میلیارد و ۷۹۵ میلیون دلار رسید.

صادرات چین به ایران در ماه‌های ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۲ رشد ۱۴ درصدی داشته و ۹ میلیارد و ۴۴۰ میلیون دلار شد اما واردات چین از ایران در سال ۲۰۲۲ با کاهش ۲ درصدی مواجه شد و از ۶ میلیارد و ۵۰۲ میلیون دلار در سال ۲۰۲۱ به ۶ میلیارد و ۳۵۵ میلیون دلار در این سال رسید.

وضعیت وخیم تجارت فرش دستباف زیر سایه محدودیت‌های داخلی و خارجی

فرش را به حکم تحریم دار زدند

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

هنر نزد ایرانیان است و بس؛ اما در مقابل هیچ حمایتی از آنها نمی‌شود. در حقیقت آواز دهل شنیدن از دور خوش است و برای تولیدکنندگان داخلی اوضاع چنگی به دل نمی‌زند. کشور ما ظرفیت‌های بسیاری در عرصه‌های گوناگون اقتصادی دارد و ناله ما از بی‌هنری نیست، بلکه از بی‌خبری است. متاسفانه رفتارهای سلیقه‌ای در حوزه اقتصاد مشکل‌آفرین شده و این بخش را نه‌تنها ناکارآمد بلکه زمینگیر کرده است. یکی از ظرفیت‌های حوزه اقتصاد کشور ما، صنعت فرش دستباف است که امروزه دچار مشکلات بسیاری است. فرش دستباف در تمام دنیا با نام ایران شناخته می‌شود و تاثیر زیادی در اشتغال روستاییان مناطق محروم و زنان سرپرست خانواده دارد، اما چند سالی است که به‌دلیل تحریم‌ها صادرات آن با مشکلاتی روبه‌رو شده است. تحریم‌های خارجی جای خود اما باید با تحریم‌های داخلی که این هنرمندان توانمند را بی‌دخل کرد، چه کنیم. صمت در این گزارش به بررسی مشکلات موجود در تجارت فرش دستباف پرداخته است.

عکس: صمت

بی‌مهری به هنری ارزشمند

فرش دستباف را به‌طور قطع می‌توان یکی از اصلی‌ترین اقلام صادراتی غیرنفتی ایران به جهان معرفی کرد که در سال‌های اخیر صادرات آن با افت شدید و باورنکردنی روبه‌رو شده و باعث شده صنعت قالیبافی با رکود ویژه‌ای همراه شود. با گشتی در خبرها به اعداد و ارقامی برمی‌خوریم که هوش از سر می‌برد. طبق آمارها بیشترین میزان صادرات فرش ایرانی در سال ۷۳ صورت گرفته است. در این سال ایران توانست با ثبت رکورد ۲ میلیارد و ۱۳۲ میلیون دلاری از صادرات فرش دستباف به سایر نقاط جهان یک آمار خیره‌کننده برجای بگذارد. در واقع حجم بالای فروش در بازارهای اروپایی و امریکایی با اعمال شدن تحریم‌ها علیه ایران از دست رفت، زیرا قبل از تحریم‌ها ۲۵ درصد صادرات فرش دستباف ایرانی تنها به کشور امریکا بوده است.

حال براساس آمار سال ۱۴۰۱ صادرات فرش دستباف بیش از ۸۵درصد ریزش کرده و شاید هفته‌ای یک تا ۲ محموله فرش از کشور خارج شود، این در حالی است که در سال‌های گذشته صادرکنندگان در صف دریافت مجوز ورود فرش‌های صادراتی به انبارهای گمرک می‌ماندند. متاسفانه رقبای فرش دستباف ایرانی یعنی هند، پاکستان، افغانستان و ترکیه یک مسیر در بازار فرش برای خود تعریف کردند و همان را ادامه می‌دهند و بازار تمام کشورهای دنیا به روی این تولیدکنندگان باز است، این در حالی است که بازارهای ما محدود است و تحریم‌ها تجار فرش ایرانی را در جنگی نابرابر با صادرکنندگان فرش کشورهای یادشده قرار داده و امکان تبلیغ فرش دستباف به‌عنوان برند شاخص ایرانی در بازارهای خارجی را نداریم.

روی خط آمار

به‌تازگی سازمان توسعه تجارت جزئیات فهرست کالاهای صادراتی ایران در ۳ سال گذشته را منتشر کرده که در آن اعلام شده است: «باوجود آنکه آمارها نشان می‌دهد در سال‌های اخیر میزان صادرات فرش ایرانی کاهش پیدا کرده و در بعضی بازارها، رقبا فعالیت گسترده‌تری از تاجران ایرانی داشته‌اند، به‌نظر می‌رسد همچنان فرش‌های باکیفیت ایرانی با قیمت‌هایی قابل توجه معامله می‌شوند.» همچنین در این گزارش براساس نرخ‌هایی که از سال ۹۹ نهایی شده و در آمارهای سازمان توسعه تجارت آمده، فرش‌های ایرانی در هر مترمربع به دلار قیمت‌گذاری شده‌اند که البته بازه قیمتی گسترده‌ای را نیز شامل می‌شود. نرخ فرش‌های ایرانی در بازار جهانی از متری ۲۰ دلار آغاز می‌شود و در بالاترین نرخ به متری ۹۰۰ دلار نیز می‌رسد. ارزان‌قیمت‌ترین فرش‌های ثبت‌شده در این فهرست به فرش دستباف تجاری همدان، فرش دستباف تجاری آذربایجان و انواع تکه‌دوزی فرش‌های ایرانی بازمی‌گردد که در هر متر مربع ۲۰ دلار قیمت‌گذاری شده‌اند. فرش دستباف بته میر، فرش دستباف جوشقان، میمه و خسروآباد و فرش دستباف یزد پشمی نیز در هر متر ۲۵ دلار نرخ خورده‌اند. در بازه قیمتی بعدی، فرش‌های ایرانی به هر متر ۱۰۰ دلار رسیده‌اند. فرش دستباف تبریز، فرش دستباف هریس، فرش دستباف شهربافت همدان، فرش دستباف ساروق، جوزان و ملایر و فرش دستباف کاشان و اردکان کرک در این بازه قیمت‌گذاری شده‌اند. در میان گرانقیمت‌ترین فرش‌ها، فرش دستباف تمام‌ابریشم قم از ۱۵ متر به بالا، در هر متر ۹۰۰ دلار نرخ خورده و بر این اساس گرانقیمت‌ترین فرش صادراتی ایران در بازارهای جهانی به‌شمار می‌رود. پس از آن فرش دستباف تبریز تمام‌ابریشم، فرش دستباف کاشان تمام‌ابریشم و فرش دستباف اصفهان و نائین تمام‌ابریشم نیز متری ۵۰۰ دلار قیمت‌گذاری شده‌اند. همچنین فرش دستباف تبریز ۶۰ رج به بالا متری ۴۰۰ دلار، فرش دستباف ترکمن تمام‌ابریشم متری ۳۵۰ دلار و فرش دستباف اصفهان متری ۳۵۰ دلار قیمت‌گذاری شده است.

حال سوال این است که آواز این دهل شنیدن از دور خوش است یا واقعا اوضاع آن‌طور که می‌گویند بد نیست!

بازارها را از دست دادیم

اسماعیل چمنی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و بافندگان فرش دستباف تبریز درباره وضعیت تولید فرش دستباف به صمت گفت: این در حالی است که در بخش خصوصی بیشترین میزان اشتغالزایی مربوط به فرش دستباف و بافتنی‌های دستی است. بر اساس آمار ۲ میلیون نفر و با احتساب خانواده‌های آنان ۸ میلیون نفر در بخش فرش و حرفه‌های مرتبط با آن در کشور مشغول به فعالیت و ارتزاق از این صنعت هستند. موارد فوق در حالی بیان می‌شود که متاسفانه هیچ یک از مسئولان از میزان دقیق تولید فرش و مشکلات آن اطلاع ندارند. در حقیقت تولید فرش دستباف به دلیل مشکلات موجود در حال ریزش است.

وی با اشاره به مشکلات موجود اظهار کرد: با توجه به افزایش بی‌رویه هزینه‌های مواد اولیه فرش دستباف دیگر بسیاری از تولیدکنندگان توانایی خرید مواد اولیه را ندارند. ۱۰ سال پیش، هزینه تولید فرش کمتر از ۱۰ درصد از کل مبلغ بود اما اکنون هزینه مواد اولیه فرش بیش از ۳۰ درصد از کل مبلغ است. از سوی دیگر دستمزدی که بافندگان دریافت می‌کنند کفاف زندگی آنها را نمی‌دهد. همچنین افزایش تورم و بی‌ثباتی نرخ ارز نیز از دیگر دلایل کاهش تولید فرش ایرانی است. هنگامی صادرات به خوبی برقرار است که تولید باشد، وقتی تولید خوب نیست، صادرات نیز کاهشی می‌شود.

▣ متولی خاصی نداریم

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و بافندگان فرش دستباف تبریز با اشاره به یکی از مهم‌ترین مشکلات صنعت فرش دستباف بیان کرد: متاسفانه هنر-صنعت فرش کشور متولی خاصی ندارد و فرش میان وزارتخانه‌های مختلف کشور مانند تعاون، صمت، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و میراث فرهنگی سردرگم است، در حالی که صنعت فرش کشور باید یک متولی مشخص در یک وزارتخانه داشته باشد و تعدد تشکل‌ها و دخالت وزارتخانه‌های مختلف در این حوزه ساماندهی شود. بهتر است مرکز ملی فرش ایران در وزارت صمت یک معاونت تشکیل بدهد و تشکل‌های مختلف فرش حاضر در وزارتخانه‌های مختلف در آنجا ساماندهی شوند.

▣ بیمه قالیبافان

چمنی با بیان اینکه بیمه قالیبافان برای آنها بسیار اهمیت دارد، افزود: اصلی‌ترین امید هنرمندان تولیدکننده فرش، بیمه قالیبافی بود که آن هم از بین رفت. تا سال ۹۲ نزدیک ۶۵۰ هزار خانواده بیمه‌شده داشتیم اما به‌جای تکمیل شدن ظرفیت ۲ میلیون نفری، رقم تعداد بیمه‌شدگان سیر نزولی پیدا کرد و نزدیک ۳۰۰ هزار خانواده از بیمه برخوردار شده‌اند و متاسفانه به مرور زمان به‌علت‌های غیراصولی بیمه دیگر قالیبافان قطع شده است. بی‌توجهی به بیمه قالیبافان صنعت فرش را تضعیف کرده است. همچنین کم‌توجهی متولیان به حوزه فرش باعث شده قوانین مرتبط با تولیدکنندگان فرش اجرایی نشود. به‌عنوان مثال قالیبافان اکنون از بیمه تامین اجتماعی بهره‌مند نیستند، در حالی که طبق قانون باید ۲۰ درصد حق‌بیمه قالیبافان را دولت پرداخت کند. بهتر است ردیف بودجه مشخصی برای فرش دستباف ایرانی تعیین شود. متاسفانه از شواهد پیداست که بیمه قالیبافان به آرامی در تمام استان‌ها قطع خواهد شد.

وی با انتقاد از روند حمایت از این هنر-صنعت گفت: حمایت‌ها باید در جهت افزایش اشتغال باشد، اما براساس قانون بسیاری از حمایت‌ها مانند معافیت‌های مالیاتی و بیمه‌ای شامل کارگاه‌های دارای زیر ۵ نفر نیروی کار می‌شود. از سوی دیگر باوجود اهمیت تامین نقدینگی برای فعالان این حوزه برای دریافت تسهیلات بانکی نیز دچار چالش هستیم. چمنی با بیان اینکه فرش دستباف، سفیر فرهنگی ایران در دنیا است، افزود: صنعت فرش ادغام هنر و صنعت است. فرش دستباف تنها کالایی است که ایران در آن بی‌رقیب است و در دهه ۸۰ بعد از نفت ارزآورترین صنعت کشور بود اما اکنون به کجا رسیده‌ایم؟

▣ قاچاق فرش صحت ندارد

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و بافندگان فرش دستباف تبریز درباره قاچاق فرش نیز بیان کرد: موضوع قاچاق فرش صحت ندارد. اصلا امکان قاچاق فرش وجود ندارد. فرش ایرانی باید دیده شود تا خریداری شود. اگر هم در مواردی نادر شاهد چنین موضوعی بودیم برای وقتی بوده که به‌طور مثال با عربستان ارتباط نداشتیم و چند قطعه فرش از طریق افغانستان به عربستان فرستاده می‌شد که چون پول آن به کشور بازمی‌گشت دیگر قاچاق حساب نمی‌شود.

▣ چگونه معامله کنیم؟

چمنی با ابراز نارضایتی از وضعیت صادرات فرش ایرانی اظهار کرد: فرش یک کالای لوکس است و کشورهای خریدار فرش ایرانی باید کشورهای ثروتمندی باشند که از قضا ما با این کشورها ارتباطی نداریم. هنگامی که پول معامله قابل‌برگشت به کشور ما نیست، چگونه می‌توان معامله کرد؟ در حقیقت بازارهای اصلی فرش ایرانی بازار اروپا، امریکا و کشورهای عربی است که به‌واسطه اختلافات سیاسی ما این بازارها را از دست دادیم و کشورهای دیگر جای ما را گرفتند.

وی درباره درخواست صادرکنندگان برای افزایش مهلت رفع تعهد ارزی فرش نیز گفت: مشکل بزرگ دیگر صادرکنندگان فرش تعهد ارزی است. هنوز مهلت رفع تعهد ارزی فرش یک‌ساله است و بانک مرکزی در مقابل سه‌ساله شدن آن مقاومت می‌کند. البته درخواست صادرکنندگان معاف شدن فرش از تعهد ارزی بود که با این درخواست موافقت نشد.

▣ رفع تحریم چاره کار است

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و بافندگان فرش دستباف تبریز با اشاره به آمار و ارقام اعلام‌شده درباره صادرات فرش گفت: تا تحریم‌ها رفع نشود، گشایشی در تولید، صادرات و اقتصاد رخ نخواهد داد. اعدادی هم که گاهی درباره رشد صادرات عنوان می‌شود در اصل رشد نیست، بلکه به افزایش نرخ ارز برمی‌گردد. باید ارزش پول ملی ما تقویت شود، این موضوع در اقتصاد کشور ما بسیار اهمیت دارد. این در شأن ایران نیست که پول ملی ما انقدر بی‌ارزش باشد.

کشورهای خریدار فرش ایرانی باید کشورهای ثروتمندی باشند که از قضا ما با هیمن کشورها ارتباط نداریم

صادرات فرش را می‌توان صفر در نظر گرفت

مهدی حقیقت‌نژاد، رئیس اتحادیه فروشندگان فرش دستباف اصفهان درباره چالش‌های صنعت فرش به صمت گفت: تا دل‌تان بخواهد چالش داریم؛ از افزایش هزینه مواد اولیه تا فروش. فروش مشکل تولید را حل می‌کند و هنگامی که در فروش مشکلات بسیاری است تولید نیز راه به جایی نمی‌برد. اگر صادرات به‌خوبی انجام شود، می‌تواند همان افزایش هزینه‌ها را جبران کند.

وی درباره میزان صادرات فرش نیز بیان کرد: صادرات فرش را می‌توان صفر در نظر گرفت. براساس آمار در ۶ ماه اول سال ۱۴۰۱ میزان صادرات فرش ایرانی ۱۲ میلیون دلار بود. به‌نظر شما آیا ۱۲ میلیون دلار برای چنین صنعتی رقم چشمگیری است؟

حقیقت‌نژاد در بیان راهکار اصلی بهبود وضعیت فرش ایرانی گفت: راهکار اصلی رفع تحریم‌ها است. فرش دستباف ایرانی برای داخل تولید نمی‌شود، زیرا تنها ۵ درصد افراد دارای سطح مالی بالای جامعه ممکن است خریدار آن باشند.

▣ سرقت نقش فرش‌های ایرانی

رئیس اتحادیه فروشندگان فرش دستباف اصفهان درباره سرقت نقش‌های فرش ایرانی نیز اظهار کرد: در گذشته این موضوع زیاد مطرح می‌شد، اما به‌تدریج با تغییر سلایق این موضوع تغییر کرد. طرح‌های ما را ابتدا کپی کردند و بازار را از ایران گرفتند و سپس با تغییر سلیقه‌ها طرح‌های خود را به‌روز می‌کنند تا بازار را از دست ندهند.

سخن پایانی

نمی‌دانیم با این گزارش گوشه‌ای از وضعیت وخیم صنعت فرش را به گوش مسئولان رساندیم یا خیر. امید داریم به لحظه‌ای تامل برای تغییر؛ تغییری که بتواند صنعتی را نجات دهد. ارتباط با کشورهایی که بازار مناسبی برای محصولات ایرانی دارند کار خطایی نیست؛ به‌ویژه اگر نان‌های بسیاری به این ارتباط وصل باشد. به‌عقیده برخی کارشناسان اگر سیاست خارجی و سیاست اقتصادی در کشور روی یک ریل مشخص قرار گیرد، آن‌وقت می‌توان به صادرات فرش امید بست.

آگهی فقدان سند مالکیت

خاتم آداک بهنود ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی **قطعه ۱۱۲ تفکیکی به مساحت ۲۰۶ مترمربع به شماره پلاک ۱۳۸۸ فرعی از ۱۵۳ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱۲۱۹ فرعی از اصلی** مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان ذیل صفحه ۴۹۶ دفتر ۱۹۴۸ و ثبت ۶۵۳۴۸۴ به نام متقاضی ثبت و سند به شماره چاپی ۳۳۲۰۹۱ صادر و تسلیم شد سپس تمامی مورد ثبت در رهن موسسه مالی اعتباری ثامن‌الائمه قرار گرفته که سند مالکیت به علت سهل‌انگاری مفقود گردیده است. لذا تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است. لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ این آگهی ظرف مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.

مسلم مرز آرا، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک ناحیه یک کرج

آهنگ افزایش نرخ نفت ملایم شد

قیمت نفت تحت‌تاثیر تصمیم اوپک‌پلاس برای کاهش بیشتر تولید و انتظار سرمایه‌گذاران در راستای انتشار آمار اقتصادی جدید در چین و ارزیابی نشانه‌های بهبود تقاضا در این کشور، در معاملات روز دوشنبه اندکی افزایش پیدا کرد. به‌گزارش ایسنا، بهای معاملات نفت برنت با ۶ سنت افزایش، به ۸۶ دلار و ۳۷ سنت در هر بشکه رسید.

بهای معاملات تگزاس اینترمدیت امریکا با ۴۰ سنت افزایش، به ۸۲ دلار و ۵۶ سنت در هر بشکه رسید. هر ۲ شاخص هفته گذشته، چهارمین رشد هفتگی متوالی را به‌ثبت رساندند که طولانی‌ترین روند افزایشی قیمت‌های نفت از اواسط سال ۲۰۲۲ به‌شمار می‌رود، قیمت‌ها پس از انتشار گزارش ماهانه آژانس بین‌المللی انرژی که پیش‌بینی کرد تقاضا برای نفت در سال ۲۰۲۳، به‌میزان ۲ میلیون بشکه در روز رشد کرده است و به رکورد ۱۰۱.۹ میلیون بشکه در روز می‌رسد، حمایت شد. با این حال، آژانس بین‌المللی انرژی در جدیدترین گزارش ماهانه خود هشدار داد که کاهش تولید اعلام‌شده از سوی تولیدکنندگان اوپک‌پلاس، ممکن است کمبود عرضه نفت را که برای نیمه دوم سال پیش‌بینی می‌شود، تشدید کند و به مصرف‌کنندگان و احیای اقتصاد جهانی لطمه بزند. افزایش نرخ صادرات نفت خاورمیانه که بیش از نیمی از تقاضای آسیا را تامین می‌کند، حاشیه سود پالایشگاه‌ها را کوچک کرده و آنها را واداشته است، به‌دنبال تامین خوراک از مناطق دیگر باشند. پالایشگاه‌ها همچنین تولید بنزین را در آستانه اوج‌گیری تقاضا برای این سوخت در تابستان، افزایش، اما تولید دیزل را در بحبوحه ضعیف شدن حاشیه سود آن، کاهش دادند.

در بررسی تاثیرات افزایش قیمت نفت به دنبال تصمیمات اوپک مطرح شد:

ایران همچنان بی‌نصیب می‌ماند

نگرانی نسبت به کاهش تقاضای ناشی از بحران بانکی جهانی باعث شد که ماه گذشته نرخ نفت تا ۷۰ دلار در هر بشکه کاهش پیدا کند. باوجود اینکه نرخ نفت مسیر خود را برگشت و به ۸۰ دلار در هر بشکه رسید، اما انتظار می‌رود با پایان فصل زمستان، تقاضای مصرف انرژی و به‌تبع آن، نرخ نفت کاهش پیدا کند، به‌همین دلیل کشورهای اوپک و اوپک‌پلاس تصمیم گرفته‌اند با کاهش تولید، نرخ نفت را افزایش دهند یا به‌عبارتی آن را در راستای سودآوری خود کنترل کنند. به‌عقیده کارشناسان، یکی دیگر از عوامل تصمیم اوپک‌پلاس برای کاهش عرضه نفت، خنثی کردن کاهش نرخ نفت در پی توافق میان تهران و ریاض بوده است، اگرچه افزایش نرخ نفت، سود تولیدکننده‌های نفت را تضمین می‌کند، اما سرشکن شدن این افزایش نرخ درگام نخست بر سر مردم در سراسر جهان خواهد بود. براساس پیش‌بینی‌ها، کاهش تولید نفت می‌تواند نرخ نفت را امسال به بیش از ۱۰۰ دلار در هر بشکه و حتی در تابستان به ۱۱۰ دلار برساند.

با انتشار خبر تصمیم اوپک‌پلاس برای کاهش بیشتر تولید نفت و انتظار سرمایه‌گذاران برای بهبود وضعیت اقتصادی چین، نرخ نفت صبح روز دوشنبه، ۲۸ فروردین ۱۴۰۲ با اندکی افزایش مواجه شد و با ۶ سنت افزایش به ۸۶.۳۷ دلار و نرخ نفت وست‌تگزاس نیز با ۴ سنت افزایش به رقم ۸۲.۵۶ دلار رسید. صمت در این گزارش به نرخ و جایگاه ایران در تولید نفت پرداخته است.

درست است که روند توسعه انرژی تجدیدپذیر از نوسانات نرخ نفت تاثیرپذیر است و هرچه نرخ نفت بالاتر باشد، تمایل برای رفتن به‌سمت انرژی تجدیدپذیر بیشتر می‌شود، اما این تاثیر تنها کمی شیب منحنی را کم و زیاد می‌کند

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

سر ایران بی‌کلاه خواهد ماند

فرزین سوادکوهی، کارشناس انرژی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: بازار نفت به‌طورکلی تابع نیاز کشورهای مصرف‌کننده نفت است.

تبادلات اقتصادی و روابط مالی کشورها بر این نیاز تاثیرگذار است. در مقاطعی که مصرف کشورهای مشتری نفت بالا می‌رود، عرضه کمتر می‌شود،زیرا عرضه و تقاضا ۲ مقوله اصلی این بازار هستند.

اوپک با کنترل این بازار تلاش می‌کند بیشترین میزان آورده برای اعضای خود را ایجاد کند تا تمام کشورهایی که عضو آن هستند، تاثیر مثبتی از کنترل بازار بگیرند.

این روند تا جایی می‌تواند ادامه پیدا کند که نیازهای بازار براساس شرایط روز پاسخ داده شود و نمی‌توان یک مقطع خاصی را برای آن تعیین کرد.

البته پیش‌بینی‌هایی می‌شود که برای مثال نرخ تا چه زمانی می‌تواند افزایش و یا کاهش داشته باشد، اما نوسان قیمتی بیشتر تابع ارتباطات اقتصادی خود کشورها است.

این کارشناس انرژی گفت: کاهش تولید نفت باعث افزایش تقاضا می‌شود و ایران می‌تواند از این فضا استفاده کند، اما این فرصت مشروط بر این است که تعاملات سیاسی ایران با کشورهای هدف به‌گونه‌ای پیش برود که تعاملات اقتصادی نیز شکل بگیرد. تا زمانی که ارتباطات سیاسی ایران با کشورهای جهان بهبود بیشتری پیدا نکند، به همان نسبت نمی‌توانیم سهم ویژه‌ای در بازار جهانی نفت داشته باشیم.

سوادکوهی بیان کرد: تنها بازاری که در حال حاضر در دست ایران است، فروش نفت از طریق کاهش نرخ است.

در شرایط نامناسب سیاسی ایران، زمانی که عرضه کم شود، ایران می‌تواند نفت خود را به مشتری بفروشد، اما باید با نرخ کمتری آن را عرضه کند. این شکل فروش نفت اصلا به‌نفع کشور نیست،زیرا در بازاری که نیازمند نفت است، ما باید ارزان‌فروشی کنیم و دل‌مان خوش باشد که فروش نفت قطع نشده است.

وی اضافه کرد: اما آورده‌ای که از این فروش نصیب ما خواهد شد، بسیار کم خواهد بود،به‌ویژه اگر بهای فروش نفت به‌صورت دلاری وارد کشور نشود و در قبال این فروش، تنها غذا و کالا وارد کنیم.

این شکل فروش، شاید در مقاطعی نیازهای ما را برطرف کند، اما به‌طورکلی خیلی نمی‌تواند برای ایران کارکرد مثبت مداومی داشته باشد، در نتیجه تا شرایط سیاسی جمهوری اسلامی ایران بهبود پیدا نکند، وضعیت بازار نفت نیز همچنان دچار تشتت خواهد بود.

■ تاثیر افزایش نرخ نفت بر سایر انرژی‌ها

سوادکوهی گفت: افزایش نرخ نفت تاثیر مستقیمی بر سایر انرژی‌ها خواهد گذاشت. هر اتفاقی که بخواهد در حوزه پالایشگاهی و حتی پتروشیمی که با صنعت گاز ارتباط دارد، بیفتد، به‌نوعی تابع بازار نفت است.

بدیهی است که تمام مشتقاتی که از نفت خام به‌وجود می‌آید، تابع اصلی نرخ نفت‌خام است و شاید به همان نسبت نیز اتفاقات اقتصادی و نوسانات بازار نفت بر حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر تاثیرگذار باشد.

وی افزود: این تاثیر متقابل است و حتی بازار نفت هم می‌تواند تاثیر بگیرد. کشوری یا مشتری که می‌بیند با هزینه کمتری می‌توان انرژی‌های تجدیدپذیر را توسعه داد، رویکرد خود را نسبت به منابع هیدروکربنی تغییر می‌دهد و پس از مدتی، بازار نفت و انرژی‌های هیدروکربنی نیز تحت‌تاثیر قرار می‌گیرند.

این رویه اتفاقی است که در سال‌های آینده خواهد افتاد و بی‌تردید در آینده، نفت دیگر ارزش گذشته خود را از دست خواهد داد،زیرا انرژی‌های تجدیدپذیر توسعه بیشتری پیدا خواهند کرد.

سوادکوهی اظهار کرد: انرژی‌های تجدیدپذیر تبدیل به اولویت اصلی کشورهای صنعتی و پیشرفته شده است. زیرا به هر حال منابع هیدروکربنی یک روز به پایان می‌رسد یا دست‌کم نمی‌تواند نیازهای اصلی را تامین کند، اما این را هم باید در نظر داشت که به‌طورمثال همچنان نفت شیل امریکا به‌رغم اینکه استخراج آن کمی گران تمام خواهد شد، اما به‌صورت تکنولوژی و تئوریک روی آن کار می‌کنند تا با کمترین هزینه، بیشترین استخراج را از این منبع داشته باشند.

این کارشناس انرژی افزود: اصلا نباید توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر را دست کم گرفت،زیرا با سرعت بسیار زیادی در حال توسعه و گسترش است.

انرژی‌های تجدیدپذیر ارزان و پاک است و نسبت به منابع انرژی هیدروکربنی ظرفیت‌ها و مزایای بسیار بالایی دارد. با این حال، گفته می‌شود حداقل تا ۱۵ سال آینده، جهان به‌شدت نیازمند منابع نفتی و هیدروکربنی است. در واقع، در کوتاه‌مدت بازار نفت همچنان قدرت و تسلط خود را بر تامین انرژی جهان خواهد داشت.

> تا زمانی‌که ارتباطات سیاسی ایران با کشورهای جهان بهبود پیدا نکند، نمی‌توانیم سهم ویژه‌ای در بازار جهانی نفت داشته باشیم

دست ایران کوتاه است

هاشم اورعی، کارشناس انرژی و استاد دانشگاه صنعتی شریف در گفت‌وگو با صمت گفت: اقتصاد جهانی توانسته از دوره سخت همه‌گیری کرونا عبور کند. اقتصاد امریکا نیز رشد خوبی داشته و توانسته است زودتر از انتظارها تورم اقتصادی خود را کنترل کند و آن را به روند کاهشی بکشاند. همچنین، اقتصاد چین دوباره فعال شده است. بنابراین، پیش‌بینی می‌شود در یکی، دو سال آینده تقاضا برای نفت در سطح بالایی باقی بماند.

وی افزود: اوپک و اوپک‌پلاس موافقت کردند تا تولید نفت را کاهش دهند تا بتوانند از کاهش نرخ جلوگیری کنند، در نتیجه مثل همیشه عرضه و تقاضا در حال تزریق خود به بازار است.

وی بااشاره به تاثیر افزایش نرخ نفت بر توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر گفت: درست است که روند توسعه انرژی تجدیدپذیر از نوسانات نرخ نفت تاثیرپذیر است و هرچه نرخ نفت بالاتر باشد، تمایل برای رفتن به‌سمت انرژی‌های تجدیدپذیر بیشتر می‌شود، با این حال این تاثیر تنها کمی شیب منحنی را کم و زیاد می‌کند. اورعی گفت: به‌تازگی شاهد این بودیم که در آلمان باوجود فشارهای بسیار زیادی که از طرف برخی طرفداران انرژی هسته‌ای بر دولت آن کشور وارد می‌شد، اما سرانجام دولت آخرین نیروگاه‌های هسته‌ای خود را هم تعطیل و با این انرژی وداع کرد. سیاست و برنامه آلمان در راستای این است که تا سال ۲۰۳۰، ۸۰ درصد از انرژی الکتریکی خود را از طریق منابع تجدیدپذیر تامین کند. همچنین، کشورهای اروپایی و حتی چین اهداف بلندپروازانه‌ای برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در دستور کار قرار دادند. در نتیجه، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در حال پیشرفت است و تنها بالا و پایین آمدن نرخ نفت تاثیر شگرفی بر آن نخواهد گذاشت.

اورعی بااشاره به تاثیر افزایش نرخ نفت بر درآمدهای نفتی ایران گفت: افزایش نرخ نفت مسلما به‌صورت غیرمستقیم بر بازار نفت ایران تاثیرگذار خواهد بود، اما به‌طورکلی، ایران شرایط خاصی دارد. کشورهای اوپک و اوپک‌پلاس سهمیه مشخصی در بازار نفت جهانی دارند و قیمت‌ها معلوم است و مکانیسم عرضه و تقاضا در بازار تعیین‌کننده آن است، اما ایران نمی‌تواند به همه، نفت بفروشد و به‌عبارت دیگر، همه نمی‌توانند نفت ایران را بخرند.

وی اضافه کرد: بخش قابل‌توجهی از نفت ایران توسط چین خریداری می‌شود و ایران دیگر مکانیسم مذاکره و چانه زدن را از دست داده است،زیرا در عمل ایران در کنار سایر تولیدکنندگان نفت در اوپک و اوپک‌پلاس قرار ندارد.

آمار دقیقی وجود ندارد، اما گفته می‌شود ایران تا بشکه‌ای ۱۲ تا ۱۵ دلار به مشتریان محدود خود تخفیف می‌دهد. از طرف دیگر، ایران مشکل دریافت وجه، بابت فروش نفت دارد.بنابراین، مادامی که تحریم‌های بین‌المللی سر جای خود بمانند، به‌هیچ‌عنوان نمی‌شود پیش‌بینی کرد که بالا رفتن چند دلاری نرخ نفت تاثیر چندان قابل‌توجهی بر شرایط درآمد صادرات نفت ایران داشته باشد.

سخن پایانی

در مجموع، اوپک و اوپک‌پلاس با کاهش تولید نفت سعی در بالا بردن نرخ نفت دارند.

گفته می‌شود یکی از دلایل افزایش نرخ نفت در بازارهای جهانی نیز انتشار گزارش اخیر آژانس بین‌المللی انرژی مبنی بر ثبت رکورد احتمالی مصرف نفت در بازارهای جهانی بود. براساس برآوردهای این آژانس، مصرف نفت در سال ۲۰۲۳ با ۲ میلیون بشکه افزایش به حدود ۱۰۲ میلیون بشکه در روز خواهد رسید.

اوپک با کنترل بازار نفت تلاش می‌کند بیشترین میزان آورده را برای اعضای خود ایجاد کند. کارشناسان تاثیر افزایش نرخ نفت را بر بازار سایر انرژی‌ها و به‌طورمشخص انرژی‌های تجدیدپذیر مستقیم می‌دانند.

همچنین، معتقد هستند باوجود محدودیت‌های تحریمی ایران، افزایش نرخ نفت،تاثیر چندانی بر درآمدهای نفتی کشور نخواهد گذاشت.

نظرگاه

تصمیم اوپک‌پلاس برای کاهش تولید نفت

یک کارشناس مسائل عربستان با بیان اینکه باتوجه به ملاحظاتی که کشورهای تولیدکننده نفت نسبت به افت نرخ آن داشتند، تصمیم برای کاهش عرضه از سوی اوپک‌پلاس، محتمل بود، گفت: بن‌سلمان با تجربیات تلخی که در گذشته داشته است، تاکید دارد که امریکا باید در ازای کاهش نرخ نفت، امتیاز ویژه‌ای به عربستان بدهد، فشارها را بردارد و منافع این کشور را در نظر بگیرد.

امین پرتو در گفت‌وگو با سایت شورای راهبردی روابط خارجی بااشاره به تصمیم اوپک‌پلاس برای کاهش تولید ۱.۱۶ میلیون بشکه‌ای نفت خود باوجود اعلام مخالفت امریکا با آن تصریح کرد: در ماه گذشته، نرخ نفت به‌دلیل نگرانی نسبت به کاهش تقاضای ناشی از بحران بانکی جهانی تا ۷۰ دلار در هر بشکه پایین آمد. با اینکه این نرخ پس از آن تا ۸۰ دلار در هر بشکه افزایش یافت، اما با پایان فصل زمستان و سرما، تقاضای مصرف انرژی کاهش می‌یابد و انتظار می‌رود نرخ نفت افت کند.

وی با بیان اینکه همه تولیدکننده‌ها و در رأس آنها عربستان، از تصمیم برای کاهش تولید استقبال کردند، به مواضع کشورها نسبت به تصمیم اوپک‌پلاس برای کاهش تولید اشاره کرد و ادامه داد: عربستان به‌طورکلی تلاش دارد تولید نفت را سیاسی نکند، اما به هرحال این کشور در شرایط فعلی، به‌دنبال این است که استقلال نظر و رأی خود را به امریکا نشان دهد. ریاض نشان داده که نمی‌خواهد تحت‌تاثیر فشارهای غرب برای مدیریت نرخ انرژی در شرایط جنگ اوکراین قرار بگیرد و همراستا با سیاست امریکا برای کاهش درآمدهای روسیه حرکت کند.

این تحلیلگر مسائل عربستان یکی دیگر از عوامل تصمیم اوپک‌پلاس برای کاهش عرضه نفت را خنثی کردن کاهش نرخ نفت در پی توافق میان تهران و ریاض خواند و گفت: عربستان اعلام کرده این کاهش تولید داوطلبانه، یک اقدام پیشگیرانه با هدف حمایت از ثبات بازار است. پیش‌بینی‌هایی که تحلیلگران بازار انرژی داشته‌اند، نشان می‌دهد این کاهش می‌تواند نرخ نفت را امسال به بالاتر از ۱۰۰ دلار در هر بشکه برساند و این رقم ممکن است در تابستان به ۱۱۰ دلار برسد.

پرتو به آزادسازی ذخایر استراتژیک نفتی امریکا و فرانسه و خودداری واشنگتن از پرکردن این ذخایر در سال مالی ۲۰۲۳ و همچنین ابراز نگرانی دولت امریکا نسبت به پیامدهای بالا رفتن نرخ نفت بر مهار تورم فعلی در کشورهای متاثر از فشار تورمی اشاره کرد و افزود: باتوجه به احتمالاتی که کشورهای تولیدکننده نفت نسبت به افت نرخ داشتند، تصمیم برای کاهش عرضه، محتمل به‌نظر می‌رسید،به‌ویژه تولیدکننده‌های خارج از اوپک نیز چندان خود را مقید به در نظر گرفتن تعادل در بازار عرضه و تقاضا نمی‌بینند. به‌همین دلیل، اوپک‌پلاس ناچار به کاهش دوباره تولید شد.

وی بااشاره به نقش عربستان در تصمیم به کاهش تولید نفت اوپک‌پلاس خاطرنشان کرد: ریاض حدی از سود را برای اقتصاد خود در نظر گرفته است. باتوجه به اینکه سیاست‌ها و رویکردهای عربستان، قابل‌مقایسه با ۱۰ سال پیش نیست، این کسب سود را برای خود نسبت به هر چیزی در اولویت قرار می‌دهد. در واقع، عربستان مایل نیست نفت از حدود ۸۰ دلار پایین‌تر بیاید، زیرا هزینه‌های اقتصادی و اجرای برنامه‌های توسعه‌ای نیازمند حفظ نرخ نفت در حد مشخصی است.

وی افزود: کاهش یک دلاری نرخ نفت، برای عربستانی که روزانه حدود ۱۰ میلیون بشکه نفت تولید می‌کند، به‌معنای ضرری سالانه معادل حدود ۴ میلیارد دلار خواهد بود.

این کارشناس مسائل عربستان تاکید کرد: در شرایط فعلی، نفت و سود اقتصادی حاصل از آن، برای ریاض، جایگاه و اهمیت بیشتری نسبت به نفوذ سیاسی این کشور دارد. به همین علت، پذیرش تصمیم به کاهش تولید نفت از سوی این کشور قابل‌پیش‌بینی بود. پرتو به واکنش کاخ سفید و غیرمنطقی خواندن کاهش تولید نفت اشاره و اظهار کرد: دموکرات‌ها در این شرایط به جلب رضایت اقتصادی مردم نیاز دارند؛ ضمن اینکه افزایش نرخ انرژی برای امریکا، به‌ویژه باتوجه به تلاش‌ها برای افزایش رشد اقتصادی در شرایط بعد از کرونا، افزایش تورم را به‌همراه دارد.

وی درباره اخبار منتشرشده در رابطه با انتقاد امارات نسبت به سیاست‌های عربستان برای همراهی نکردن با امریکا و تاکید بر کاهش تولید نفت و همچنین احتمال خروج این کشور از اوپک‌پلاس در پی تداوم این کاهش، گفت: افزایش تولید برای امارات، درآمد بیشتری ایجاد می‌کند، با این حال به‌نظر نمی‌رسد ابوظبی چنین تصمیمی داشته باشد و به دلایل متعدد، احتمال کمی برای خروج امارات از اوپک‌پلاس وجود دارد. امارات در بازار نفت به‌اندازه عربستان، روسیه، امریکا یا کانادا موقعیت ندارد. این کشور در واقع بیشتر به‌دنبال کسب وجهه و ایجاد ائتلاف است.

یادداشت

فرار بخش خصوصی از بازار مسکن

بیت‌الله ستاریان
کارشناس بازار مسکن

در سال ۱۴۰۱ تولید مسکن از ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار واحد مسکونی، وارد میانگین تولید ۲۰۰ هزار واحد مسکونی شد. این اتفاق در حالی افتاد که افزایش نرخ مصالح ساختمانی در کشور امری همیشگی بوده و از طرف دیگر، نرخ تمام‌شده مسکن نیز بالا رفته است و در نتیجه، سازندگان مسکن باید نسبت به ساخت‌وساز مسکن رغبت داشته باشند، اما وعده ساخت یک‌میلیون واحد مسکونی، بازار ساخت‌وساز مسکن را از ریل خارج کرد.

تمام بخش خصوصی که تولید مسکن در کشور را برعهده داشتند، سرمایه خود را با شعارهای تبلیغاتی دولت مبنی بر ساخت یک‌میلیون مسکن در سال، از بازار مسکن خارج کردند و در نتیجه آن، تولید ما در سال ۱۴۰۱ نصف شد.

دولت‌ها در کوتاه‌مدت نمی‌تواند وضعیت بازار مسکن را سروسامان دهند، بلکه برنامه‌ریزی‌ها و کارهایی که می‌شود تا ۵ سال آینده بر بازار مسکن تاثیر خواهند گذاشت. مسکن چیزی نیست که آن را یک‌ساله برنامه‌ریزی کنیم و گندم نیست که امسال کاشته و سال دیگر برداشت شود.

دولت باید هرچه سریع‌تر تمام ابزارهای مالی را در اختیار بخش خصوصی قرار دهد تا وعده ساخت یک میلیون واحد مسکونی محقق شود. این اقدام تا ۵ سال آینده نتایج خوبی بر بازار مسکن می‌گذارد و تورم بخش مسکن تا حدودی کنترل می‌شود، اما تا زمانی که وضعیت بازار مسکن به همین شکل است، تورم بازار مسکن از تورم کل جلو خواهد زد و اوضاع روز به روز وخیم‌تر خواهد شد.

تناسب‌سازی عرضه و تقاضا یکی از اصولی‌ترین اقدامات در راستای جلوگیری از افزایش قیمت‌ها در بازار مسکن است، زیرا در سال‌های اخیر به‌دلیل انباشت تقاضا در این بخش، نرخ زمین و مسکن رشد بی‌سابقه‌ای را تجربه کرده و از کنترل خارج شده است.

بخش مهمی از راهکار جلوگیری از افزایش نرخ مسکن در متعادل‌سازی عرضه و تقاضا است.

افزایش نیاز انباشت‌شده مسکن در سال‌های گذشته، زمینه‌ساز رقم‌های بزرگ و باورنکردنی به‌عنوان نرخ زمین و مسکن شده است؛ به این خاطر، شاهد افزایش نرخ مسکن در ماه‌ها و سال‌های گذشته هستیم.

در نتیجه، رویکردهای درست حمایت از بخش خصوصی می‌تواند سرآغاز خوبی برای کنترل نرخ مسکن به روش درست اقتصادی باشد، زیرا بازار مسکن نیز شبیه سایر بازارها به قیمت‌گذاری دستوری و دستورات از بالا به پایین توجهی نمی‌کند.

در دهه‌های گذشته همواره تاکید شده است که کشور به تولید سالانه یک میلیون خانه نیاز دارد. در حال حاضر این هدف توسط دولت سیزدهم نیز دنبال می‌شود. تولید ۴ میلیون مسکن در ۴سال یعنی یک بیست‌وپنجم واحدهای مسکونی کل کشور که ۴ درصد می‌شود.

این ۴ میلیون واحد به فضاهای جانبی و زیرساخت نیاز دارد. در واقع، شما می‌خواهید ۴ درصد در کل کشور توسعه عمرانی ایجاد کنید؛ این هدف نیازمند آن است که رشد اقتصادی کشور بالای ۱۰ درصد باشد.

اتفاقی که در راستای تولید مسکن افتاده، نوید این را می‌دهد که همواره بخش خصوصی متولی تولید مسکن در کشور بوده است، حتی مسکن مهر که توانست بسیاری از مردم را خانه‌دار کند نیز، با حمایت دولت از بخش خصوصی اجرایی شد و دولت این واحدها را نساخت، بنابراین برای جلوگیری از چالش‌هایی که می‌تواند کمبود و گرانی مسکن در جامعه ایجاد کند، دولت باید گام‌های سریع و همه‌جانبه‌ای برای حمایت از بخش خصوصی و تسهیل همه مسیرهایی که منجر به رشد سرعت کار بخش خصوصی می‌شود، بردارد.

تعیین‌تکلیف اراضی نهضت ملی در شهرهای جدید

علیرضا جعفری در نخستین جلسه قرارگاه نهضت ملی مسکن شهرهای جدید بر تعیین‌تکلیف و جانمایی اراضی ساخت مرحله سوم پروژه‌های نهضت ملی تاکید کرد. به‌گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی از شرکت عمران شهرهای جدید، نخستین جلسه قرارگاه نهضت ملی مسکن شهرهای جدید در سال ۱۴۰۲ با حضور معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید، اعضای هیات‌مدیره، معاونان و مدیران ستادی و همچنین مدیران شرکت‌های تابعه از طریق ویدئوکنفرانس برگزار شد. وی در این جلسه بااشاره به نام‌گذاری سال جدید تحت‌عنوان مهار تورم و رشد تولید از سوی رهبر معظم انقلاب بیان کرد: ما به‌عنوان یکی از متولیان تولید مسکن در کشور باید با تلاش مضاعف در کنار توجه به مسکن‌سازی، به تولید شهر و ارتقای آن در تمامی ابعاد موردنیاز اعم از پروژه‌ای روبنایی و زیربنایی، راه، حمل‌ونقل، ارتباطات و ... تمرکز داشته است و در مسیر تحقق شعار سال کوشا باشیم. معاون وزیر راه و شهرسازی خطاب به مدیران عامل شهرهای جدید در سراسر کشور تاکید کرد: تمامی شهرها ضمن بومی‌سازی سیاست‌های مدنظر و اولویت‌های وزارت راه و شهرسازی هرچه سریع‌تر برنامه اجرایی خود برای سال جدید را تهیه و برای بررسی نهایی به ستاد ارسال کنند. وی در ادامه بااشاره به پروژه نهضت ملی مسکن به‌عنوان اولویت اصلی شرکت عمران شهرهای جدید اعلام کرد: باتوجه به تصمیمات اتخاذشده با حضور وزیر راه و شهرسازی در این مسیر باید از نگاه تصدیگری در تولید مسکن به تولی‌گری تغییر رویکرد دهیم و متقاضیان و سازندگان را در این بخش مدیریت کنیم.

دوئل سخت مالکان و مستاجران، تراژدی جدید بازار مسکن شد

تخته‌گاز اجاره‌بها در کشور

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

بررسی آگهی‌های اجاره‌بهای مسکن این خبر را می‌دهد که این بازار خیز بلندی را برای افزایش قیمت‌ها برداشته است، به‌طوری که نه‌تنها اوضاع محله‌های برخوردار استان‌های کشور برای تعیین نرخ اجاره از کنترل خارج شده، بلکه در مرکز و جنوب بسیاری از استان‌ها از جمله پایتخت نیز با موجرانی مواجه می‌شویم که قصد دارند تمام مشکلات اقتصادی خود را از طریق اجاره دریافتی از مستاجران برطرف کنند و هیچ منطق و قانونی پشت این قضیه نیست.

در سال‌های اخیر تنش‌های اقتصادی و تب‌وتاب سرمایه‌گذاری در بازارهای موازی باعث شده تا موجران مایل به دریافت ودیعه بیشتر نسبت به اجاره ماهانه باشند، اما اکنون به‌طور کل ورق برگشته و به‌دلیل ارزش‌افزوده و ریسک پایین سرمایه‌گذاری در بازار ملک، این موضوع به دریافت اجاره ماهانه بالاتر تغییر کرده است و موجران تمایلی به دریافت پول پیش بیشتر ندارند، بنابراین باتوجه به رشد ناچیز حقوق و دستمزدها در سال ۱۴۰۲، شرایط برای مستاجران بسیار سخت شده است، به‌طوری که خانوارها برای اجاره یک خانه ۵۰ متری در جنوب شهر تهران باید تمام درآمد خود را به صاحبخانه‌ها پرداخت کنند. در نتیجه، با توجه به این اتفاقات، سبد معیشت اقشار کم‌درآمد بیش از پیش در معرض بحران قرار می‌گیرد. صمت در این گزارش، به شرایط پایتخت به عنوان پایلوت بررسی تحولات بازار اجاره‌بهای مسکن پرداخته است.

در بحث افزایش اجاره‌بهای مسکن، نمی‌توانیم تمام تقصیرها را به گردن موجران بیندازیم،زیرا مقصر اصلی، تصمیم‌گیران اقتصادی هستند

شرایط عجیب در بازار اجاره مسکن

بازار اجاره مسکن این روزها در شرایط عجیبی به‌سر می‌برد. وام ودیعه مسکن نیز که با آغاز پاندمی ویروس کرونا از ۳ سال قبل به مستاجران پرداخت می‌شد تا شهریور امسال تمدید شده است. تا اواخر خرداد که فصل جابه‌جایی مستاجران آغاز می‌شود، ۲ ماه باقی مانده و نرخ‌های جدید کشف نشده است. خرداد سال گذشته، نرخ رشد سالانه اجاره‌بها در تهران ۴۶ درصد و در کل کشور ۵۱ درصد اعلام شد؛ اما ممکن است امسال در بازار اجاره پایتخت شرایط متفاوت‌تری رقم بخورد. در این صورت سایر استان‌های کشور نیز با الگوبرداری از تهران همین مسیر را طی خواهند کرد. روند جهشی افزایش نرخ اجاره‌بها در تهران باعث شده است اکنون نه‌تنها مردم مجبور به مهاجرت به مناطق پایین‌تر شهر شوند، بلکه تمایل برای اجاره واحدهایی با متراژ پایین و حداقل امکانات نیز افزایش پیدا کند. پیش از این، دولت با اجرای سیاست‌های حمایتی نظیر اعطای وام ودیعه یا جلوگیری از افزایش بالاتر از ۲۵ درصدی اجاره‌بها و نیز برخورد با عددسازی دلالان در شبکه‌های اجتماعی، نشان داد که در حمایت از مستاجران جدی است. با این حال، در حال حاضر، دلال‌ها در بازار اجاره مسکن دست پیش گرفته‌اند و نرخ‌هایی ارائه می‌دهند که معلوم نیست تا چه اندازه واقعی هستند. چنین قیمت‌هایی، نگرانی در میان مستاجران را به‌شدت افزایش داده است و اقدامات بعدی دولت را می‌تواند کم‌اثر کند. گرچه مستاجران در بیشتر ماه‌های سال، جابه‌جایی دارند، اما فصل بهار به دلایل مختلف از جمله اتمام مدارس و عرف تاریخی، فصل اصلی و پیک جابه‌جایی برای مستاجران است؛ از این‌رو در فصل بهار با انتشار مکرر اخبار نرخ‌های عجیب‌وغریب اجاره مسکن، بیشتر مسئولان یادشان می‌افتد قیمت‌ها در بازار مسکن نجومی شده است و باید برای آن کاری کرد.

افزایش اجاره‌بها سنت‌شکنی نمی‌کند

عباس زینعلی، کارشناس بازار مسکن درباره اوضاع کلی اجاره‌بهای مسکن در شهر تهران به صمت گفت: شواهد نشان می‌دهد که امسال نیز طبق سنت گذشته با افزایش اجاره‌بهای مسکن روبه‌رو شویم، اما افزایش نرخ خانه باعث شده تا روز به روز بر تعداد متقاضیان بازار اجاره افزوده شود، در نتیجه با افزایش تقاضا ممکن است بازار یک خودتنظیمی اقتصادی را تجربه کند و آهنگ رشد قیمت‌ها به‌طورمقطعی متوقف شود.

وی در ادامه توضیح داد: اکنون نرخ اجاره‌ها براساس نرخ ملک در ماه‌های آخر سال گذشته تعیین می‌شود و هنوز قیمت‌ها به‌طوردقیق مشخص نیست، اما باید گفت که در شرایط فعلی، آن چیزی که برای مردم و مسئولان روشن و واضح است، تورم اقتصادی است که همچنان می‌تازد و متوقف نشده،بنابراین اتفاق مثبتی در انتظار بازار مسکن نیست، زیرا سیاست و اقدام خاصی از طرف مسئولان دیده نمی‌شود. پس تا فصل تابستان که فصل جابه‌جایی است، باید منتظر رشد قابل‌توجه نرخ مسکن و اجاره‌بهای خانه‌ها باشیم.

اکنون نرخ اجاره‌ها براساس نرخ ملک در سال گذشته تعیین می‌شود و هنوز قیمت‌ها به‌طوردقیق مشخص نیست

▣ بی‌توجهی دولت به موضوعات اقتصادی

زینعلی بیان کرد: بازار مسکن در شرایطی به‌سر می‌برد که قدرت پرداخت اجاره مستاجران به‌شدت کم شده است و از طرفی، سودهای کوتاه‌مدت و بلندمدت بانک‌ها دیگر برای سپرده‌گذاران به‌صرفه نیست،بنابراین در این شرایط، کمتری کسی پول زیادی برای خرید و پول پیش خانه دارد و افراد مجبور هستند که اجاره بیشتری برای جبران کسری مبلغ ودیعه خود بپردازند. این شرایط برای موجران نیز مطلوب است و ترجیح می‌دهند سود پول خود را به‌جای بانک از خود مستاجران دریافت کنند. در این شرایط، بازار خود به خود در حال یک تعامل دوطرفه است و چاره‌ای جز این کار وجود ندارد. تمام این موضوعات تبعات بی‌توجهی به موضوعات اقتصادی است که در نهایت دودش به چشم مردم می‌رود و تمام بازارهای مالی به‌ویژه مسکن را با مشکلات جدی مواجه می‌کند. ما در کشور نتوانسته‌ایم سیاست‌های کلان قدرتمندی را اجرا کنیم و تا زمانی که این روند ادامه دارد، گره کور بازار مسکن باز نخواهد شد.

وی افزود: بازار مسکن تنها در صورتی سروسامان می‌گیرد که دولت با برنامه‌ریزی و به‌صورت مستمر، اقدام به تولید انبوه مسکن و در این راستا به مسئله مکان‌یابی صحیح و زیرساخت‌های کشور توجه کند. وقتی‌که هرساله تولید مسکن در کشور روند صعودی در پیش بگیرد و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش یابد، بعد از گذشت چند سال، گره کور بازار مسکن باز می‌شود و اقشار کم‌درآمد جامعه با ابزارهای مالی و پولی خود می‌توانند صاحب خانه شوند.

▣ کاهش سرمایه‌گذاری در بخش مسکن

این کارشناس گفت: براساس آمارهای رسمی، میزان سرمایه‌گذاری در بخش مسکن با کاهش شدیدی روبه‌رو بوده که این موضوع هم دلایل فراوانی دارد. یکی از آنها، نبود امنیت سرمایه‌گذاری در بخش مسکن است. همچنین، افزایش بسیار زیاد نرخ مسکن باعث شده که بسیاری از اقشار جامعه از گردونه کسانی که شانس خرید خانه را دارا هستند، خارج شوند. همین موضوع نیز انگیزه سرمایه‌گذاری در بخش مسکن را کاهش داده و بر تعداد مستاجران افزوده است. وی در پایان به صمت توضیح داد: تا زمانی که دولت علت‌های اصلی این موضوع یعنی کنترل شاخص‌های اقتصاد کلان را در دستور کار خود قرار ندهد، راه‌حل‌هایی که در شرایط عادی بهترین گزینه‌ها برای کنترل بازار باشند، جواب نخواهند داد و بازار سروسامان نخواهد گرفت. دولت برای کنترل بازار مسکن، باید وضعیت اقتصاد کلان را اصلاح کند. تا زمانی که این مسئله انجام نشود، راهکارهایی که برای مدیریت و تعادل در بازار به کار گرفته می‌شود، به‌هیچ‌عنوان جوابگو نخواهد بود.

سایه بی‌برنامگی بر بازار رهن و اجاره مسکن

عباس اکبرپور، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: با نگاهی به فایل‌های سایت‌های آنلاین و بنگاه‌های شهر تهران، مشاهده می‌شود که روند افزایش نرخ مسکن و به‌دنبال آن نرخ اجاره‌بها مسیر صعودی به خود گرفته و این موضوع به این دلیل است که تورم اقتصادی همه بازارها افزایش نرخ را تجربه می‌کنند و بازار ملک به‌عنوان بخش بزرگی از اقتصاد از این مورد مستثنا نیست.

وی در ادامه افزود: در بحث افزایش نرخ اجاره‌بهای مسکن، نمی‌توانیم تمام تقصیرها را به گردن موجران بیندازیم،زیرا مقصر اصلی، تصمیم‌گیران اقتصادی هستند که نتوانسته‌اند تورم موجود را کنترل و دستمزدها را طوری مدیریت کنند که مردم برای پیدا کردن خانه مناسب، مجبور نباشند از مرکز و جنوب شهر تهران، شهرک‌نشینی و حاشیه‌نشینی را تجربه کنند.

در حال حاضر، مسئولان ذی‌ربط در بخش اقتصادی اطلاعات کاملی در رابطه با مدیریت صحیح چالش‌های موجود ندارند و باعث بی‌برنامگی و بحران شده‌اند. در نهایت، این مردم هستند که باید این وضعیت را تحمل کنند. در کشور ما بسیاری از تصمیمات مبتنی بر فرآیندهای علمی نیستند. این در حالی است که در کشورهای دیگر هر تصمیم عمده‌ای که گرفته می‌شود، براساس پژوهش‌های میدانی از سوی متخصصان حوزه مربوطه است و براساس اطلاعات به‌دست‌آمده تصمیم‌گیری می‌شود و تصمیمات اصلا احساسی و لحظه‌ای نیستند.

▣ پیش‌بینی رشد اجاره‌بهای مسکن

اکبرپور بااشاره به پیش‌بینی رشد اجاره‌بهای مسکن تا آغاز فصل تابستان خاطرنشان کرد: اگر میزان تورم رشد محسوسی پیدا نکند و اتفاق خاصی نیفتد، در بهترین حالت این بازار تا فصل تابستان حداقل تا ۵۰ درصد افزایش نرخ را هم تجربه می‌کند. البته این پیش‌بینی هم در صورتی است که میزان تورم به همین اندازه باشد، زیرا هرقدر میزان تورم رشد کند، این بازار نیز متناسب با تورم رشد خواهد کرد.

این کارشناس تصریح کرد: موضوع افزایش نرخ اجاره‌بها اکنون نه‌تنها در شمال شهر، بلکه در جنوبی‌ترین مناطق پایتخت نمایان است و این موضوع تا شهرهای اطراف تهران نیز گسترده شده،زیرا با افزونی نرخ مسکن در شهر تهران هجوم خرید و اجاره مسکن به خارج از شهر افزایش پیدا می‌کند و با رشد تقاضا نرخ‌ها در این مناطق هم با نوسانات شدید روبه‌رو می‌شود.

▣ تمایل موجران برای افزایش اجاره ماهانه

اکبرپور در رابطه با علت کاهش تمایل موجران برای دریافت مبلغ ودیعه کمتر و اجاره بیشتر به صمت توضیح داد: همان‌طور که قبل‌تر عنوان شد، این موضوع به‌خاطر شرایط سخت اقتصادی طبیعی است،زیرا لزوما نمی‌توانیم بگوییم که موجران از وضعیت مالی خوبی برخوردار هستند، چرا که این افراد نیز با مشکلات زیادی برای تامین معیشت خود مواجهند و راهی جز بالا بردن اجاره‌بها ندارند. البته این موضوع نشان‌دهنده این نکته است که با افزایش تورم و مشکلات اقتصادی، هم برای موجران و هم مستاجران چالش‌هایی اتفاق می‌افتد و بحران‌های اقتصادی به‌نفع کسی نیست.

وی در پایان گفت: دولت باید حداکثر توان خود را برای ساماندهی بازار رهن و اجاره در پیش بگیرد و تنها به یک سیاست‌گذاری بدون نظارت توجه نکند، اتفاقی که در قانون حداکثر میزان افزایش اجاره افتاد و در عمل کاربردی نداشت، از این‌رو باید با بهره‌برداری از دانش و مدیریت صحیح مشکلات اقتصادی حل شود و بازار مسکن یک نفس راحت بکشد.

سخن پایانی

دولت سیزدهم برای کنترل بازار اجاره علاوه بر افزایش سقف تسهیلات، تعیین سقف افزایش اجاره‌بها، بسته کنترل بازار مسکن را در ۳ بخش تدوین کرده است. باتوجه به اینکه اجاره‌بهای مسکن هزینه فرصت و بازدهی سرمایه انباشت در مسکن و به‌عبارتی یک نوع خدمت در مجموعه اقتصاد کلان محسوب می‌شود، بنابراین بدیهی است که همگام با سایر خدمات عرضه‌شده در مجموعه اقتصاد و در شرایط تورمی، بازار اجاره مسکن نیز با افزایش نرخ مواجه شود. به‌علاوه، اجاره‌بهای دریافتی نسبتی از نرخ ملک مورداجاره است و اثر افزایش نرخ مسکن به‌عنوان یک دارایی روی اجاره‌بها با تاخیر ظاهر خواهد شد. بر همین اساس و به‌طورکلی مهم‌ترین عوامل موثر بر اجاره‌بهای مسکن شامل نقدینگی و تورم عمومی، قدرت خرید خانوار، کشش‌پذیری اجاره‌بها، تاثیر عوامل روانی و انتظارات بر بازار اجاره، ساختار جمعیتی، کاهش قدرت مالکیت خانوارهای جوان، کمبود واحدهای مسکونی اجاره‌ای متناسب با تمکن مالی دهک‌های متوسط و پایین جامعه، افزایش مهاجرت و در پی آن افزایش میزان تقاضا برای مسکن اجاره‌ای و نرخ سود سپرده‌های بانکی و تاثیرگذاری نرخ سود بر ترکیب میزان رهن و اجاره مسکن است که دولت باید برای آن چاره‌اندیشی کند.

قطع اعتبار بیمه قالیبافان ۸ ساله شد

گره کور مشکلات فرش دستباف

شـهرت جهانی فرش ایران به دلیل برخورداری از رنگ، طرح‌های چشم‌نواز متنوع، کیفیت، مقاومت بالا، نقشـه‌های انحصاری زیبا همواره زبانزد و موردتوجه خانواده‌های ایرانی و سرتاسر جهان بوده است، اما این هنر صنعت، از سال‌های گذشته با مشکلات عدیده‌ای دست‌به‌گریبان شده که فعالان این عرصه را دلسرد می‌کند.

این درحالی است که مشکلات پیش‌روی فرش دستباف با شمردن تمام نمی‌شود، از گرانی مصالح اولیه و بالا بودن دستمزدها گرفته تا نبود امنیت شغلی و صادرات، همه و همه دست‌به‌دست هم داده‌اند تا این هنر- صنعت را که زمانی رونق بسیاری داشت از پای درآورند و فعالان این عرصه را مجبور به کوچ به سایر عرصه‌های اقتصادی کنند.

برند فرش بسـیاری از شهرهای ایران از جمله کاشـان، قم و تبریز و.... به عنوان نام تجاری این هنر-صنعت را کمتر کسـی اسـت که در دنیا نشـنیده باشد و درواقع این نام‌هـای تجاری در جهـان با نام ایران عجین شـده و در کنار محصـولات و صادراتی همچون زعفران و پسته جزو محصولاتی است که برند آن اعتبار جهانی بالایی داشته و مشتریان مشتاق آن همواره برای خرید آن سر و دست می‌شکنند اما باید بافندگان و دست‌اندرکاران این صنعت مشکلات ریزودرشتی را متحمل شوند.

صمت در این گزارش به بررسی برخی از مشکلات بافندگان پرداخته است که البته ریشه عمیق و طولانی دارد.

عکس: صمت

اعتبار بیمه قالیبافان حدود ۸ سـال است که قطع‌شده و در ردیف بودجه تعریف نشده است

کاهش سهم صادرات فرش تبریز

رئیـس اداره فـرش سـازمان صنعـت، معدن و تجارت آذربایجان شـرقی با اشـاره به مشـکلات ایـن حوزه گفت: بخشـی از این مشـکلات نتیجه تحریم‌های ظالمانه ضد کشـورمان و بخشـی نیز نتیجه خودتحریمی هاسـت که هر ۲ موجب بروز مشـکلاتی در صنعت فرش تبریز و اسـتان شـده است.

علی سلیمانی بابیان اینکه زمانی میزان صادرات فرش استان حدود ۲ میلیارد دلار بود، خاطرنشان کرد: مشـکلاتی که در زمینه صادرات ایجادشـده، صدور فرش دسـتباف تبریز به سـایر کشـورهای جهان را کاهشـی کرده و سـهم صادرات این کالا با ۳۵ درصد تولید کاهش‌یافته است.

وی به دلایل کاهش صادرات این کالا اشاره کرد و گفـت: بالا بودن نـرخ مصالح به‌کاررفته در تولید فرش دستباف که ارتباط مستقیمی با نرخ ارز دارد و دسـتمزد بالا که نرخ تمام‌شـده را بالا می‌برد از مهم‌ترین علت‌هـای کاهش صادرات این محصول است.

رئیس اداره فرش سازمان صمت آذربایجان‌شرقی گفـت: یکی دیگر از علـل کاهش صادرات، گرفتن تعهـد ارزی از صادرکنندگان اسـت که باید برای تسـهیل صادرات، حذف شـود در غیر این صورت فرش تبریز از مبادی غیررسمی به بازارهای جهانی عرضه خواهد شد.

سـلیمانی گفت: در داخل نیز قدرت خرید مردم کاهش‌یافتـه و مردم به‌جـای خرید فرش ریزبافت تبریـز، به خریـد فرش‌هـای درشـت‌بافت روی آورده‌اند.

وی همچنیـن بـه میزان تولید فرش دسـتباف در اسـتان اشـاره کرد و افـزود: متـراژ تولید این محصول بر اسـاس صـدور کارت قالیبافی و پروانه کسب برآورد می‌شود به‌طوری‌که اکنون در استان متوسـط تولید فرش ریزبافت برای هر فرد در سال حـدود ۵مترمربـع و برای فرش درشـت‌بافت ۱۵ مترمربع است.

سـلیمانی بابیان اینکه صفرتا صد فناوری تولید فرش، بومی و داخلی است، خاطرنشان کرد: امسال در ۱۱ ماه گذشـته، ۵۰ هزار مترمربع در اسـتان فرش تولیدشده که البته این رقم تا سه برابر و ۱۵۰ هزار مترمربع قابل‌افزایش اسـت. وی نبـود امنیت شـغلی را از دیگـر موانع و مشـکلات حـوزه فرش عنوان کـرد و گفت: بیمه قالیبافان حدود ۸ سال است که قطع‌شده و اعتبار موردنیاز آن در ردیف بودجه تعریف‌نشـده اسـت ازاین‌رو قالیبافان و فعالان این عرصه به شـغل‌های دیگر ازجمله دست‌فروشی روی می‌آورند.

سـلیمانی بابیـان اینکـه بیمـه قالیبافـان از آذربایجان‌شـرقی در کل کشـوری ساری و جاری شـد، افـزود: درحال‌حاضـر تعداد بیمه‌شـدگان قالی‌بافی در اسـتان از ۹۰ هزار نفر به ۳۷ هزار نفر کاهش‌یافته که اگر اعتبار این نوع بیمه‌شـدگان در ردیف بودجه تعریف شـود، قالیبافان با پرداخت ۷ درصـد حق بیمه و سـهم ۲۰ درصدی دولت بیمه می‌شوند. وی گفت: اصلاح آیین‌نامه بیمه قالیبافان را انجام داده‌ایم و شـخص اسـتاندار نیز پیگیر این موضوع هستند تا فعالان واقعی این عرصه مشکلی از بابت بیمه نداشته باشند.

تدوین و تصویب سند توسعه فرش دستباف

نایب رئیس اتحادیه فرش‌فروشان تبریز نیز با تاکید بر لزوم تدوین و تصویب سـند توسعه فرش دستباف اسـتان، گفت: در این سند تمام موارد و الزامات حفظ و ارتقای این صنعت باید لحاظ و چشم‌انداز توسعه و راهبردهای مربوطه در آن دیده شود.

ایوب بشـیری به پایداری مشـکلات فرش دسـتباف و عدم رفع آنها طی دهه‌های گذشته اشاره و اظهار کرد: با وجود اینکه صنعت فرش باید از جانب ۳ وزارتخانه صمت، جهاد کشـاورزی و میراث فرهنگی حمایت شـود، اما در عمل بار عمده مسـئولیت بر دوش وزارت صمت گذاشته‌شـده و به دلیل عدم اختیارات مکفی این سـازمان، مشـکلات فقط به وزارتخانه منعکس می‌شود و بانک‌هـا نیـز به دلیل عدم اختیارات کافی، ناتـوان از انجام حمایت کافی از این صنعت هستند.

وی بیـان کرد: با توجه به وجود دانشـکده فـرش در تبریز، از این ظرفیت هم به‌خوبی بهره‌برداری نکرده‌ایم، از ظرفیت شـرکت شـهرک‌های صنعتی و تسهیلات آن‌هم بهره نبرده‌ایم، اما در موضوع ثبت تبریز به‌عنوان شهر خلاق فرش دستباف جهانی تمام سازمان‌ها پای‌کار آمدند و منتج به نتیجه شد.

بشیری بابیان اینکه تحریم‌ها تاثیری در صادرات فرش ندارد، گفت: تا زمانی که مراکز تصمیم‌گیری در صنعت فرش دستباف یکی نشوند، توسعه صادرات و توسعه تولید فرش اتفاق نخواهد افتاد و این تحریم‌های داخلی است که مانع صادرات می‌شـود. وی نیز با اشـاره به موضوع پیمان‌سـپاری ارزی که شـامل فرش و فعالان این عرصه شده افزود: این تصمیم نتیجه‌ای جز کاهش صادرات نخواهد داشـت و باید یک نهاد مسـئولیت مستقیم پیگیری مسائل فرش دستباف را برعهده بگیرد.

سخن پایانی

دسـتمزد درآمد روزانه یک قالیباف بر اسـاس تعداد گره‌های یک فرش یا به صورت پیمانکاری محاسـبه و پرداخت می‌شـود. این دسـتمزد رقمی حـدود ۳۰۰ هزار تومان در روز می‌شـود. اگر از ایـن رقم روزانه حدود ۳۰ هزار تومان برای حق بیمه کسـر شـود خالص دریافتی بافنده قالی روزانه حدود ۲۷۰ هزارتومان است. دستمزدی که در مقایسه با زحمت، سختی و مدت‌زمان کار، رقمی بسیار اندک و ناچیز است. پرداخت تسهیلات کم‌بهره بـه بافندگان واقعـی، توزیع یارانه‌ای مصالح و مواد اولیه از سـوی دولت یا تعاونی‌ها، پرداخت حق السهم ۲۰ درصدی دولت از بیمه قالیبافی، تسهیل موضوع صادرات و پرداخت تسـهیلات برای فروش داخلی فرش دسـتباف، ازجمله درخواسـت‌های فعالان این عرصه از دولت و مسئولان متولی است کـه امیـد مـی‌رود تحقق یابد و از مـرگ این صنعت زیبا با شـهره جهانی جلوگیری شود.

کاهش ۲۴ درصدی مصرف گاز موتورخانه‌ها در مازندران

طبق بررسـی‌ها و اندازه‌گیری‌های انجام‌شده، بهینه‌سازی مصـرف انرژی موتورخانه‌ها، زمینه صرفه‌جویی ۲۴ درصد در مصرف گاز این مشـترکان را فراهم کرده اسـت که نشـان از موفقیت این طرح در سطح استان دارد.

به گـزارش خبرنـگار صمت، روابط عمومی شـرکت گاز اسـتان مازندران، قاسـم مایلی رسـتمی، مدیرعامل شرکت گاز مازندران، با اشـاره به مطلب فـوق تصریح کرد: در حوزه بهینه‌سـازی مصرف گاز موتورخانه‌هـا، تاکنون ۲ هزار و ۴۴ واحـد ثبت‌نام کردنـد که از این تعداد، قـرارداد هزار و ۶۶۴ مشترک امضا و از سوی ۱۲ پیمانکار سطح استان کار اجرایی با ۱۲۰ اکیپ انجام‌شـده اسـت. ۶۷۶ مورد دیگر نیز در دستور کار قرار دارد.

وی بابیان اینکه در خصوص مدارس نیز طبق تفاهمنامه‌ای که با سـازمان نوسـازی صـورت گرفته بـود، موتورخانه ۷۸ مدارس اسـتان بهینه‌سازی شـده‌اند، گفت: اصلاح و ترمیم عایـق‌کاری موتورخانه، تنظیم مشـعل و نصب رسـوب‌گیر سـختی آب برای مشترکان مشـمول به‌صورت رایگان انجام می‌شود. مایلی رستمی با اشاره به اینکه از ابتدای شروع طرح اصلاح و بهینه‌سازی موتورخانه‌ها تاکنون بیش از ۵۲ میلیارد ریال به پیمانکاران مجری این طرح پرداخت‌شده است، اظهار کـرد: طرح ملی اصلاح و بهینه‌سـازی موتورخانه‌ها از سـال ۱۳۹۹ آغازشـده و متقاضیان پس از ثبت‌نام در سـامانه ملی طـرح اصلاح و بهینه‌سـازی موتورخانه‌ها، بـا توجه به میزان مصرف گاز موتورخانه، مشمول پرداخت کمک‌هزینه اصلاح و بهینه‌سازی آن تا سقف یارانه تخصیصی توسط شورای اقتصاد می‌شـوند. وی با اعلام این مطلب که زنگ مصرف بهینه گاز برای بهینه‌سـازی ۱۲۰۰ موتورخانه در اسـتان مازندران در سال ۱۴۰۲ به صدا درآمد، گفت: در سال جدید، جذب ۳۰۰ هزار میلیون ریال بودجه برای اجرای این طرح پیش‌بینی‌شده است.

نوبت اول
شناسه ۱۴۸۱۹۲۴

آگهی مناقصه عمومی از طریق سامانه ستاد

شهرداری فردیس در نظر دارد پروژه‌های ذیل را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به متقاضیان واجد حداقل شـرایط به شـرح ذیل واگذار نماید (مشـروح شـرایط در اسناد مناقصه درج شـده اسـت) لذا متقاضیان می‌توانند از تاریخ انتشار آگهی (چاپ اول) تا ساعت ۱۴:۳۰ روز چهارشـنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۶ جهت خرید اسـناد مناقصه به سامانه الکترونیک دولت (ستاد) مراجعه نمایند.

۱- مبلـغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریـال به‌عنـوان هزینـه خریـد اسـناد می‌بایسـت بـه حسـاب ۴۰۰۸۱۹۶۸۸۶۴۵ به نام شـهرداری فردیس از طریق سـامانه الکترونیک دولت (سـتاد) به آدرس www.setadiran.ir واریز گردد

۲- شرکت کنندگان می‌بایست نسبت به تحویل (صرفا پاکت الف) اصل ضمانت‌نامه یا فیش واریز نقدی به شـماره حسـاب ۰۱۰۰۸۲۳۰۰۴۱۳۹ تا پایان وقت اداری سـاعت ۱۴:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۶ شـنبه به آدرس فردیس - ابتدای جاده شـهربارجنب پل بصیرت سـاختمان منطقه دو شـهرداری فردیس طبقه همکف واحد دبیرخانه اقدام نمایند و هم زمان پاکات الف - ب و ج در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) بارگذاری نمایند.

۳- در صورت بروز هر گونه تناقض در موارد مندرج در آگهی با سـامانه سـتاد، ملاک عمل سامانه ستاد خواهد بود.

۴- پیشـنهادات رسـیده در روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۸ در کمیسیون عالی معاملات شهرداری فردیس مطرح و پس از بررسی و کنترل برنده مناقصه اعلام خواهد شد

۵- جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت www.shahrdarifardis.ir مراجعه نمایید.

ردیف	شرح عملیات	برآورد مبلغ ریالی پروژه	مبلغ سپرده شرکت در مناقصه به ریال	محل اجرا	حداقل رتبه لازم	درصد نقد و تهاتر	مدت
۱	تهیـه و تامیـن غـذای روزانـه پرسنل(شـماره فراخـوان ۲۰۰۲۰۵۰۲۸۸۰۰۰۰۱۲)	۳۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱/۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰	شهرداری فردیس	جواز کسب یا پروانه مرتبط با موضوع	۱۰۰ درصد نقد	۱ سال
۲	چـاپ و نصب، حمل و انتقال، حفظ و نگهداری بنر به متراژ ۲۲۰۰۰ متر مربع (شماره فراخوان ۲۰۰۲۰۵۰۲۸۸۰۰۰۰۱۳)	۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	شهر فردیس	داشتن مجوز رسمی از صنف مربوطه اعم از صنف عکاسان، چاپ، نشر و یا اداره فرهنگ و ارشاد یا نهاد های مشابه(اشخاص حقیقی و حقوقی)	۱۰۰ درصد نقد	تا پایان سال ۱۴۰۲

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۲/۰۶

شهرداری فردیس

نوبت دوم
شناسه ۱۴۸۱۵۷۶

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای توام با ارزیابی کیفی بصورت فشرده

شماره فراخوان در سامانه ستاد: ۲۰۰۲۰۹۱۸۵۴۰۰۰۰۰۲

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه کرمانشاه

مناقصه‌گزار: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران- منطقه کرمانشاه

موضوع مناقصه	مبلغ برآورد اولیه	مبلغ تضمین فرآیند ارجاع کار	مهلت دریافت اسناد از سامانه ستاد از تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۹ تا تاریخ	تاریخ بارگزاری پاکات در سامانه ستادتا ساعت ۱۶ روز	تاریخ بازگشایی اولیه پاکات ارزیابی کیفی	زمان جلسه توجیهی در سالن کنفرانس
لایروبی، رنگ آمیزی و اجرای سیستم فومینگ و کولینگ مخازن ۱۰۱۷ و ۱۰۲۳	۶۲.۹۷۳.۲۳۸.۰۹۱	۳.۱۴۸.۶۶۱.۹۰۴	۱۴۰۲/۰۲/۰۵	۱۴۰۲/۰۲/۱۶	۱۴۰۲/۰۲/۱۸ ساعت ۱۰:۰۰ صبح	۱۴۰۲/۰۲/۱۱ ساعت ۱۰:۰۰صبح

نوع تضمین شـرکت درفرآیند ارجاع کار: یکی از تضامین معتبر در آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی (به غیر از تضامین صادر شـده ازطرف پسـت بانک) و به مبلغ مندرج درجدول فوق می‌باشـد (درصورت واریز سـپرده نقدی به شـماره حسـاب جام دوطرفه بانک ملت ۹۲۰۰۰۳۰۴۹۴ باشناسـه ۳۰۴۵۰ و شبا IR۴۲۰۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۹۲۰۰۰۳۰۴۹۴ نزد بانک ملت).

لذا از کلیه شـرکت‌های واجد شـرایط دعوت بعمل می‌آید از تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۹ نسبت به دریافت اسناد این مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) اقدام نمایند. لازم به ذکر است کلیه مراحل این مناقصه از دریافت اسـناد مناقصه تا بارگزاری اسـناد و ارائه پیشـنهاد مناقصه‌گران و بازگشائی پاکت‌ها از طریق درگاه سـتاد به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شـد. لازم است متقاضیان در صورت عدم عضویت قبلی، در سـایت مذکور ثبت‌نام نموده و نسـبت به دریافت گواهی امضای دیجیتال جهت شـرکت در مناقصه اقدام نمایند.

اطلاعات مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر و ارائه پاکات الف و کیفی: آدرس: کرمانشاه میدان سپاه پاسـداران انقلاب اسلامی - شـرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کرمانشاه، کدپستی ۶۷۱۴۷۹۹۵۱۹ شماره تماس ۰۸۳۳۱۴۹۷۹۵۰

*** تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار باید به مدت سه ماه از تاریخ تسلیم پیشنهاد معتبر باشد و (مطابق فرمت تحویلی در اسناد مناقصه) ارائه گردد.**

شرایط متقاضی و مدارک مورد نیاز جهت شرکت در مناقصه:

۱. تصویر گواهینامه صلاحیت پیمانکاری در رشته نفت و گاز و یا حداقل پایه ۵ در رشته تاسیسات

۲. تصویر آگهی تاسیس شرکت‌مندرج در روزنامه‌رسمی(برای شرکت‌هایی که کمتر از یک‌سال تاسیس‌شده‌اند)

۳. تصویر گواهینامه معتبر صلاحیت ایمنی امور پیمانکاری از اداره تعاون کار و رفاه اجتماعی استان

۴. تصویر اساسنامه شرکت

۵. تصویر آگهی آخرین تغییرات مندرج در روزنامه رسمی

۶. گواهی امضا از دفتر خانه اسناد رسمی

۷. مسـتندات مربوطه به اطلاعات مندرج در فرم‌های ارزیابی کیفی (تجربه، حسـن سـابقه، توان مالی و...) ارائه حسـن انجام کار مربوط به آخرین قرارداد برای شـرکت‌کنندگانی که با این شـرکت قرارداد داشـته و یا دارند الزامیست

۸. ارائه گواهینامه‌ها و مستندات مربوط به فرم‌های ارزیابی توانمندی ایمنی بهداشتی و زیست‌محیطی

تذکرات مهم:

- کلیـه صفحات اسـناد مناقصه و موارد خواسـته شـده باید به امضـا الکترونیکی فرد یا افـراد مجاز طبق اساسنامه یا آگهی تغییرات برسد.
- عدم ممنوع‌المعامله بودن درسـطح کلیه شـرکت‌های تابعه وزارت نفت (درصورت محرز شـدن، ضمانت / سپرده شرکت در فرآیند ارجاع کار به نفع مناقصه‌گزار ضبط خواهد شد).
- کلیه پیمانکاران می‌بایسـت حداقل تا ۴۸ سـاعت قبل از تحویل پاکات صور تجلسـه توجیهی را دریافت و باآگاهی کامل اعلام نرخ نمایند.
- حضور شرکت‌ها بصورت مشارکت و کنسرسیوم درمناقصه امکان‌پذیر نمی‌باشد.
- حداقل نمره ارزیابی قابل قبول برای ارزیابی مهندسـی پیمانکار نمره ۵۰ و برای ارزیابی توانمندی ایمنی بهداشتی و زیست‌محیطی ۶۰ می‌باشد.
- مناقصه‌گزار در رد یا قبول هریک از پیشنهادات مختار می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۱/۲۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۱/۳۰

روابط عمومی شرکت ملی پخش منطقه کرمانشاه

نماینده پیشین مجلس در گفت‌وگو با صمت:

چشم‌انداز اقتصاد تیره و تار است

امیر عباس آذرموند: استاندار گلستان در دوره دوم دولت حسن روحانی درباره عوامل ایجاد تورم در تولید می‌گوید: «اگر معضلات بخش کلان مالی و پولی چون کسری بودجه یا رشد نقدینگی را لحاظ کنیم، هنگام تولید دو عامل تعیین‌کننده برای جهش قیمت‌ها وجود دارد؛ یکی افزایش هزینه‌های تولید و دیگری تقاضا. دستمزد کارگران از قضا کمترین سهم را در تورم تولید دارد و نوسانات ارزی به خودی خود بیش از هر معضل دیگری گریبان تولید را گرفته و موجب بروز انواع سونامی‌های قیمتی در اقتصاد شده است.»

حق‌شناس که نماینده مجلس هفتم نیز بوده با ابراز ناامیدی از تحقق وعده‌های دولت سیزدهم درباره کاهش نرخ تورم و افزایش رشد اقتصادی، تصریح می‌کند: «شواهد حاکی از آن است که مذاکرات موثر و رفع تنش‌ها با کشورهای غربی می‌تواند شوکی مثبت به اقتصاد کشور وارد سازد؛ در غیر این صورت با رویه‌ای که دولت رئیسی در پیش گرفته در پایان سال به احتمال زیاد شاخص‌های کلان وضعیت نامناسب‌تری از آغاز سال خواهند داشت.» مشروح گفت‌وگوی صمت با هادی حق‌شناس را در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

چقدر توجیه و بهانه دولت برای عدم افزایش عادلانه دستمزد کارگران در سال جاری را می‌پذیرید و باتوجه به شرایط موجود فکر می‌کنید دولت بتواند به هدف اعلامی، یعنی کاهش نرخ تورم دست یابد؟

من فکر می‌کنم دولت قصد داشت هر طور شده از افزایش حداقل دستمزد نیروی کار کشور جلوگیری کند و کنترل تورم صرفا بهانه‌ای بود برای این تصمیم.

در حل هر مشکلی، گام نخست شناخت مسئله و سپس حرکت به سمت حل مسئله است. این امر در زمینه تعیین حداقل مزد و عمل به شعار سال که کنترل تورم، پایه و مبنای آن است، بیشتر به‌شکل شعاری و وعده‌هایی زیبا جلوه کرده که بعید می‌دانم تا پیش از اعلام شعار سال واقعا برای دولتمردان تبدیل به مشغله شده باشد. دولت سیزدهم اگر عزم خود را برای کنترل تورم جزم کرده بود، باید به‌جای استفاده ابزاری از این مشکل که به کاهش تقاضا از راه تضعیف قدرت خرید کارگران و نیروی کار می‌انجامد، به شناخت ریشه‌های اقتصادی تورم در تولید کشور می‌پرداخت.

برخی کارشناسان تایید دارند دلیل اصلی وضعیت تورمی کشور بالا بودن کسری بودجه است که به‌دلیل بی‌انضباطی‌های مالی منتهی به رشد نقدینگی و تورم می‌شود. پرسش این است در حوزه تولید، کدام عوامل به جهش قیمت‌ها منجر می‌شوند؟

چه در اقتصادی چون ایران و چه در دیگر کشورها، افزایش هزینه‌های تولید دارای دو عامل تعیین‌کننده است. در حقیقت بازار یا با افزایش نرخ ناشی از رشد هزینه‌های تولید مواجه بوده یا تقاضا چنان رشد کرده که از عرضه پیش افتاده و در نتیجه جهش قیمتی رخ داده است. این مهم در اقتصاد ایران حتی در شرایط تحریم نیز عیان است. البته شما هم به‌درستی اشاره کردید که تراز نبودن هزینه‌ها و درآمدهای دولت در بودجه به کسری بودجه و رشد نقدینگی منجر می‌شود که خود به خود به شتاب تورمی می‌انجامد. البته این مسئله چندان به تولید و روند آن مربوط نیست و ناشی از مسائل دیگری است.

تورم سال گذشته به کدام یک از عواملی که در تولید موثر هستند، مربوط بود؟

در کل علاوه بر عواملی که بر تولید به‌شکل مستقیم تاثیر دارند، باید یادمان باشد که سال گذشته نوسانات ارزی یا به‌بیان درست‌تر تضعیف ارزش پول ملی هم مزید بر علت شد تا در پایان سال تورم نقطه به نقطه از ۶۰ درصد هم بیشتر شود. سال گذشته نرخ نهاده‌های تولید به‌دلایل گوناگون که مهم‌ترین آن تضعیف ارزش ریال بود افزایشی چشمگیر داشت و بر هزینه‌های تولید افزود؛ پس در خود تولید، بدون توجه به تقاضای موثر، همه چیز آماده یک رکوردشکنی تورم بود که در عمل نیز رخ داد.

علاوه بر این رشد تقاضا هم می‌تواند به تورم منجر شود، زیرا کمبود یک کالا بیش از هر چیز این معنا را می‌دهد که تولید موجود چنان از تقاضا کمتر شده که حتی پاسخگوی نیاز مصرف‌کنندگان بازار و مردم هم نیست. کالا یا خدمتی که به اندازه نیاز واقعی مصرف‌کننده تولید نشود، قیمت آن به‌تدریج چنان بالا می‌رود که سطح عرضه و تقاضا بتوانند با یکدیگر به یک توازن منطقی برسند. با اینکه در سال‌های گذشته به‌طور مستمر از قدرت خرید مردم، به‌ویژه نیروی کار کاسته شده، نباید فراموش کنیم که در این مدت برخی کالاها و خدمات به اندازه نیاز موجود تولید نمی‌شوند. در همین خودروسازی کشور همواره مشاهده می‌کنیم که مردم از مدت‌ها قبل اقدام به ثبت‌نام برای خرید خودرویی می‌کنند که ماه‌ها تا تولید آن زمان نیاز است. همین واگذاری پیش از موعد جلوه دیگری از کمبود عرضه نسبت به تقاضا است.

خودرو، حمل‌ونقل عمومی و حتی برخی اقلام خوراکی که قیمت‌گذاری آن در دست دولت بود، با اجازه مسئولان دولتی افزایش نرخی بیش از ۲۷ درصد (رشد دستمزدها) را تجربه کرد. این روند به‌معنای تشدید تورم از آغاز امسال نیست؟

به‌باور من چنین اتفاقی در حال رخ دادن است. همان‌طور که شما هم گفتید دولت وعده‌های بسیاری در زمینه کاهش قطعی نرخ تورم تا پایان سال داده، اما خیلی زود تصمیم به افزایش نرخ کالاها و خدماتی گرفت که نرخ آن را خودش تعیین می‌کند. گرچه نباید این را هم نادیده بگیریم که پس از سپری کردن یک دور تورم بیش از ۶۰ درصدی عجیب نیست که نرخ تمامی کالاها و خدمات با یک جهش بتواند در تعادل با دیگر قیمت‌ها قرار بگیرد، اما اگر هدف اصلی کاهش تورم است باید به هر نحوی از افزایش قیمت‌ها جلوگیری کرد.

ضمن اینکه باید واقعیت‌های موجود را پذیرفت؛ از جمله اینکه هنوز اجازه افزایش نرخ نان داده نشده اما نانوایی‌های تهران با بهانه‌هایی چون اضافه کردن اندکی کنجد پول‌هایی را از مشتریان مطالبه می‌کنند که به طور غیررسمی بیانگر افزایش هزینه تهیه نان خانوارهای کشور است.

البته لازم است تاکید کنم مهم نیست با چه نیت یا هدفی قیمت‌ها گران می‌شوند. گاه تغییر یک نرخ یا شاخص می‌تواند به سود اقتصاد کلان باشد. گاه اجرای سیاست‌های تورم‌زا می‌تواند به رونق چشمگیری در صنایع کشور بینجامد. اقتصاد مسیر خود را مستقل از اهداف و نیات سیاست‌گذاران طی می‌کند. حتی مهم نیست که افزایش نرخ تحمیل‌شده به بازارها چقدر واقعی و چه میزان ناشی از وضعیت ذهنی یا روانی مردم بوده است. تنها چیزی که نباید فراموش شود، این است که هر افزایش قیمتی سرانجامی جز گسترش گرانی‌ها و در ادامه رشد تورم نخواهد داشت.

چشم‌انداز تورم نیمه نخست سال را چگونه می‌بینید؟

من فکر نمی‌کنم تورم به کمتر از ۵۰ درصد کاهش یابد. یعنی تا تابستان امسال نه‌تنها نرخ تورم کنترل نخواهد شد که فکر می‌کنم تا حدی شتاب افزایشی هم به خود بگیرد. مسئله مهم این است که تورم در کدام بخش‌ها و کالاها خود را بروز می‌دهد. همه شواهد نشان می‌دهد در فصل آینده، اجاره‌بهای مسکن در کشور شتابی چشمگیر و حتی بی‌سابقه داشته باشد. اینکه ابراهیم رئیسی در ابتدای سال از وزیر راه خواستار چاره‌جویی در زمینه تورم اجاره مسکن شده، نشان می‌دهد در قوه مجریه هم نسبت به تورم خانه نگرانی‌هایی وجود دارد. این نکته را هم باید تصریح کرد که پس از تورم بسیار بالای یک سال گذشته که نرخ تمام کالاها و خدمات، به‌ویژه خوراکی‌ها رشدی تکان‌دهنده داشتند، طبیعی‌ترین اتفاق افزایش اجاره‌بهای واحدهای مسکونی است. گره کار در این است که مسکن و مواد خوراکی دوسوم (معادل ۶۷ درصد) کل هزینه‌های خانوار کارگری و مزدبگیر کشور را تشکیل می‌دهند، در حالی که در یک سال گذشته این دو بخش پیشران تورم کشور شده‌اند. با این حساب هزینه‌های واقعی و جاری زندگی افراد نه به اندازه میانگین تورم یک‌ساله اعلام‌شده، یعنی ۵۰ درصد که بیشتر تحت تاثیر تورم مسکن و خوراکی رشد خواهد کرد؛ به این معنا می‌توانیم بگوییم اکثریت مردم ایران در یک سال گذشته تورمی بیش از ۵۰ درصد را از سر گذراندند.

اینجا می‌توانیم به بحث اول خود هم برگردیم. طبقه کارگر در حالی که دستمزدشان حتی به اندازه تورم رسمی هم رشد نکرده و به‌معنای درست، قدرت خرید زحمتکشان نه‌تنها ترمیم و تقویت نشد بلکه تضعیف شد، چطور می‌توانند به اجاره‌بهای امسال تن دهند؟ اقتصاد مانند یک بسته است که در آن عوامل متعدد بر یکدیگر تاثیر می‌گذارند.

در این چرخه نسبتا بسته هنگامی که با نام کنترل تورم اجازه ترمیم مزدهای کارگران و کارمندان را نمی‌دهند، در اصل به کاهش تقاضا و تعمیق رکود هم کمک کرده‌اند. با این وضعیت فکر می‌کنم با مشاهده افزایش اجاره‌بها، بخش مهمی از نیروی کار کشورمان چاره‌ای نداشته باشند، جز آنکه تمام تلاش خود را برای تقویت قدرت خرید خود و به‌شکل مشخص آن، افزایش عادلانه دستمزدشان به‌کار بگیرند.

این روزها مخالفان تصمیم دولت در تعیین حداقل دستمزد ۱۴۰۲، می‌گویند ادعای دولت برای افزایش ندادن مزد، صادقانه نیست، زیرا هزینه نیروی انسانی کمترین سهم را در هزینه‌های تولید در ایران دارد. سهم مزد را در تعیین نرخ نهایی کالاها چقدر می‌دانید؟

حتما مزد پرداختی سهمی خاص در نرخ نهایی کالا دارد و این را به هیچ وجه نمی‌شود کتمان کرد. صنایع گوناگون با یکدیگر فرق دارند و هر چه تولید یک کالا یا خدمت کاربرمحور باشد، هزینه نیروی کار سهم بزرگ‌تری از نرخ تمام‌شده را خواهد داشت و هر چه بنگاه موردبحث از نظر فناوری به‌روزتر باشد سهم مزد کارگران در هزینه نهایی محصول آن کاهش خواهد داشت. به این ترتیب در صنایع بزرگ و مادر کشور مانند پتروشیمی، انرژی، فولاد و...، مزد کم‌تاثیرترین عامل در نرخ نهایی است. در بخش خدمات که سهم مزد بیشتر است نیز نباید تصور کرد مزد سهمی معادل نوسانات ارزی در نرخ نهایی دارد. در بهترین حالت و در کاربرمحورترین صنایع من تصور نمی‌کنم سهم مزد از نرخ نهایی کالا به بیش از ۱۵ درصد برسد. این مهم نشان می‌دهد عوامل دیگر چون ثبات اقتصادی یا ارزش پول ملی عامل اصلی نرخ محصولات اهستند.

اینکه دولت با رویکرد حمایت از تولید سفره کارگران را قربانی می‌کند، چقدر به رشد بخش مولد منجر می‌شود؟

من فکر نمی‌کنم صرف نیت پاک افراد تاثیری در نتیجه نهایی یک سیاست یا رویکرد داشته باشد. اینکه هدف هر سیاستی حمایت از تولید عنوان می‌شود را نباید به‌معنای حمایت از تولید فرض کرد، زیرا در این صورت باید به برنامه‌های گوناگونی که پس از انقلاب در کشور ما اجرا شد، اما به بهبود منجر نشد هم تحت عنوان حمایت از تولید نگریست. حمایت از تولید تنها زمانی معنا می‌دهد که اهداف آن محقق شود. بدون دستیابی به فناوری‌های روز، آن هم با هزینه کمتر از امروز که تحت تحریم هستیم و ارتقای توان کارگران ماهر، هیچ دلیلی برای افزایش تولید وجود ندارد. کارگر ماهر با مزد ۸ میلیون تومانی کار نخواهد کرد؛ یا سراغ فعالیت‌های نامولدی می‌رود که در هر حال آورده‌ای به‌مراتب بیش از کار صنعتی دارند یا مهاجرت خواهد کرد. در گذشته اگر افراد توانای کشور به‌دنبال رفتن به کشورهای توسعه‌یافته و اغلب غربی بودند حالا نیروی کار به‌دلیل تضعیف پی‌درپی دستمزدش حاضر است به کردستان عراق هم برود. مشکلات بخش تولید ایران پیچیده و چندوجهی هستند. هنگامی که حداقل مزد تعیین می‌شود در واقع دریافتی ۸۰ درصد کارگر ایران اعلام می‌شود. همین امروز در بخش غیردولتی می‌توانیم مشاهده کنیم که یک کارگر ماهر با سابقه کار مطلوب، به‌ندرت حقوقی بیش از حداقل مزد و به‌تعبیری کارگر ساده دریافت می‌کند. این مسئله نه‌تنها تولید کشور را تقویت نکرد، بلکه اکنون موجب شده تورم شتابان شود. هنگامی که رشد اقتصادی حاصل از افزایش بهره‌وری نیروی کار محقق نشود، تولید به‌تدریج گران‌تر هم می‌شود. این مسئله را امروز می‌شود با مصادیق گوناگون در اقتصاد خود نشان دهیم. پایین بودن نرخ بهره‌وری به‌نظر من پس از رشد نقدینگی مهم‌ترین عامل پایداری بیماری تورم کشور در نیم قرن اخیر بوده است.

ادامه این سیاست چه تاثیری خواهد داشت؟

پیام این اقدامات پیش از هر چیز این است که در بخش تولید با بهبود مواجه نیستیم. اینکه منابع انسانی کارآمد که تنها بخش خلاق یک فرآیند تولید هستند، هیچ انگیزه‌ای برای ارتقای خود نداشته باشند، تولید پویا و رو به جلو هم تجربه نخواهد شد. اینها از گذشته دست به‌دست هم دادند تا بخش مهمی از نیروی کار ماهر و توانای کشور مهاجرت کند و در مقابل آن همزمان با استهلاک فناوری موجود کشور تولید روز به روز گران‌تر و غیررقابتی شود.

برخی از دولتی‌ها می‌گویند از آنجایی که سرمایه‌داران کشور دچار مشکلاتی هستند افزایش مزد به اندازه‌ای که در قانون کار آمده و دولت مکلف به رعایت آن است به رشد بیکاری منجر می‌شود. اکنون که ماجرا معکوس شده چقدر می‌توانیم به افزایش اشتغال خوشبین باشیم؟

دستمزد سهمی ناچیز در هزینه‌های تولید دارد؛ بنابراین من فکر نمی‌کنم این توجیه منطقی و درست باشد. سال ۱۴۰۱ می‌تواند شاخصی مناسب برای بررسی عیار برخی از این اظهارات باشد. در سال گذشته مزد بیشترین رشد را در بیش از ۳ دهه گذشته تجربه کرد و البته آن زمان هم برخی هشدار می‌دادند افزایش ۵۷ درصدی دستمزد مشکلاتی از این دست به همراه می‌آورد. امروز کسی نمی‌تواند ادعا کند که افزایش مزد ۱۴۰۱ سهم مهمی در تورم سال گذشته یا حتی تغییر شاخص بیکاری داشت. نرخ بیکاری نوسان خاصی را تجربه نکرد و مسئله تورم هم به عوامل دیگری مربوط بود که به آنها اشاره شد.

با این رویه فکر می‌کنید کنترل تورم و افزایش رشد تولید در پایان سال محقق خواهند شد؟

باتوجه به وضعیتی که در آن هستیم و عملکرد مسئولان اقتصادی دولت من بعید می‌دانم گردش مهمی در سال جاری به سمت توسعه داشته باشیم. تغییری هم اگر باشد با احتمال بیشتر به رشد تورم و کاهش تولید منجر خواهد شد. یکی از مسائل مهم اقتصاد ما تحریم‌ها و تنش در روابط خارجی است. مهم‌ترین عاملی که می‌تواند اثرات مشهودی را بر بخش کلان اقتصاد ما بگذارد، احیای برجام یا کاهش معنادار تنش‌ها به‌نحوی است که امکان ورود تکنولوژی بیشتر فراهم شود و هزینه‌های معاملاتی هم کاهش یابد. این موضوع در یک مذاکره موفق دست‌یافتنی است؛ در غیر این صورت روند به‌سوی پیشرفت نیست و به احتمال زیاد شرایط در پایان سال ۱۴۰۲ می‌تواند به‌مراتب از آغاز آن بدتر باشد.

حضور موثر فولاد خوزستان در اجلاس علمی و اقتصادی ایران و کشورهای غرب آسیا با حضور معاون اول رئیس‌جمهوری

اجلاس علمی و اقتصادی ایران و کشورهای غرب آفریقا با حضور محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهور، محسن رضایی معاون اقتصادی رئیس جمهور، فاطمی‌امین وزیر صمت و جمعی از فعالان حوزه صنعت و اقتصاد کشور در سالن همایش‌های صدا و سیما برگزار شد و فولاد خوزستان در این اجلاس حضور موثر داشت.

به گزارش خبرنگار روابط‌عمومی فولاد خوزستان، در این اجلاس ۲۰ سند توافق و قرارداد همکاری چندجانبه و دوجانبه بین ایران و کشورهای غرب آفریقا امضا شد.

محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهور اظهار داشت: برگزاری چنین همایش‌هایی بیان‌گر وجود اراده سیاسی مشترک برای تمهید زمینه‌های حضور، مشارکت و نقش‌آفرینی هرچه بیشتر بخش خصوصی در مناسبات اقتصادی و تجاری ایران با کشورهای آفریقایی است.

در ادامه علی‌رضا پیمان‌پاک، رئیس سازمان توسعه تجارت گفت: آفریقا ظرفیت‌های اقتصادی و تجاری زیادی دارد که تاکنون توجه چندانی به آن نشده است. برنامه‌ریزی‌های لازم برای توسعه روابط صورت پذیرفته است. از جمله اینکه برای حضور تجار و فعالان اقتصادی

در نمایشگاه بین‌المللی غنا هماهنگی‌هایی انجام گرفته است و مجوزهایی برای ایجاد مراکز تجاری در غنا، ساحل عاج، نیجریه، سنگال و کامرون صادر شده است. همچنین تسهیل حمل و نقل دریایی، ایجاد خط منظم کشتیرانی و خط پروازی مستقیم به نیجریه در دستور کار است.

دیگر سخنران این اجلاس محسن رضایی معاون اقتصادی رئیس جمهور بود که در مورد ظرفیت‌های ایران برای ایفای نقش محوری در توسعه روابط اقتصادی کشورهای غرب آفریقا با سایر کشورهای منطقه، مطالبی را بیان کرد.

فاطمی‌امین وزیر صنعت، معدن و تجارت در این اجلاس به تشریح برنامه‌های وزارت صمت برای توسعه و رشد همگام و متقابل روابط ایران و آفریقا پرداخت و با اشاره به ظرفیت‌های متقابل دوطرف به ویژه در زمینه معادن، برای سرمایه‌گذاری‌های مشترک در این بخش اظهار امیدواری کرد.

مجید عبیات مدیر صادرات فولاد خوزستان نیز در حاشیه این اجلاس حضور داشت با هیات تجاری و مقامات بلندپایه آفریقایی ملاقات‌هایی داشت. این گروه ضمن معرفی محصولات و توانمندی‌های فولاد خوزستان، امکان صادرات این محصولات را به آفریقا مورد بررسی مشترک قرار دادند.

گفتنی است، اجلاس علمی و اقتصادی ایران و کشورهای غرب آفریقا از ۱۵ اسفندماه ۱۴۰۱ به مدت ۳ روز برگزار شد.

اجلاس با برگزاری نشست‌های تخصصی حوزه صنعت، معدن، تجارت، انرژی و زیرساخت‌ها با حضور وزرا، سفرا و نمایندگان تجاری، صنعتی و انرژی ایران و کشورهای غرب آفریقا برگزار شد.

نوبت دوم

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند
«سهامی خاص»

آگهی فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
شماره ۱۴۰۱/۴۶

تحت عنوان حمل تدریجی سود مایع در طی سال به وسیله تانکر از مجتمع های پتروشیمی کشور به محل سایت شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند در نظر دارد تامین / خدمات موضوع صدرالاشاره را از طریق مناقصه عمومی طبق اسناد مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. شرکتهای متقاضی می توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر و شرایط شرکت در مناقصه به سایت شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند به نشانی WWW.IKORC.IR مراجعه نمایند.

۱- موضوع مناقصه:

الف) شرح مختصر:

ردیف	شماره تجدید مناقصه	موضوع تجدید مناقصه	مدت زمان انجام کار	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)
۱	۱۴۰۱/۴۶	حمل تدریجی سود مایع در طی سال به وسیله تانکر از مجتمع‌های پتروشیمی کشور به محل سایت شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره)شازند	یکسال شمسی	۶۸۰,۰۰۰,۰۰۰

ب) برآورد هزینه انجام موضوع مناقصه ۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ریال می‌باشد.

ج) تضمین مورد قبول شامل: ضمانتنامه بانکی / چک تضمینی / چک بین بانکی / واریز وجه نقد

د) شرکت در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادها بدون آنکه محتاج بذکر دلیل باشد مختار است.

۲) کلیه اشخاص حقوقی/حقیقی واجد شرایط می‌توانند مطابق تاریخ‌های ذیل جهت دریافت اسناد استعلام ارزیابی به آدرس اینترنتی فوق‌الذکر مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد و مطالعه آن، مستندات ارزیابی کیفی را در قالب لوح فشرده در مهلت مقرر به آدرس ذیل ارسال نمایند. بدیهی است پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در فراخوان اختلاف داشته قابل بررسی نبوده و ضمنا ارسال مدارک مناقصه از سوی متقاضیان بعد از مهلت مقرر قابل پذیرش نمی‌باشد.

پس از ارزیابی کیفی از متقاضیان تائید شده جهت ادامه فرآیند مناقصه دعوت بعمل خواهد آمد.

۳) مهلت دریافت اسناد:

۳-۱- مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: از روز **دوشنبه** مورخ **۱۴۰۲/۰۲/۰۴** لغایت **شنبه** مورخ **۱۴۰۲/۰۲/۰۹** می‌باشد.

۳-۲- مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: تا روز **شنبه** مورخ **۱۴۰۲/۰۲/۲۳** می‌باشد.

۳-۳- تاریخ گشایش پاکات اسناد مناقصه متعاقباً اعلام می گردد.

٤) نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت پالایش نفت امام‌خمینی(ره) شازند واقع در استان مرکزی، اراک، کیلومتر ۲۰جاده بروجرد - ساختمان مرکزی- طبقه دوم- امور حقوقی و پیمانها

تلفن تماس ۳۳۴۹۱۰۹۸-۰۸۶ و تلفکس ۳۴۱۶۶۷۰۱-۰۸۶

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۱/۲۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۱/۳۰

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره)شازند

حمایت فرابورس از دانش‌بنیان‌ها

فرابورس ایران فرآیند پذیرش شرکت‌ها را در سال جدید با یک شرکت دانش‌بنیان در گروه محصولات غذایی و آشامیدنی آغاز کرد.

به‌گزارش ایرنا از فرابورس ایران، نخستین جلسه هیات پذیرش فرابورس در سال ۱۴۰۲ هفته گذشته برگزار شد و طی آن، شرکت شیرخشک نوزاد پگاه به‌عنوان یک شرکت دانش‌بنیان در فرابورس پذیرش شد. این شرکت که زمینه فعالیت آن در گروه محصولات غذایی و آشامیدنی است، تاییدیه دانش‌بنیان تولیدی نوع ۲ را از کارگروه ارزیابی شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری دریافت کرده و صنایع شیر ایران سهامدار ۱۰۰ درصدی این مجموعه است. براساس این گزارش، فرابورس طی امسال برنامه جدی با رویکرد حمایتی برای پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان را در دستور کار دارد و از این‌رو در خواست پذیرش این شرکت‌ها در اولویت بررسی هیات پذیرش قرار گرفته‌اند. هفته جاری نیز، هیات پذیرش فرابورس قرار است درباره یک شرکت دانش‌بنیان دیگر که در بخش سلامت فعال است، تصمیم‌گیری کند. همچنین شرکت‌های متقاضی دیگری در حوزه اقتصاد دیجیتال و پلتفرم‌ها در اولویت بررسی و پذیرش فرابورس قرار دارند. شایان ذکر است، فرابورس ایران در سال گذشته میزبان عرضه سهام و پذیرش ۵ شرکت دانش‌بنیانی بود. به این ترتیب، بخشی از سهام ۲ شرکت پیشگامان فن‌آوری و دانش آرامیس (تپسی) و سیم و کابل ابهر در بازار دوم عرضه اولیه شدند و در همین بازار شرکت‌های رسام پلیمر نامی، توسعه فن‌افزار توسن و گوهر فام موردپذیرش قرار گرفتند.

دانش‌بنیان‌ها ظرفیت رفع بحران‌های امنیت‌غذایی را دارند

چاره‌جویی فناورانه برای تامین غذا

صدای بحران به گوش می‌رسد

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

«دسترسی آحاد مردم به غذای سالم و کافی، برای داشتن یک زندگی سالم و فعال در همه زمان‌ها» تعریفی است که از عبارت امنیت غذایی در بیشتر متون علمی بیان شده است. طبق اعلام کارگروه ویژه سازمان ملل که برای بررسی ناامنی غذایی تشکیل شده است، بیش از ۶۰ کشور در سراسر جهان با مشکل واردات محصولات کشاورزی و بحران غذایی دست‌وپنجه نرم می‌کنند. طبق سندی که نشریه پولیتیکو به آن دست یافت، این کارگروه توجه خود را بر شماری از کشورهای سراسر جهان از جمله کلمبیا، مالاوی، پاکستان و میانمار معطوف کرده است. در سند فاش‌شده آمده؛ در سیرالئون، مصرف غذاهای مغذی افراد فقیرتر، در نتیجه افزایش قیمت‌ها رو به کاهش گذاشته و موارد مشابهی نیز از کلمبیا، کنگو، چاد، اکوادور، عراق، کنیا و مالاوی گزارش شده است. به‌اعتقاد پژوهشگران، در ایران توزیع مواد غذایی در دهک‌های مختلف، مشکلات عدیده‌ای دارد. در حقیقت، الگوی مصرف و تغذیه در قشر فقیرتر دچار بحران‌هایی است که این امر به طیف وسیع مواد غذایی و محصولات کشاورزی به‌لحاظ کیفی در کشور برمی‌گردد.

صمت در این گزارش ضمن بررسی چالش‌های اساسی پیش‌روی امنیت غذایی در کشور به نقش دانش‌بنیان‌ها در رفع بحران‌های مرتبط با تامین غذا هم پرداخته است.

امروز با بحران غذایی روبه‌رو هستیم و بیشتر توجه مسئولان به این موضوع است که شکم مردم سیر باشد، اما اینکه چطور باید این روند اتفاق بیفتد، هنوز پاسخی به آن داده نشده است

تعریف درستی از دانش‌بنیان‌ها ارائه نکرده‌ایم

محمد فاصله جهرمی، کارشناس اقتصاد کشاورزی در گفت‌وگو با صمت درباره محدود بودن نقش دانش‌بنیان‌ها در حل معضلات اساسی کشور نظیر امنیت غذایی گفت: متاسفانه تاکنون آن‌گونه که باید به دانش‌بنیان‌ها توجه نشده و توجه به این حوزه منوط به بخش‌های آکادمیک بوده است. آنچه از فعالیت دانش‌بنیان‌ها می‌توان برداشت کرد، این است که سرانجام فعالیت آنها به ارائه و انتشار چند مقاله منتهی شده و در عمل اتفاقی نیفتاده که منجر به ایجاد جریان کارساز باشد. در اصل آن تعریفی که از دانش‌بنیان در جهان وجود دارد، در ایران رشد و توسعه نیافته است.

▣ چندین هزار به چه کار آید

وی افزود: نتیجه محدودیت‌ها در توسعه اکوسیستم دانش‌بنیانی این است که آن میزان از خروجی ریالی، صنعتی و اشتغالزایی که معمولا از فعالان این حوزه انتظار می‌رود، حاصل نمی‌شود. اگر خوب بررسی کنیم، درمی‌یابیم که چندین‌هزار شرکت دانش‌بنیان در ۲ سال اخیر شکل گرفته‌اند، اما آن میزان خروجی اقتصادی و تولیدی موردانتظار حاصل نشده و تاثیر محسوسی در اشتغالزایی به‌وجود نیامده است. به‌اعتقاد من، چنین ضعفی در اکوسیستم دانش‌بنیان ناشی از جای خالی حمایت‌های دولتی است.

فاصله جهرمی در ادامه بااشاره به چالش‌های امنیت غذایی در کشور گفت: امروز با بحران غذایی روبه‌رو هستیم و بیشتر توجه مسئولان بر این موضوع استوار است که شکم مردم سیر باشد، اما اینکه چطور باید این روند اتفاق بیفتد، هنوز پاسخی به آن داده نشده است. در واقع، چگونه باید امنیت غذایی مردم را تا همیشه در ثبات نگه داشت. این مسئله یعنی نحوه تامین غذا در درازمدت، موضوعی است که در ۱۰ سال آینده خود را نشان می‌دهد.

وی ادامه داد: ایران دارای اقلیم خشک و کم‌آب است؛ به همین دلیل، نحوه استفاده از منابع آبی اهمیت زیادی دارند. امروز معضل آب در کشور به مرحله بحرانی رسیده که ناشی از مدیریت نادرست ۴ تا ۵ دهه اخیر است.

به‌گفته این کارشناس، معضل جدی به‌لحاظ زمین و خاک در کشور دیده نمی‌شود و مولفه مهم در کمبود منابع آب، استفاده بهینه از این منابع است.

وی ادامه داد: تا زمانی که رویکرد دولت و وزارت نیرو در کشاورزی این باشد که به کشت محصولات آب‌بری چون هندوانه استمرار بورزند و به آن به‌عنوان یک محصول صادراتی نگاه کنند؛ دست‌کم در حال حاضر نباید این انتظار را داشت که مدیریت اصولی در حوزه توسعه و بهره‌برداری از منابع آب اتفاق بیفتد.

فاصله جهرمی بااشاره به لزوم خلق روش‌هایی برای افزایش بهره‌وری در منابع آبی افزود: باتوجه به محدودیت‌های نگران‌کننده منابع آبی، این منابع باید در تحت شرایط و اصولی مورداستفاده قرار بگیرند که بتوان حداکثر راندمان را از آن برداشت کرد. منابع‌طبیعی کشور به‌قدری محدود است که باید کشت محصولات استراتژیک در اولویت باشد و برای کشت‌های آتی منابع نگهداری شوند، نه آنکه مازاد آن صرف کشت محصولاتی شود که به بهای صادرات، آب و هزینه زیاد را صرف می‌کند. برای مثال، هندوانه محصول استراتژیک نیست؛ اما خوراک دام و علوفه یک محصول استراتژیک است که به‌شکل مستقیم به امنیت غذایی ارتباط پیدا می‌کند.

به‌گفته این کارشناس، بی‌شک راهی جز بکارگیری روش‌های بهره‌وری از منابع آبی نداریم و تا زمانی که سیستم آبیاری کشور غیراصولی و غیرعلمی باشد، امنیت غذایی کشور در خطر است. برای مثال، غرقابی در کشور ما کشت غیراصولی و اشتباهی است. مدیران و مسئولان وزارتخانه‌ای دانش کافی در رویکردهای غلط دارند، اما هیچ‌گاه شاهد ارائه یا پیگیری راهکاری برای جلوگیری از روش‌های غلط نبودیم و چنین روالی در صنعت خودرو هم مشاهده می‌شود.

وی ادامه داد: کم پیش آمده است که از کارشناسان باسواد در امر بهره‌وری کشاورزی استفاده شود و معمولا افرادی سر کار هستند که شناختی از محیط جغرافیایی ندارند. قصورات انسانی در نهادهای وزارتخانه‌ای باعث شده است که خروجی مفید و قابل‌اتکایی در کشور حاصل نشود و ایران به‌لحاظ محصولات استراتژیک در خطر باشد. همچنین، فعالیت کارشناسان خبره تنها منوط به انتشار مقاله‌ها شده است و در اصل دخالتی در تصمیمات مهم ندارند.

فاصله جهرمی گفت: در بخش‌هایی از کشور نوعی از پوشش خاکی وجود دارد که ظرفیت ارزش‌آفرینی بالایی دارد و با بکارگیری فناوری محصولاتی تولید شود که به‌نفع امنیت غذایی باشد و به‌میزان ۱۰ تا ۱۰۰ برابر هم صادر شوند. در حالت معمول به‌جای اینکه خاک صادر شود، می‌توان با ایجاد زیرساخت مناسب محصولاتی تولید کرد که چندده برابر ارزآور و برای کشور سوددهی داشته باشند.

دولت هیچ‌گاه به صنایع کشاورزی، نگاه سرمایه‌گذاری و پشتوانه‌ای نداشته و اصلا توجه نشده است که صنعت کشاورزی ظرفیت پشتوانه‌ای برای دیگر صنایعی دارد که در ظاهر شاید بی‌ارتباط با یکدیگر باشند. از آن‌جایی که تمامی صنایع به‌صورت زنجیره عمل می‌کنند و از یکدیگر جدا نیستند، اما متاسفانه تاکنون در کشور شاهد این نبوده‌ایم که نیازهای خود را در یک سبد بریزند و با هم‌افزایی معضلات یکدیگر را مرتفع کنند.

وی ادامه داد: امروز زمان آن رسیده است که صنایع به‌صورت پشتوانه عمل کنند، شاید در ظاهر، برخی صنایع با یکدیگر بی‌ربط به نظر بیایند، اما دنیای امروز دنیای بهره‌وری و یکی از توانمندی‌های فناوری و تکنولوژی این است که می‌تواند منجر به این هم‌افزایی شود.

دانش‌بنیان‌ها می‌توانند نقش‌آفرینی موثری در ارتباط میان صنایع داشته باشند و آنها را به یکدیگر وصل کنند. گفتنی است، راندمان اقتصادی تکنولوژی مثبت ارزیابی شده است.

> معضل اصلی در بهره‌گیری از فناوری به‌ویژه فناوری‌های زیستی، نبود آن نیست، بلکه ترویج و شناخت آن از سوی بازار هدف است

فناوری مسیر رسیدن به غذای سالم را هموار می‌کند

توسعه فناوری‌های زیستی برای بهبود و ارتقای کیفیت مواد غذایی با استفاده از ظرفیت‌های دانش‌بنیان‌ها راهکاری است که از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری با همکاری چند نهاد و سازمان مربوطه پیگیری شد که به‌دنبال آن ۲۷۰ پروژه برای ارتقای کیفیت محصولات غذایی و کشاورزی با فناوری‌زیستی تعریف شد.

مصطفی قانعی، دبیر ستاد زیست‌فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در گفت‌وگو با صمت، طرح توسعه فناوری‌های زیستی برای بهبود و ارتقای کیفیت مواد غذایی با استفاده از ظرفیت‌های دانش‌بنیان‌ها را در راستای نفوذ و بکارگیری فناوری‌های نوین داخلی در عرصه تولید مواد غذایی و کشاورزی دانست و گفت: باتوجه به توسعه فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه فناوری‌های زیستی، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری به‌منظور نفوذ و بکارگیری فناوری‌های جدید، برای حل بخش عمده مشکلات مربوط به تامین مواد و امنیت غذایی، اعلام آمادگی کرده و بر همین مبنا فراخوان راه‌اندازی ۲۷۰ پروژه منتشر شده است.

قانعی پیگیری راه‌حل‌های فناورانه را انتخاب مطمئنی برای حل معضلات مربوط به دستیابی به غذای سالم و امنیت غذایی دانست و گفت: کمابیش در بیشتر فناوری‌های این حوزه، طرح‌های تحقیقاتی ارائه شده که بخش زیادی از آنها ارزیابی و بخشی هم موردحمایت مالی قرار گرفته است. باید از راه‌حل‌های فناورانه به‌منظور دستیابی به غذای سالم برای همه بهره بگیریم و تولید را هم افزایش دهیم.

از آنجایی که معضل اصلی در کشور ما عدم‌رسوخ و بهره‌برداری از فناوری‌های نوین در صنایع مختلف است، برای عملیاتی کردن این پروژه‌ها نیازمند همکاری و رایزنی میان‌بخشی هستیم؛ بر همین اساس، هماهنگی میان وزارت صمت، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان غذا و دارو و سازمان دامپزشکی انجام شد و قرار است دبیرخانه این پروژه‌ها در محل معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری مستقر شود.

به‌گفته قانعی، معضل اصلی در بهره‌گیری از فناوری به‌ویژه فناوری‌های زیستی، نبود آن نیست، بلکه ترویج و شناخت آن از سوی بازار هدف است. در واقع، ما در رسوخ فناوری دچار ضعف‌هایی هستیم که تلاش کردیم با همکاری‌های بین‌سازمانی در یک بستر استاندارد به ترویج آن بپردازیم. البته اجباری در بکارگیری این فناوری‌ها در عرصه تولید مواد غذایی و محصولات کشاورزی برای کشاورزان و تولیدکنندگان نیست، به‌همین دلیل بودجه و یارانه‌ای به آن تعلق نمی‌گیرد و ما این مسئله را به‌عنوان یک راهکار مطرح کردیم.

به استانداردهای جهانی نزدیک‌تر می‌شویم

وی بهره‌گیری از فناوری‌های زیستی در تولید انبوه محصولات کشاورزی را راهکار مطمئنی برای رسیدن به استانداردهای جهانی در استفاده از سم دانست و گفت: در استانداردهای جهانی این مسئله اهمیت دارد که نیترات و باقیمانده کودهای شیمیایی زیاد نباشد، در حالی که در فناوری‌های زیستی از باروهایی استفاده می‌شود که نیترات را جذب خاک می‌کنند؛ بر همین اساس می‌توان از کود زیستی استفاده کرد و به استانداردهای جهانی نزدیک‌تر شد.

سخن پایانی

چند سالی است که شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق اثبات کرده‌اند ظرفیت بالایی برای پاسخ دادن به نیازهای صنایع و جامعه دارند و می‌توانند عقب‌ماندگی‌های صنعتی و علمی کشور را جبران کنند. این اتفاق به یک باور ملی و عمومی بدل شده است و صنایع مختلف کشور با روی آوردن به این توانمندی دانشی و تخصصی، در مسیر توسعه‌یافتگی قدم برداشته‌اند، اما در این میان برخی صنایع هنوز از این ظرفیت علمی بی‌بهره هستند و تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در آنها بسیار کم و محدود است. صنعت کشاورزی که یکی از صنایع بزرگ و حیاتی کشور محسوب می‌شود و ارتباط تنگاتنگی با امنیت غذایی دارد؛ یکی از این صنایع است که هنوز تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در آن ناچیز است، به همین دلیل در هیبت سنتی خود مانده و با مشکلات و مصائبی دست به گریبان است که بالا بودن میزان واردات محصولات، یکی از آنها است. بی‌شک اگر کشاورزی دانش‌بنیان شود، نقش دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی خیلی پررنگ خواهد بود و ما باید این دانش را به بخش کشاورزی وارد کنیم.

گزارش خبری

آسوده از خطر امنیت غذایی

روش کشت هیدروپونیک می‌تواند انتخاب مناسبی برای تولید برخی محصولات کشاورزی در مقایسه با کشت سنتی باشد، چرا که با کشاورزی بدون خاک و مصرف حداقلی آب، کمک شایانی به مناطقی که از تنش محیطی نظیر فرسایش خاک رنج می‌برند، می‌کند.

آرش خراسانی، مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان درباره روش کشت هیدروپونیک به صمت گفت: روش هیدروپونیک یک روش جدید کشاورزی است که باعث استفاده بهینه از آب و کم کردن سطح زیرکشت با افزایش بهره‌برداری می‌شود. به‌طورکلی روش کشت هیدروپونیک در گلخانه‌ها می‌تواند در برابر تنش‌های محیطی نظیر شوری خاک و زمین نامساعد به کمک بخش کشاورزی منطقه بیاید. گلخانه‌ها آب بیشتری را نسبت به کشت سنتی مصرف می‌کنند، اما در این روش موضوعی به‌نام بهره‌وری از منابع آب، صرفه‌جویی زیادی را به‌همراه دارد. در روش هیدروپونیک، خاک طبیعی حذف و خاک مصنوعی جایگزین آن می‌شود تا بتوان در مناطقی که از خاک نامساعد برخوردار هستند، به کشت پرداخت.

وی افزود: شاید بتوان استفاده فراوان از کود شیمیایی در این روش را جزو معایب آن دانست و به‌همین دلیل تاکنون به‌صورت گسترده فعال نشده است. توسعه واحدهای گلخانه‌ای منوط به ۲ شرط است؛ یکی سازه و دیگری نظارت دقیق بر فرآیند روند کشت. سازه‌های گلخانه‌ای در ایران شرایط مطلوبی ندارند و همین امر راندمان تولید را کاهش می‌دهد. سازه‌ها باید متناسب با شرایط بومی و آب و هوای منطقه باشند تا بتوان در تمام فصول، بهره‌وری حداکثری داشت. خراسانی گفت: همان‌گونه که گفته شد، راندمان مصرف آب در روش گلخانه‌ای بالا است و این امتیاز مثبتی برای مناطقی است که از تنش آبی رنج می‌برند و منفعت دیگر این نوع کشت، کاهش آفات زراعی است. از آنجایی که یک‌سری از آفات از طریق خاک منتقل می‌شوند، با حذف خاک طبیعی، میزان آفت‌زدگی هم به‌شدت کم می‌شود.

به‌گفته این مدیرعامل شرکتی دانش‌بنیان، روش کشت هیدروپونیک در شرایطی که موردحمایت نهادهای متولی قرار بگیرد، می‌تواند تا حدی از به‌خطر افتادن امنیت غذایی در کشور بکاهد. وی خاطرنشان کرد: در بیشتر واحدهای گلخانه‌ای کشت هیدروپونیک، چه در ایران و چه در خارج از کشور، محصولات زینتی نظیر گل‌ها و گیاهان زینتی و صیفی‌جات کشت می‌شود. برای مثال، واحد هیدروپونیکی در کشور نداریم که میوه یا محصولات زراعی تولید کند؛ البته واحدهای فناور تا حدی توانسته‌اند به کشت زعفران بپردازند، اما عمده محصولات این نوع کشت؛ گل‌ها، گیاهان زینتی و صیفی‌جات هستند.

▣ صرفه‌جویی با فناوری

در ادامه، با یکی دیگر از فعالان عرصه دانش‌بنیان در حوزه کشت گلخانه‌ای به‌روش هیدروپونیک گفت‌وگو کردیم. بهاره کاویانی به صمت گفت: واضح است که کم‌آبی یکی از معضلات جهان امروز است، در واقع کم‌آبی و خشکسالی‌ها ناشی از گرمایش زمین و افزایش جمعیت جهان است که به‌طورمشخص زندگی انسان را دگرگون می‌کند. این تاثیرات در ایران به‌طورجدی ملموس است و سال به سال شاهد آثار زیانبار آن هستیم. یکی از موارد مهم در کشاورزی که منابع غذایی کشور را تامین می‌کند، هدر رفتن آب است، به‌همین‌دلیل بکارگیری روش‌های نوین فناوری که به کاهش مصرف آب بینجامد، می‌تواند تاثیر جدی بر کشاورزی بگذارد و مانع از به‌خطر افتادن امنیت غذایی شود. یکی از این روش‌ها، کشت هیدروپونیک است که مصرف آب را کاهش می‌دهد.

▣ برداشت چندباره در یک سال

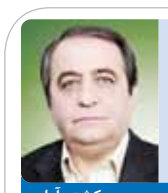
وی گفت: سیستم‌های نانوبابل یا افزایش‌دهنده اکسیژن آب در این نوع کشاورزی، کاربردی اصلی و مهم دارد، به‌همین دلیل است که در کشت هیدروپونیک به‌طورمشخص میزان مصرف آب کاهش می‌یابد. در این روش، میزان اکسیژن محلول در آب تا ۳ برابر افزایش داده می‌شود که بر راندمان تولید، تاثیر جدی دارد و باعث باروری زودتر محصول می‌شود، این در حالی است که خللی به کیفیت محصولات کشاورزی وارد نمی‌شود و محصول زودتر از کشت سنتی بارور می‌شود، همچنین با کوتاه‌تر شدن زمان کشت به‌لحاظ کمی، سود زیادتری برای صاحبان این نوع کشت به‌همراه دارد؛ در حقیقت می‌توان چند بار در سال برداشت داشت.

کاویانی گفت: همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد، افزایش‌دهنده نانواکسیژن در آب، میزان پایداری اکسیژن در آب را بالا می‌برد و باعث می‌شود اکسیژن بیشتری به گیاه برسد. این امر تاثیر مستقیم در روند رشد و کوتاه شدن زمان آن خواهد داشت. هرچقدر که راندمان کشت را بالا ببریم، سرمایه‌گذاران تمایل بیشتری برای ورود به این حوزه خواهند داشت، چرا که سرمایه‌گذاری اولیه اهمیت زیادی در توسعه کشت هیدروپونیک نسبت به کشت سنتی دارد.

بنابراین هرچقدر راندمان را از لحاظ میزان برداشت و کیفیت محصول کمتر کنیم، به سرمایه‌گذاری بیشتری منجر می‌شود. در بسیاری از مناطق کشور به‌دلیل اینکه دیگر کشاورزی سنتی پاسخگو نیست، بحث پناهندگان اقلیمی و مهاجران به‌شدت مسئله‌ساز خواهد بود، بنابراین اگر بتوانیم کشت را با راندمان بالاتری توسعه دهیم، به بازگشت افراد به مناطق روستایی کمک خواهیم کرد که این امر در ایجاد اشتغال بسیار موثر است.

یادداشت

احتمال جهش نرخ طلا

محمد کشتی‌آرای
فعال بازار طلا

سال گذشته بازار طلا دچار التهابات فراوانی شد، به‌طوری که نرخ تمام سکه بهار آزادی از ۱۲ میلیون تومان در فروردین ۱۴۰۱ به ۳۱ میلیون تومان در فروردین امسال رسیده است. بخشی از این گرانی فلز زرد متاثر از جنگ میان روسیه و اوکراین بود که منجر به افزایش نرخ طلای جهانی شد و بر بازار داخل نیز تاثیر گذاشت، زیرا روسیه سومین تولیدکننده بزرگ طلا در جهان است و شرکت نورنیکل روسیه تولیدکننده بزرگ پالادیوم و پلاتین و طلای جهان به‌شمار می‌رود. باتوجه به جایگاه روسیه در تولید طلای جهانی و تاثیر حمله روسیه به اوکراین بر تمام بازارهای جهانی، بازار طلای جهانی با نوسان بالایی همراه شد.

از سوی دیگر باتوجه به اینکه روسیه نقش مهمی در بازار فلزات جهانی ایفا می‌کند، جو ناشی از جنگ، این بازارها را تحت تاثیر قرار داده و منجر به افزایش قیمت این فلزات شد.

عامل دیگر موثر بر قیمت طلا و سکه در بازار ایران، تورم به‌وجود آمده ناشی از حذف ارز ترجیحی است که منجر به ایجاد تورم گسترده در کشور شده است. تورم ناشی از حذف ارز ترجیحی، نرخ دلار را به عبور از مرز روانی ۵۰ هزار تومان واداشت؛ بنابراین در بازار داخل، بخشی از گرانی نرخ طلا از افزایش نرخ دلار در بازار آزاد ناشی می‌شود. بر این اساس هرگاه نرخ دلار در بازار داخل کاهش یابد، نرخ طلا هم از حباب تخلیه می‌شود و هرگاه که جو روانی، نرخ دلار را افزایش دهد نرخ طلا نیز دچار نوسان خواهد شد.

طلا نیز مانند دلار، دارایی امن محسوب می‌شود و ممکن است با ادامه جنگ روسیه و اوکراین نرخ طلا در بازارهای جهانی به رکوردهایی بالا و جدید دست یابد. در این صورت قیمت هر اونس طلا می‌تواند به پیشروی تا سطح مقاومت ۲۰۰۰ دلار نیز ادامه دهد. همچنین این احتمال وجود دارد که معاملات آینده مرز ۲۵۰۰ دلار را هم در هر اونس جهانی تجربه کند.

البته بدبینانه‌ترین احتمال برای بازار ارز امسال، رها شدن فنر قیمت‌ها در نتیجه تشدید بحران در حوزه سیاست خارجی یا وقوع یک رخداد ناخواسته در حوزه سیاسی و اقتصادی است.

بنابراین اگر امسال فضایی نامساعد بر اوضاع سیاسی و اقتصادی کشور حاکم شود و پیش‌بینی‌های مبنی بر کاهش تورم محقق نشود، شاهد شوک جدید و افزایش سرسام‌آور نرخ ارز خواهیم بود. در نتیجه جهش نرخ طلا نیز اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

در چنین وضعیتی رکوردشکنی‌های جدید در بازار ارز و طلا و سکه محتمل خواهد بود. این احتمال بدبینانه‌ترین وضعیت ممکن است که نه‌تنها عموم جامعه، بلکه دولتمردان نیز خواهان آن نیستند؛ بنابراین همان‌طور که حباب ربع سکه در مقطعی با تدبیر بانک مرکزی از بین رفت، با سایر اقدامات بازارساز امکان کنترل قیمت در سایر بازارها نیز وجود دارد.

عرضه سکه در بورس کالا نیز اقدام صحیحی بود که توسط بازارساز انجام شد؛ بنابراین اگر بانک مرکزی بتواند در مقاطعی که حباب سکه رشد زیادی دارد از مجاری کنترل‌شده سکه را به‌دست متقاضیان واقعی برساند، حباب انواع سکه تخلیه خواهد شد.

بانک مرکزی در اقدامی صحیح اقدام به توزیع ربع سکه در بازار کرد که این اقدام با هدف التهاب‌گیری از بازار انجام شد و نتایج مثبتی هم داشت.

بهترین زمان برای خرید ربع سکه از بازار مبادله ارز و طلا در زمان فروش مجدد است، زیرا نرخ این نوع سکه در بازار به ثبات رسیده و تا چند روز آینده نیز این ثبات برقرار خواهد بود.

از سوی دیگر باتوجه به احتمال روند افزایشی نرخ طلا در بازارهای جهانی،توصیه می‌شود تا پیش از معنادار شدن صعود نرخ طلای جهانی در اقتصاد ایران، خریداران واقعی نسبت به خرید طلا اقدام کنند. نرخ طلا در حال حاضر در بهترین شرایط خود ایستاده است.

یک نکته قابل‌توجه دیگر اینکه افزایش قیمت طلا طی ماه‌های گذشته باعث شد مردم از خرید طلای نو امتناع کنند و به سراغ طلای دست‌دوم یا آب‌شده بروند، اما از آنجایی که امکان تقلب و غش در معامله طلای آب‌شده بسیار زیاد است، توصیه می‌شود مردم عادی از خرید طلای آب‌شده امتناع ورزند، زیرا خرید طلای آب‌شده برای افراد غیرحرفه‌ای ریسک بالایی دارد و به‌جای طلای آب‌شده، طلای کم‌اجرت بخرند یا اینکه ربع‌سکه که تقریبا تمام حباب آن تخلیه‌شده را با خیال راحت خریداری کنند.

کاهش اتکا به دلار در دستور کار بانک مرکزی

معاون بین‌الملل بانک مرکزی گفت: بانک مرکزی در دوره جدید، کاهش اتکا به دلار و برقراری مناسبات و پیمان‌های پولی با سایر کشورها را در دستور کار قرار داده است.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، محسن کریمی به تشریح راهبردهای بانک مرکزی در زمینه گسترش مبادلات پولی دوجانبه و کاهش اتکا به دلار پرداخت. وی با بیان اینکه منافع هنگفتی که از بین‌المللی و جهان‌روا بودن دلار نصیب امریکا شده و سوءاستفاده‌های سیاسی این کشور از این موضوع علیه سایر کشورها موجب شده کشورهای مستقل از وابستگی به دلار فاصله بگیرند و درصدد دلارزدایی در مبادلات خود هستند، تاکید کرد: دلارزدایی و حرکت به سمت پیمان‌های پولی ریسک سوءاستفاده‌های اقتصادی و سیاسی امریکا را از بین می‌برد، چراکه امریکا با استفاده از این برتری خود به‌راحتی سایر کشورها را تحریم می‌کند. معاون بین‌الملل بانک مرکزی افزود: بانک مرکزی در دوره جدید کاهش اتکا به دلار و برقراری مناسبات و پیمان‌های پولی با سایر کشورها را در دستور کار قرار داده و توافقات و مذاکرات خوبی هم با تعداد زیادی از کشورهای انجام‌شده و در حال انجام است که به‌دلیل حساسیت جزئیات آن را اعلام نمی‌کنم. کریمی به تشریح راهبردهای بانک مرکزی در این زمینه پرداخت و گفت: اتصال نظام پرداخت داخلی به سیستم‌های پرداخت سایر کشورها و نیز بکارگیری و فعال‌سازی اتحادیه‌های پایاپا دو جهت‌گیری مهم بانک مرکزی در این زمینه است. همچنین ایجاد ساختار جدید در بانک مرکزی با هدف تحریم‌ناپذیری و مشخص شدن وظایف بخش‌های مختلف در این ساختار برای مقابله با تحریم‌ها از دیگر اقدامات عملی بانک مرکزی در این زمینه است.

در پی رونق بازار سرمایه رخ داد

کوچ دلاربازان به بورس

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

در هفته‌ای که رو به پایان است با سختگیری‌های بانک مرکزی اسکناس دلار از سهمیه قابل‌وصول افراد حقیقی حذف شد و جای خود را به حساب سپرده ارزی در بانک‌ها داد. براساس تصمیم بازارساز متقاضیان دریافت سهمیه ۲۰۰۰ یورویی یا معادل آن از سایر ارزها، مکلف به افتتاح حساب ارزی در یکی از بانک‌های معرفی‌شده از سوی بانک مرکزی هستند و سپس درخواست سهمیه در سامانه مبادله ارز و طلا ثبت خواهد شد. این تصمیم بانک مرکزی دسترسی به اسکناس دلار را سخت کرد و باعث کاهش حضور متقاضیان غیرواقعی در بازار شد؛ بر این اساس در هفته‌ای که رو به پایان است ارزش شاخص دلار، هم در بازار مبادله و هم در بازار آزاد روزهای آرامی را سپری کرد، اما در مقابل بازار سرمایه روزهای پرهیجانی را پشت سر گذاشت و شاخص‌ها عمدتا صعودی بودند. به‌گفته کارشناسان این روند صعودی شاخص‌ها تا حدی معامله‌گران را نسبت به آینده خوشبین کرده است. در بازار طلا نیز بیشتر نوسان نرخ، حول محور ربع‌سکه چرخید، زیرا به‌باور معامله‌گران با عرضه ربع‌سکه در بازار مبادله ارز و طلا، حباب این سکه پرمتقاضی تا حدودی در بازار آزاد تخلیه شد.

صمت در این گزارش بازدهی بازار ارز و طلا و همچنین بازار سرمایه در هفته‌ای که رو به پایان است را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

پس از تعطیلات نوروز و تدابیر جدید بازارساز در زمینه نحوه ارائه ارز شاخص به متقاضیان، نرخ دلار در بازار شکست و به کانال ۵۰ هزار تومان برگشت

تقاضا برای خرید دلار کاهش یافت

شاهین شایان‌آرانی، تحلیلگر بازارهای مالی درباره چشم‌انداز بازار ارز و سکه و بورس در هفته پیش رو به صمت گفت: یکی از دلایل اصلی نوسان محدود نرخ دلار در هفته جاری، رونق معاملات بورس تهران بود. با ساماندهی فروش ارز توسط بانک‌ها، تقاضا برای خرید دلار روند کاهشی گرفت. همچنین طبق اعلام سایت‌های رسمی، دلار در معاملات نقدی هفته جاری در محدوده نرخ ۵۰ هزار تومان به فروش رسید؛ بنابراین اگر در هفته کاری پیش رو دلار دوباره نرخ‌شکنی نکند و در بازه قیمتی هفته قبل معامله شود، ممکن است شاهد خروج برخی از بازیگران ارزی از بازار دلار باشیم، زیرا با سبزپوش ماندن بازار بورس انگیزه برای هجوم سرمایه‌ها از بازار ارز به سمت بورس افزایش می‌یابد.

وی در ادامه افزود: یکی از دلایل اصلی نوسان محدود نرخ دلار، رونق معاملات بورس است. در این راستا رشد شاخص‌ها در تالار شیشه‌ای موجب کوچ بازیگران ارزی به بازار سهام می‌شود. طبق خبرهای منتشرشده در هفته جاری بورس تهران رکود دوساله را از بین برد و وارد فاز جدید معاملاتی شد. چنانچه در بازه موردبحث خالص تغییر مالکیت حقوقی به حقیقی بازار سهام برای یک هفته مثبت ماند.

دلار در انتظار اردیبهشت

این تحلیلگر بازارهای مالی با اشاره به عدم انتشار اخبار جدید در زمینه مناسبات خارجی کشور اظهار کرد: در کنار افت حجم معاملات، شرایط بازار در ایام ماه مبارک رمضان نیز به کریدورسازی دلار کمک کرده است؛ بنابراین این احتمال وجود دارد با اتمام تعطیلات عید فطر و بازگشت بازار به روال عادی سال، در هفته‌های ابتدایی اردیبهشت با خروج دلار از کریدور قیمتی جدید مواجه شویم.

ابهام در تاثیر بازار مبادله ارز و طلا بر بازار

شایان‌آرانی با تاکید بر اینکه مرکز مبادله ارز و سکه هنوز تاثیر خود را در بازارسازی نشان نداده، گفت: در هفته‌ای که رو به پایان است ارزش روبل روسیه سقوط چشمگیری داشت؛ این در حالی است که در یک سال اخیر روبل روسیه به‌عنوان الگوی موفق حفظ ارزش در برابر تحریم‌ها معرفی می‌شد و حتی پیشنهادهایی درباره بهره‌برداری از الگوی روسی، مطرح شد؛ تا آنجا که گفته‌شده مرکز مبادله ارز و طلا، با اجرای مدل روسی در ایران فعالیت می‌کند. بر این اساس احتمال موفقیت یا شکست این بازار و تاثیرگذاری یا عدم تاثیری‌گذاری آن بر بازار ارز و طلا همچنان مبهم است.

دورنمای روشن بورس

وی با مقایسه سرمایه‌گذاری در بازار بورس و ارز گفت: بازار سرمایه ایران ۴ صنعت را در بر می‌گیرد که محصولات این صنایع شامل فرآورده‌های نفتی، کانی‌های فلزی، فلزات اساسی و محصولات شیمیایی می‌شوند. از ویژگی‌های این صنایع، می‌توان به قیمت‌گذاری آنها براساس عرضه و تقاضای جهانی و تولیدات صادرات‌محور آنها اشاره کرد. از آنجایی که این صنایع ماهیت صادراتی دارند، افزایش نرخ ارز، مزیت صادراتی آنها را بالا می‌برد و به‌دنبال ثبات قیمت‌های جهانی، سودآوری این شرکت‌ها نیز بیشتر می‌شود؛ بنابراین ارزش سهام این شرکت‌ها در بازار بورس افزایش می‌یابد.

این تحلیلگر بازارهای مالی در پاسخ به این پرسش که آینده بلندمدت بورس را چگونه ارزیابی می‌کنید، گفت: باتوجه به جو منفی مذاکرات سیاسی در پایان سال گذشته، اخبار منفی همچنان بر سر اقتصاد کشور سایه انداخته و همین مسئله منجر به ادامه رشد یا تثبیت نرخ دلار در محدوده فعلی خواهد شد. این روند در طولانی‌مدت برای بازار خوب نیست، اما اگر با آغاز اردیبهشت جو اخبار سیاسی مثبت شود، بازار سرمایه، چشم‌انداز روشنی به‌ویژه در بخش پالایشی‌ها خواهد داشت.

بازار پرابهام مبادله

شایان‌آرانی درباره تاثیر راه‌اندازی سامانه مبادله ارز و طلا بر معاملات بورس گفت: هر روز سامانه‌ای ارزی رونمایی می‌شود و در سامانه جدید هم ابهامات زیادی وجود دارد. از طرف دیگر مسئولان نرخ ارز بازار آزاد را تکذیب می‌کنند و این مسائل به سردرگمی سرمایه‌گذاران در اقتصاد می‌انجامد، زیرا نظام چندنرخی علاوه بر اینکه پیش‌بینی‌پذیری را در اقتصاد کاهش داده، به نفع رانت‌خواران شده و از طرف دیگر باعث شده بازار سرمایه تحت تاثیر خبرها واکنش نشان دهد؛ درحالی‌که در شرایط عادی بازار سرمایه باید از یک ثبات نسبی برخوردار باشد.

این تحلیلگر بازارهای مالی با تاکید بر کاهش ارزش پول ملی خاطرنشان کرد: مابه‌التفاوت نرخ ارز نیمایی و ارز آزاد روزی از بین خواهد رفت و این مسئله در نرخ سهام شرکت‌های بورسی هم تاثیر خواهد گذاشت؛ بنابراین نمی‌توان پیش‌بینی کرد بازار سرمایه چه زمانی ما به التفاوت نرخ ارز را در بازار سهام جبران خواهد شد، اما می‌توان ادعا کرد بازار در مقطع کنونی ارزنده است. در واقع اگر نرخ دلار مبنای معاملات در نظر گرفته شود همه شرکت‌ها جای رشد دارند، اما گروه‌هایی که کمتر مشمول قیمت‌گذاری دستوری هستند، ریسک کمتری را متحمل خواهند شد و در مقابل گروه‌هایی که دولت روی آنها کنترل بیشتری دارد، به‌طورقطع ریسک بیشتری خواهند داشت.

> با سبزپوش ماندن بازار سرمایه، انگیزه برای هجوم سرمایه از بازار ارز به سمت بورس افزایش می‌یابد

قیمت جهانی طلا افزایش یافت

نادر بذرافشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر کشور درباره چشم‌انداز بازار ارز و سکه در هفته پیش رو به صمت گفت: در هفته‌ای که رو به پایان است، نرخ اونس جهانی در مجموع ۳۶ دلار افزایش یافت، این در حالی است که در بازارهای داخلی نیز نرخ ارز نوسان افزایشی هرچند اندک داشته که در نهایت منجر به ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان افزایش نرخ در بازار سکه و طلای داخلی شد؛ اما به‌طور طبیعی بیشترین تاثیر را رشد نرخ طلا در بازارهای جهانی داشته است.

بذرافشان با تاکید با اینکه در فروردین، نرخ طلا در بازار داخل تقریبا ثبات داشته، تصریح کرد: مردم معمولا نگران نوسان نرخ هستند و از خرید و فروش طلا و سکه امتناع می‌کنند، اما از آنجایی که بخش مهمی از این افزایش‌ها در بازار داخل تحت تاثیر نوسان قیمت‌ها در بازار جهانی است، در یک ماه اخیر قیمت‌ها در بازار داخل ثبات نسبی خود را حفظ کرده است؛ بنابراین بعید به‌نظر می‌رسد کاهش یا افزایش نرخ قابل‌توجهی را در بازار طلا و مصنوعات طلا شاهد باشیم.

ربع‌سکه پرطرفدار

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران در تشریح وضعیت بازار طلا داخلی در هفته جاری، توضیح داد: باوجود افزایش نرخ اونس جهانی و نوسان افزایشی نرخ ارز در بازار داخل قیمت‌ها در هفته‌ای که رو به پایان است، تغییرات چندانی نداشت. همچنین در هفته جاری تقاضا برای خرید ربع سکه از سایر قطعات سکه بیشتر بود؛ بنابراین نرخ این سکه در بازار افزایشی بود، اما نرخ سکه‌های گرمی نیز بدون تغییر باقی ماند. بذرافشان علت کاهش نرخ برخی قطعات و افزایش برخی دیگر قطعات سکه را عامل تقاضا در بازار عنوان کرد و گفت: در هفته‌ای که رو به پایان است تقاضا برای ربع‌سکه در بازار کمی بیشتر و این باعث افزایش نرخ شد.

از قیمت‌ها چه خبر؟

وی درباره تغییرات نرخ سکه و طلا در بازار هفته جاری و آخرین قیمت‌ها در این بازار، اظهار کرد: هر قطعه سکه تمام طرح جدید با ۱۵۰ هزار تومان افزایش نرخ در آخرین معاملات روز سه‌شنبه، ۳۱ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان نرخ داشت، اما قیمت هر قطعه سکه تمام طرح قدیم با ۲۰۰ هزار تومان کاهش به ۲۸ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رسید. قیمت نیم‌سکه نیز در پایان این روز نسبت به ابتدای هفته کاهش را تجربه کرده و با ۱۵۰ هزار تومان افت بها به ۱۸ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان رسید. ربع سکه اما به‌سبب اندکی افزایش تقاضای ایجادشده برای آن در آخرین معاملات با نرخ ۱۱ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان معامله شد که نسبت به ابتدای هفته ۱۵۰ هزار تومان افزایش را نشان می‌دهد. نرخ سکه‌های یک گرمی در بازار این هفته بدون تغییر باقی مانده و ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان تعیین نرخ شده است.

وی در ادامه افزود: قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز با حدود ۵۵۰۰ تومان افزایش به ۲ میلیون و ۵۷۵ هزار تومان به ازای هر گرم رسید. همان‌طور که اشاره شد اونس جهانی نیز با صعود ۳۶ دلاری، به ۲۰۴۲ دلار رسیده است که طبیعتا بیشترین تاثیر را در افزایش نرخ طلا در داخل داشته است.

بذرافشان درباره آخرین وضعیت حباب سکه نیز اعلام کرد: حباب سکه در طول هفته از ۶ میلیون و ۶۰۰ تا ۵ میلیون و ۷۰۰ به‌طور میانگین کاهش یافته بود و در پایان هفته در محدوده ۶ میلیون و ۲۷۵ هزار تومان قرار گرفت.

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران درباره نوسانات نرخ ارز شاخص در فروردین گفت: در تعطیلات نوروز نرخ هر دلار امریکا تحت تاثیر جو روانی و در تعطیلی بازارها تا ۵۷ هزار تومان نیز افزایش داشت، اما پس از تعطیلات نوروز و تدابیر جدید بازارساز در زمینه نحوه ارائه ارز شاخص به متقاضیان، نرخ دلار در بازار شکست و به کانال ۵۰ هزار تومان بازگشت. اکنون هر دلار در مرکز مبادله ارز و طلا به قیمت ۴۰ هزار و ۲۰۰ تومان فروخته می‌شود.

سخن پایانی

یک ماه از سال ۱۴۰۲ سپری شده و خلاف تصورها نرخ دلار در بازار آزاد و همچنین مرکز مبادله ارز و طلا ثابت مانده است. به‌اعتقاد کارشناسان اگر همین ثبات ادامه‌دار باشد، بازار سوداگری ارز دیگر به‌صرفه نخواهد بود؛ بنابراین این احتمال وجود دارد که معامله‌گران سرمایه‌های‌شان را به بازاری امن با چشم‌اندازی مثبت منتقل کنند. بسیاری معتقدند این روزها بازار بورس بهترین مکان برای انتقال سرمایه‌ها است.

هزار و یک شب فرش ایرانی

عکس‌ها: آیدا فریدی

آیدا فریدی- فرش ایرانی یگانه راوی فرهنگ و هنر ایرانی نیست، اما طرح و نقش فرش ایرانی چرا. باید حتما از هنرمندان همین سرزمین باشی تا بتوانی روی کاغذ و بعد بر دار قالی چنین طرحی ببافی. می‌شود گفت در میانه داستان تولید انبوه فرش ایرانی به دست چینیان و اغیار که عادت به ساخت نسخه بدلی و بعد تولید انبوه از هر کالایی دارند، تنها نقوش فرش ایرانی است که نمی‌شود آن را ربود. نقش ایرانی همیشه نقش ایرانی است؛ ولو نسخه کپی‌شده‌اش در سرزمینی دیگر. سهم هر کدام از ما به‌عنوان میراث‌داران هنر فرش ایرانی آن است که حداقل با نام طرح فرش زیر پایمان آشنا باشیم که در زیر به برخی از آنها اشاره می‌شود.

طرح فرش اسلیمی با شاخه‌های دورانی و جوانه‌هایی که به آن اسلیم می‌گویند. فرش ایرانی با طرح افشان و انواع افشان اسلیمی، افشان ختائی، افشان شکسته، افشان گل‌اناری، افشان شاه‌عباسی. طرح فرش ایلی با انواع قشقایی، افشاری، خاتونی، بختیاری، کردی و یعقوب‌خانی. طرح فرش بته‌جقه که نقش آن الهام‌گرفته از درخت سرو است و معروف‌ترین آن طرح‌های بته‌جقه‌ای، بته شاخ‌گوزن، بته سرابندی، بته خرقه‌ای، بته قلمکار اصفهان، بته سنندج و بته افشاری است. طرح فرش ترکمن که ایلیاتی‌ها و کوچ‌نشینان ترکمن طرح آن را به‌طور ذهنی و بدون نقشه می‌بافند و در انواع مختلف ترکمنی شانه‌ای، ترکمنی چشم‌آهو، ترکمنی آخال و ترکمنی چهارقاب است. طرح فرش تلفیقی با گونه‌های مختلف لچک‌ترنج تلفیقی، تلفیقی دسته‌گلی و تلفیقی گل فرنگ. طرح درختی فرش ایرانی که از انواع آن می‌شود به درختی جانوری، درختی سبزیکار یا آب‌نما و... اشاره کرد. شکارگاه درختی، شکارگاه ترنج‌دار، شکارگاه قابی و شکارگاه لچک‌ترنج و شکارگاه سراسری از معروف‌ترین گروه‌های فرعی این طرح هستند. طرح فرش شاه‌عباسی که به‌خاطر گل‌هایش به‌نام شاه‌عباسی مشهور است. فرش گل فرنگ که طرح آن ترکیبی از طرح‌های اصیل ایرانی با گل‌های طبیعی به‌ویژه گل سرخ است و در آن از رنگ‌های تند و روشن به‌ویژه رنگ سرخ استفاده می‌شود.

تماشای تمام این طرح‌ها گوش سپردن به یک روایت تاریخی و هنرمندانه از اقلیم ایران است. فرش ایرانی روایتی به درازای هزار و یک شب دارد که گویا تمام نمی‌شود. گزارش تصویری این شماره صمت با موضوع فرش ایرانی تهیه و تنظیم شده است.

چهارشنبه
۳۰ فروردین ۱۴۰۲- ۲۸ رمضان ۱۴۴۴ - ۱۹ آوریل ۲۰۲۳- شماره ۲۳۰۲-پیاپی ۳۶۲۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

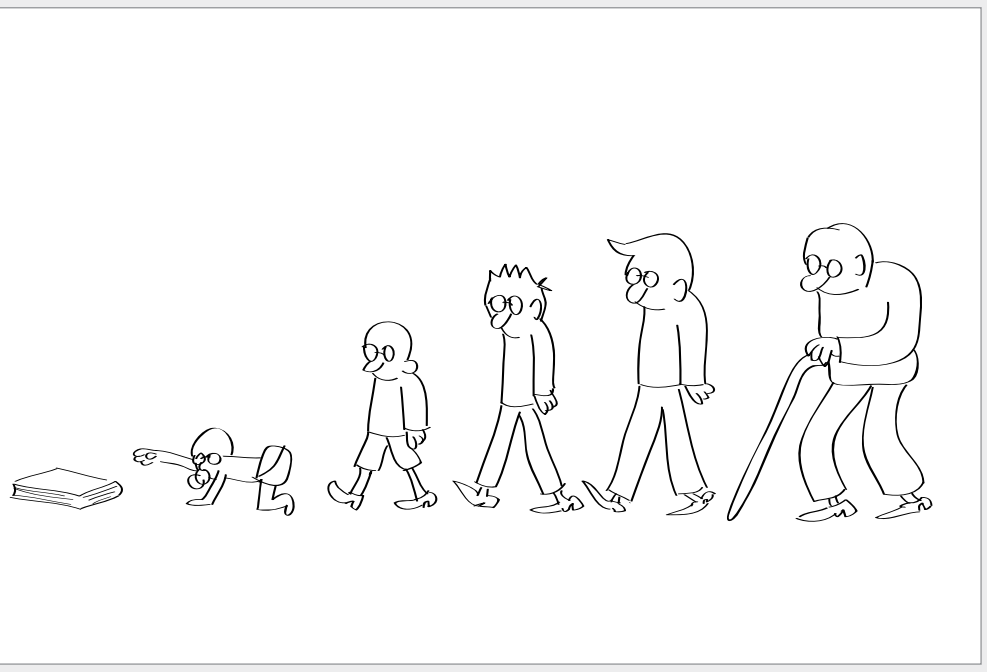
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

سرنوشت قالی ایرانی از عرش به فرش

عکس: آیدا فریدی

صادرات فرش دستباف را به طور قطع می‌توان یکی از اصلی‌ترین اقلام صادرات غیرنفتی ایران به جهان معرفی کرد که در سال‌های اخیر با افت شدید و باور نکردنی روبه‌رو شده است. این افت صادرات باعث شده صنعت قالی‌بافی با رکود ویژه‌ای همراه شود و علاوه بر آسیب به فعالان این حوزه، مبنع درآمدی ایران در صادرات غیر نفتی را هم سد کرده است.

براساس آمار منتشر شده کاهش سطح تولید فرش دستباف از ۶ میلیون متر مربع در سال به ۳ میلیون متر مربع، کاهش سطح صادرات این کالا از یک میلیارد دلار در سال به ۶۰ میلیون دلار را در پی داشته است.

در ادامه با پررنگ شدن جایگاه رقبای ایران مانند هند، پاکستان، ترکیه و مصر در بازارهای صادراتی و قرار گرفتن ایران در رتبه پنجم جهان از منظر صادرات، درد کم‌توجهی به این مزیت صادراتی را عمیق‌تر می‌کند.

روند نزولی فرش دستباف ایران

برای شروع بحث در مورد صادرات فرش دستباف به سراغ آمارهایی می‌رویم که طبق آمارهای گمرک ایران منتشر شده تا با کمی مقایسه آنها به میزان وخیم بودن اوضاع صادرات در صنعت فرش در سال‌های اخیر برسیم.

طبق آمارها بیشترین میزان صادرات فرش ایرانی در سال ۱۳۷۳ اتفاق افتاده است. در این سال ایران توانست با ثبت رکورد ۲ میلیارد و ۱۳۲ میلیون دلار از صادرات فرش دستباف به سایر نقاط جهان یک آمار خیره‌کننده به جای بگذارد.

ارزش این آمار آنجایی بیشتر مشخص می‌شود که متوجه شوید در این سال نزدیک به ۴۴ درصد از کل صادرات غیر نفتی ایران تنها و تنها با فروش فرش اتفاق افتاده است و این هنر- صنعت حدود ۵ تا ۷ میلیون شغل جدید ایجاد کرده است. از سال ۷۳ روند نزولی ایران در عرصه‌های بین‌المللی در زمینه صادرات فرش آغاز شد و تنها یک سال بعد و در سال ۷۴ میزان صادرات فرش از ۲ میلیارد به ۱ میلیارد دلار کاهش پیدا کرد و در سال ۷۵ این عدد به ۶۷۵ میلیون دلار رسید. این روند نزولی همچنان ادامه دارد؛ تا آنجا که فرش دستباف ایران در سالی که گذشت تنها ۵۰ میلیون دلار صادرات داشته باشد.

دلایل افت صادرات فرش ایران

پیش از تحریم‌ها ۲۵ درصد از صادرات فرش دستباف ایرانی تنها به کشور امریکا بوده است. بنابراین از دست رفتن حجم بالای فروش در بازارهای اروپایی و آمریکایی با اعمال شدن تحریم‌ها علیه ایران رخ داده است.

- ورود رقبای ایران به بازارهای هدف در شرایط محدودیت‌های ناشی از تحریم، رفته رفته بازارهای هدف را از ایران گرفت. فرش‌های بی‌کیفیت و ارزان کشورهای چین و هندوستان با عنوان فرش‌های دستباف ایرانی راهی خانه مشتریان ایران شد و در نهایت صادرات فرش را به آمار امروز رساند.

- انجام سیاست نادرست تعهد ارزی که باعث دلزدگی بازرگانان داخلی برای صادرات شده یکی دیگر از مشکلات این حوزه است.

- بالا رفتن مواد اولیه، هزینه بافت قالی دستباف را بالا برده و در نهایت باعث شده میزان تولید این هنر- صنعت ارزشمند ایرانی کاهش پیدا کند.

- وجود مشکلات و قوانینی مانند قوانین گمرکی از دیگر موارد مطرح از سوی فعالان این حوزه است.

- با پیشرفت و گسترش بازارهای جهانی دیگر کار کردن به صورت سنتی امکان‌پذیر نیست. بنابراین برای ارزیابی بازارهای جهانی باید با بررسی فرهنگ، تقاضا و سلیقه کشورهای مختلف یک برنامه هدفمند برای تولید قالی‌های ایرانی تدوین شود. موضوعی که تا به این زمان، هیچ‌گونه اقدامی برای آن انجام نشده است.

- گسترش تولید و تنوع فرش‌های ماشینی و ورود کف پوش‌های جدید، یکی از مهم‌ترین دلایل از دست رفتن بازار داخلی و کاهش صادرات فرش دستباف است.

وجود اقتصاد پنهان در حوزه فرش دستباف

فرحناز رافع رئیس مرکز ملی فرش ایران با اشاره به آمار تولید و صادرات فرش دستباف در سال ۱۴۰۱ گفت: تولید فرش دستباف ایران با رشد ۱۰ درصدی در مقایسه با سال ۱۴۰۰ به حدود ۴ میلیون متر مربع رسید.

با اشاره به صادرات فرش دستباف به ۱۵ کشور اعلام کرد: علاوه بر قاچاق این محصول، متراژ فرشی که مسافران به‌عنوان کالای همراه می‌توانند خارج کنند به ۲۴ متر مربع افزایش یافت که همه اینها بر غیرواقعی بودن آمارها صحه می‌گذارد.

رئیس مرکز ملی فرش ایران با اشاره به وجود اقتصاد پنهان در فرش دستباف، آمارهای صادرات این هنر-صنعت را غیرواقعی برشمرد و یادآور شد: در سال‌های گذشته به دلیل مشکل رفع تعهد ارزی صادرکنندگان، حقوق گمرکی این محصول کاهش یافت. همچنین علاوه بر قاچاق این محصول، متراژ فرشی که مسافران به‌عنوان کالای همراه می‌توانند خارج کنند به ۲۴ متر مربع افزایش یافت که همه اینها بر غیرواقعی بودن آمارها صحه می‌گذارد.

وی با بیان اینکه فرش هند که از نظر کیفیت حتی در حد و اندازه موکت ماشینی ایرانی هم نیست، دارای حقوق گمرکی به مراتب بالاتر از فرش دستباف ایرانی است، به دشواری صادرات فرش دستباف ایرانی به دلیل تحریم‌ها اشاره کرد و افزود: موضوعاتی نظیر شیوع کرونا و همچنین سلیقه‌های خاص مشتریان بر موضوع افت صادرات بی‌تاثیر نبوده است.

وی با تاکید بر این موضوع که در سال ۱۴۰۱ فرش دستباف ایرانی به ۱۵ کشور صادر شد که امارات نخستین مقصد صادرات بوده و پس از آن کشورهای ژاپن، آلمان، پاکستان، چین، استرالیا و هند قرار گرفتند، از رشد ۳ درصدی صادرات به کشورهای آسیایی خبر داد و خاطرنشان کرد: کمترین میزان صادرات نیز به امریکا و اقیانوسیه با افت ۳۵ درصدی بوده است.

سخن پایانی

با این همه ایران هنوز هم در بین ۳ کشور اصلی صادرکننده فرش در جهان قرار دارد. طبق آمارهای جهانی سهم صادرات جمهوری اسلامی ایران از صادرات فرش ۷.۹ درصد می‌باشد که تنها دو کشور هندوستان با ۳۱.۷ درصد و مصر با ۱۸.۲ درصد بالاتر از ایران قرار دارند.

به این ترتیب فرش ایران، هنوز هم در بازارهای جهانی جزو با کیفیت‌ترین و محبوب‌ترین گزینه‌ها برای خرید به حساب می‌آید که با کمی حمایت و توجه می‌تواند به جایگاه اصلی خود بازگردد.

کشورهایی مانند امریکای لاتین، چین و روسیه بزرگ‌ترین بازارهای فرش ایران را به خود اختصاص داده‌اند و در بین کشورهای اروپایی نیز کشورهای آلمان، انگلستان و سوئیس نیز از مشتریان پروپا قرص فرش ایرانی هستند. البته نباید از کشورهای عربی مانند لبنان، کویت، قطر و امارات نیز غافل شد.

از فضای مجازی

مدیریت آینده جهان در اختیار کیست؟

۱۲ سال پیش، مدیر اجرایی شرکت زیمنس آگ، (Siemens AG) غول اتمی دنیا (در حوزه انرژی)، به بهانه عوارض فاجعه اتمی فوکوشیما که در پی سونامی مهیب، روی داد، از خروج این شرکت از صنعت اتمی خبر داد.

۴ ماه قبل‌تر، آنگلا مرکل از تعطیلی صنایع انرژی اتمی تا سال ۲۰۲۲ خبرداده بود.

اینکه یک شرکت چند ۱۰ میلیارد دلاری، به راحتی از درآمد بالای یک بخش از شرکت خود، صرف نظر کند، بحث دیگری است ولی تبعیت غول‌های صنعتی جهان از دولت مرکزی و با کوتاه‌ترین مذاکرات، درس تضمین منافع برای مدیران برخی از کشورهای دیگر است.

آلمان چندی پیش نیز آخرین گام نابودی انرژی هسته‌ای را با تعطیلی ۳ نیروگاه باقیمانده که تامین‌کننده ۵ درصد برق آلمان بود، برداشت.

اگرچه این تعطیلی، به علت جنگ اوکراین و عوارضش، با تاخیر یک‌ساله روبه‌رو شد ولی، در کمال تعجب ناظران بین‌المللی، در نهایت انجام شد.

گذر از انرژی اتمی، اقدامی‌است که از کمتر قدرتی برمی‌آید و ثابت شد تا امروز تنها تکنولوژی آلمان است که، اعتماد به نفس عبور از انرژی اتمی و مزایا و معایب آن را دارد.

اگر آلمان موفق شود طبق برنامه تا سال ۲۰۳۰، تمام نیازهای انرژی خود را از انرژی‌های باد، خورشید و سایر انرژی‌های‌نو، تامین کند، به احتمال زیاد مسیر حرکت دنیا را، به‌طور کامل تغییر خواهد داد.

این تصمیم آلمان، مانند سایر نقاط جهان، موافقان و مخالفانی دارد. ولی بدون تردید، این اقدام دولت، با پشتوانه علمی و برنامه دقیقی انجام شده که سال‌های سال، بدون سروصدا و تبلیغات، روی آن کار و سرمایه‌گذاری شده و امروز به نتیجه رسیده است.

جالب اینکه برخی دولتمردان این کشور حتی ادعا می‌کنند که در صورت لزوم، برای تامین انرژی به استفاده از ذغال سنگ باز خواهند گشت..

اگرچه نمی‌توان به قطعیت، آلمانی‌ها که خود از کشورهای پیشرو در انرژی هسته‌ای هستند را بخاطر گذر از انرژی اتمی، زیر سوال برد؛ اما آنچه مسلم است: آلمان، با موفقیت احتمالی در این زمینه، مرزهای غرور ملی را توسط سلطه علمی خود، جابه‌جا نموده و تلاش دارد؛ ملت سختکوش آلمان را رهبر آینده دنیا و آخرین پیامبر علم و دانش و رقیب تلسکوپ پر سروصدای جیمز وب و هوش مصنوعی، معرفی کند.

درست همان کاری که هیتلر «با زور و قدرت» موفق به انجام آن نشد.

به نظر می‌رسد تحقق سلطه بر دنیای آینده، دیگر با داشتن پول و زور صرف، میسر نبوده و مدیریت و حتی سلطه جهان، با کمک دانش و فناوری ممکن خواهد شد.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

دریچه

عربستان، پیشرو در «شاخص ترکیبی توسعه»

مرتضی درخشان -پژوهشگر پویش فکری توسعه: در بین داده‌ها و تحلیل‌هایی که برای تدوین کتاب توسعه ۱۴۰۱ انجام شد، به رسم سال‌های گذشته کشورهایی که بیشترین صعود را در شاخص ترکیبی توسعه داشتند، استخراج و رتبه‌بندی شده است. در این بین حضور کشور عربستان در بین کشورهایی که بیشترین صعود را در سال گذشته تجربه کرده‌اند قابل تامل است.

نمره شاخص ترکیبی توسعه برای میانگین جهانی برابر ۵۴.۲ است که حدود ۶۵ کشور در بالای میانگین جهانی و حدود ۸۴ کشور در پایین میانگین جهانی قرار می‌گیرند.

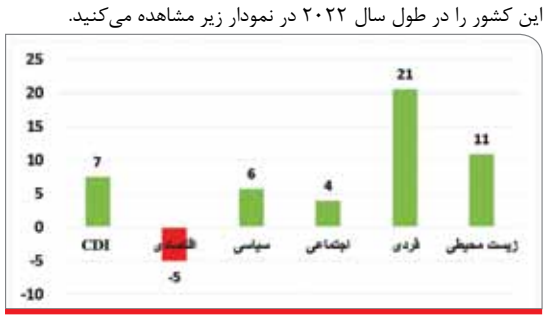
براساس این پژوهش عربستان نه‌تنها در نمره شاخص ترکیبی توسعه بهبود یافته، بلکه سرعت این بهبود به اندازه‌ای بوده که تنها در طول یک‌سال ۱۱ رتبه در بین کشورهای جهان صعود کرده است

عربستان یکی از بزرگ‌ترین کشورهای آسیای غربی است که ۳۶ میلیون جمعیت دارد. این کشور به‌لحاظ بزرگی اقتصاد پس از کانادا و اسپانیا در رتبه ۱۷ جهان قرار گرفته است و از نظر درآمد سرانه نیز پس از فرانسه و انگلستان در رتبه ۲۸ جهان قرار دارد.

در مجموع این کشور به‌لحاظ اقتصادی وضعیت خوبی دارد و هرچند از نظر سیاسی به‌دلیل نظام پادشاهی و کمبود مشارکت‌طلبی نظام سیاسی، کمتر توسعه‌یافته به‌حساب می‌آید اما روند سال‌های اخیر این کشور امیدواری‌هایی را ایجاد کرده است.

عربستان در سال ۲۰۲۱ از نظر شاخص ترکیبی توسعه در بین ۱۵۴ کشور در رتبه ۹۹ ایستاده بود و تنها ۶ رتبه از ایران (دارای رتبه ۱۰۵) بالاتر بود و بیشتر این تفاوت را در منظر اقتصادی می‌توان جست‌وجو کرد. اما در طول سال گذشته عربستان با تغییرات و سیاست‌هایی که اعمال کرده به رتبه ۸۸ جهانی صعود کرده و فاصله‌ای ۲۹ رتبه‌ای با ایران در سال ۲۰۲۲ ایجاد کرده است.

عربستان با همین تغییر توانسته خود را از دسته چهارم یعنی «کشورهایی با توسعه در وضعیت هشدار» به دسته سوم یعنی «کشورهای در آستانه توسعه» برساند. اما واقعا چه تغییراتی در کشور عربستان رخ داده که نتیجه‌ای این‌چنین مطلوب به‌دست آمده است؟تغییرات منظرهای توسعه در این کشور را در طول سال ۲۰۲۲ در نمودار زیر مشاهده می‌کنید.

کشور عربستان با تمرکز بر توسعه فردی توانسته عملکرد بسیار موفقی را تنها در طول یکسال به نمایش بگذارد و ۲۱ درصد در حوزه فردی ارتقا ایجاد کند. جزییات این تغییرات را در ادامه خواهیم دید.

اما تغییرات مثبت در منظر زیست‌محیطی و کمی هم اجتماعی و سیاسی که لازمه تغییرات فردی بوده و پایداری را نیز به‌همراه داشته، در مجموع باعث شده است تا شاخص ترکیبی توسعه کشور عربستان ۷ درصد رشد کند.

البته در منظر اقتصادی در سال گذشته کشور عربستان موفق عمل نکرده و اندکی کاهش در مجموع شاخص‌های اقتصادی بیانگر عدمِ‌تمرکز این کشور بر اقتصاد در طول سال گذشته بوده است.

چنان‌که مشاهده می‌شود عربستان همچنان به‌لحاظ توسعه از میانگین جهانی پایین‌تر است. اما در طول سال گذشته توانسته فاصله منفی خود را با میانگین جهانی کاهش دهد.

البته عربستان از نظر اقتصادی بالاتر از میانگین جهانی بوده و به‌همین‌دلیل در سال گذشته بر روی آن تمرکز نکرده است، زیرا توسعه عربستان نیز مانند بسیاری از کشورها نفتی از عدم‌توازن بسیار بالا آسیب دیده بود. شاخص‌های سیاسی عربستان وضعیت خوبی را نشان نمی‌دهد و فاصله منفی بسیار زیادی با میانگین جهانی داشته است و از نظر توسعه فردی، اجتماعی و زیست‌محیطی نیز در سال ۲۰۲۱ زیر میانگین جهانی بوده است.

اما تغییرات در سیاست‌های یک ساله کشور عربستان توازن را در توسعه بسیار افزایش داده است. یعنی تمرکز از بخش اقتصادی که نقطه قوت عربستان به‌حساب می‌آمده برداشته شده و به سایر بخش‌ها معطوف شده است.

به‌همین‌سبب تنها در یک‌سال توانسته به‌لحاظ توسعه فردی از مرز میانگین جهانی عبور کرده و فاصله مثبت و چشمگیری نیز با میانگین جهانی پیدا کند. فاصله منفی حوزه اجتماعی و زیست‌محیطی نیز در طول سال گذشته بسیار کم و نزدیک به صفر شده است.

اما در حوزه سیاسی با وجود بهبود وضعیت و کاهش فاصله با میانگین جهانی همچنان وضعیت کشور عربستان فاصله معنی‌داری دارد. تغییرات عربستان در حوزه اقتصادی نیز بسیار جالب است. این کشور در طول سال گذشته از نظر ثبات اقتصادی و عدالت و برابری و همچنین محیط کسب‌وکار بهبود یافته، اما از منظر تولید و رشد اقتصادی تنزل داشته است.

در مجموع به‌نظر می‌رسد رویکرد توسعه عربستان به نگاه متوازن‌ساز و همچنین بلندمدت تبدیل شده است و تمام تلاش عربستان برای پایدارسازی و متوازن‌سازی توسعه در ابعاد مختلف ملموس است

منبع: پویش فکری توسعه